

ૐ
રાસાર્ક જ્ઞાતિની ઉત્પત્તિ
ને આધુનીક વસ્તી.

પ્રકાશક,

જેશી સામેશ્વર દારકાંતાય.

કપડવંજવાળા, લાલ મુંબઈ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૨૭૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ બાલકાંઈ શાહીના હાલિતિ

વિષય સી ૨૨૬૨૩૦૪

ॐ

બાલાર્ક જ્ઞાતીની ઉત્પત્તિ ને આધુનીક વસ્તી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા.

જેશી સોમેશ્વર દ્વારકાંદાસ કપડવંજવાળા.

વ્યોત્પત્તિ કુદ્ધતર બનાવનાર તથા જાતક પારિજ્ઞાન અને અન્ય
વિષય સહીત મુદ્દર્ત માનંદનું બાયાન્તર કરનાર,
ભાઈ જીવણજી લેન, ઠાકુરદ્વાર રોડ-મુંબઈ.

આવૃત્તિ ૧ લી..

પ્રત ૧૦૦૦.

અમદાવાદ.

શ્રી “ શ્રાયમંડ જ્યુબિલિ ” પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
પરીખ દેવીદાસ જગનલાલે છાપ્યું.

૧૯૭૫.

સાંકે ૧૮૪..

સને ૧૯૧૯.

કિંમત મફત.

૮૩૨

અનુક્રમણિકા.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી ઓપીશર્ટ-સંગ્રહ

પત્ર.

વિષય.

૧ થી ૨૯ શાંતિની કૃત્તિ.

૩૦ થી ૬૮ શાંતિની આધુનીક વસ્તી.

૭૦ થી ૭૬ શાંતિનાં ગોત્રો, ગોત્રોચ્ચાર, જનોઈ અનાવવાની વિધી
નિત્યકર્મ આપત.

૭૭ થી ૭૮ શાંતિના આધરથલ વરાધનું વર્ણન.

અર્પણ પત્રિકા.

વેદાધીકારી પૂજ્યપાદ અને હૃદયથી પૂર્ણ આનંદ આપનારી મારી જ્ઞાતી સમસ્તને !

પ્રાણી માત્ર અનેક પ્રકારના રૂઝથી અંધારેલું હોય છે, દરેક પ્રાણી કરતાં મનુષ્યોને વિશેષ રૂણ બદ રહેવું પડે છે, તે રૂણ અનેક પ્રકારનાં હોય છે, તે બધાં રૂણોમાંનું જ્ઞાતીરૂણ પણ મનુષ્યને હોય છે ? તો જ્ઞાતીમાંથી કન્યાની લેવડદેવડ, જ.તિના પિતા-માતા, સહોદરો, એજ જ્ઞાતીમાં જન્મથી મરણ ત્યાંમાં એવી અનેક મહદોનું મલવું, વિદ્યાભ્યાસાદિ શિક્ષણ ભગેરેની પ્રાપ્તિ એટલુંજ નહિ પણ એથી અગાધ ઉપકારો કરનારી મારી આ જ્ઞાતીનું હૃદયમાં ચિન્તન કરીને આ લઘુ પુસ્તક હું જ્ઞાતીના સેવક તરીકેની ભાવના રાખી, જે કે જ્ઞાતીયે કરેલા ઉપકારનો બદલો વાળી શકાતો નથી. છતાં જે કંઈ આ કૃત્યથી અનેક ઉપકારમાં થોડાનો પણ બદલો વળાય. એ હેતુથી આ પુસ્તક શુદ્ધ હૃદયથી નિહોલે સર્વ જ્ઞાતી અંધુઓને સપ્રેમ સમર્પણ કરું છું.

લી. હું જ્ઞાતીનો સેવક,

વૈશાખ સુદી ૧૫ ગુરવાર.

સંવત ૧૯૭૫.

ભટ્ટ-સોમેશ્વર દ્વારકાંદાસ-જોષી.

પ્રસ્તાવના.

દરેક કાળમાં, દરેક દેશમાં, દરેક જીલ્લામાં દરેક તાલુકામાં યાતો દરેક ગામડાઓમાં, એટલુંજ નહિ પરંતુ દરેક ઘરમાં, કાળ બલના પ્રભાવથી કંઈને કંઈ ફેરફાર અવશ્ય થયો છે, થાય છે, અને થશે, એ એક ઇશ્વરી ચોક્કસ નીયમ છે, પછી તે ફેરફાર લાભમાં હોય, અગર નુકશાનમાં હોય. ચડતીનો હોય, કે પડતીનો હોય. પણ ફેરફાર તો હોવો જ જોઈએ, એ નિશ્ચય છે, એવા કાલ બલના પ્રભાવથી હિન્દુસ્થાનમાં, મુખ્ય ઇલાકાના ગુજરાત વિભાગમાં તેમાં મુખ્યત્વે ખેડાજીલ્લામાં, યાંને કંઈક મેવાડમાં વસ્તી આપણી વડાદરા જાતીની પણ અધોગતી કે ઉન્નતીનો ફેરફાર કંઈ પણ થવો જોઈએ, એ પણ નક્કી છે, ત્યારે શું અધોગતિ રૂપ ફેરફાર થવાનો છે, ના તેમ કહેવાને બાલકુલ કારણ નથી. કેમકે સમસ્ત જાતીનું મુખ્ય નગર વરાધ ભાગતાં, તેમાંથી જાતીનું છિન્ન ભિન્ન થયા પછી અધોગતી પથેત જાતીનો ભાગ્યોદય, હું તો શું પણ જાતીમાંનો કોઈ પણ લાયક કે વિદ્વાન પુરૂષ કહિ શકતો નથી. કે લખેલા વખતથી આજ સુધીના સમયમાં બાલાર્ક જાતી સુધારાના શીખર ઉપર કોઈ પણ વખતે હતી; એ કહેવું તદ્દન અશક્ય છે. અને દુઃખના દુઃગશે તજે દટાયેલી, અનેક આશ્ચર્યોમાં ક્યડાયેલી દરેક હિન્દુ કોમની ઉચ્ચ જાતીઓ કરતાં પછાત પડેલી કેળવણી રહિત ધંધાનાં સારાં સાધન વિનાની, જ્યાં ત્યાં માન ગુમાવતી, અને દાસત્વ સ્વીકારતી, એ પ્રમાણે સદ્ બુદ્ધીનો તેટલામાંજ સમાવેશ કરનારી, એટલું તો શું, પણ તેથી એ અધમ કોમો કરવા છતાં ઉદર પોપણનો નિર્વાહ સંતોષથી નહિ કરી શકનારી, આ જાતી અનેક વિઠંબણામાંથી હજી સુધી પસાર થઈ, અને થાય છે એટલે અધોગતીતો તેની છે. પરંતુ ઉન્નતી નથી. તો કદાચ આ ઉત્તમ જાતી કે જે સૂર્ય જેવા ઉત્તમ પિતાથી ઉત્પન્ન થયેલી છે. અને જે કાર્યમાં પડે તે કાર્ય સારી રીતે પાર પાડનારી, નીડર, હીમતવાન, દરેકના મનને રંજન કરનારી, સામાની મન શક્તિને પારખનારી, એવી સતેજ બુદ્ધી વાળી આજાતી જે બુદ્ધી બળનો સદ્ ઉપયોગ કરે તો તે પરમ કૃપાલુ પરમાત્માની અકળીત કળા આપણને ઉન્નતીના માર્ગપર લાવ્યા વિના રહેશે નહીં, હાલમાં તેના પ્રાતઃકાળના દર્શનરૂપી કદિ નહિ બની શકે, એવા સંજોગો છતાં પણ મહેમદાવાદ સુક્રમે જાતીની ડોનકરન્સ ભરાઈ, કંઈ શુભ ચિન્હ દર્શાવું છે, છતાં તે પ્રાતઃકાળ નહિ. પણ પાછળથી તે

કોન્ફરન્સ બંધ પડવાથી કદાચ રાત્રિના ચાર વાગ્યાના વખતની ઘોર નિંદ્રા-
માંથી કંઈ જાગત થતી હોય, તેવા ભણુકારા કંઈકે શરૂ થઈ અચકાઈ ગયા
છે, પરંતુ પરમાત્મા જ્યારે જે વ્યક્તીની ઉન્નતી કરવા ઇચ્છે છે, ત્યારે
તેને ઉન્નતી પર લાવવા જોઈતું આત્મજ્ઞ તે વ્યક્તિને આપે છે, તેથી
હું માતું છું કે તેજ પ્રભુ આ કાર્યની ચળવળ મારી પાસે કરાવે છે, તેનું સાંકું
ચાતો માહું કદ કંઈ આવશે, તે મારી કલ્પનાની બહાર છે, પરંતુ આ મારી
જ્ઞાતીનો અભ્યુદય થાય તેમ હું શુદ્ધ હૃદયથી ઇચ્છું છું.

આ કાર્યમાં મદદ કરનારા જ્ઞાતી બંધુઓનો ઉપકાર.

વિશેષમાં મારે જણાવવું જોઈએ કે મારા નાનાભાઈ ત્રીભોવન
દ્વારકાદાસે-આશરે સંવત ૧૯૭૧ માં આપણી જ્ઞાતી કયા કયા ગામમાં
અને કેટલી હશે? તે સંબંધી મારી સાથે વાત નીકળતાં વસ્તીની ગણતરી
થાય તો ઠીક, એમ વિચાર જણાવ્યો હતો. અને મેં જ્યારે તે કામ કરવું
કે કેમ? તે પુછતાં મને કહ્યું કે આપણી ફરજ છે કે જ્ઞાતીના માટે કંઈ
પણ અને તેટલું કરવું જોઈએ, એ પ્રમાણે મારા ભાઈના કહેવા ઉદ્દગારે
મેં ધ્યાનમાં રાખ્યા હતા, તે પછી મહેમદાવાદના મરહુમ ડોક્ટર-હરીલાલ
મોતીરામ હાથીજીણ વાળાયે મુંબઈમાં મને ફરીથી એજ સૂચના કરી
હતી, ત્યારે મારો વસ્તિ પત્રક છપાવાનો દ્રઢ નિશ્ચય થયો. ને મેવાડમાં
વસતી આપણી વડાદરા જ્ઞાતીનું વસ્તિ પત્રક તૈયાર કરવાને જો કે ઘણી
અગવડ પડી. છતાં મારા ભાઈએ મેવાડમાં જઈ મને પૂરતી સગવડ કરી
આપી એટલું જ નહિ પણ છાપખાનામાં છપાવતાં અમદાવાદમાં રહી, પ્રથમ
નીકળેલાં પુરેા તપાસી પોતાની મારા તરફની અપૂર્વ લાગણી, અને જ્ઞાતી
ઉપરનો સ્પષ્ટ પ્રેમ બતાવી આપ્યો છે.

એજ પ્રમાણે-કપડવંજનીવાશી-મણીશંકર પુરૂષોત્તમ ભટ્ટ-જેઓએ
શરૂઆતથી વસ્તિપત્રક બનાવવા માટે નવે ગામોમાં પત્રવ્યવહાર કરી સવળના
કરી આપી એટલુંજ નહિ પણ ડોક્ટરની વસ્તીનું લીખ્ત ખાસ એમનીજ
મદદથી તૈયાર કર્યું હતું.

તેમજ કલલાલના રહીશ રા. રા. વકીલ પુંજભાઈ સોમેશ્વર
ભાઈએ પ્રસ્તાવના, અર્પણપત્રિકા, વિગેરે મુંબઈથી ખેડે લઈ વાંચી સુધારે
કર્યો હતો. એટલુંજ નહિ પણ બાલોપાખ્યાન પોતેજ વાંચી જલદી છપાવા
આગ્રહ કર્યો હતો, તેમજવળી એક પંથાંગમાં બાલોપાખ્યાનની જૂજ હકીકત
પોતે વાંચી હતી, તે પણ મારા ઉપર મોકલી હતી. ને આ કામમાં તેઓએ
પૂરતી મદદ આપી હતી.

તેમજ દરેક ગામોનાં આવેલાં વસ્તિ પત્રકોની બુલ સુધારી ઓડરમાં એક પછી એક મુદ્રી નવેસરથી વસ્તિપત્રક બનાવી તૈયાર કરવાને મહેમદાવાદના રહીશ પંડ્યા પરભુલાલ મોતીરામે વસ્તીપત્રક વિગેરે સુધારવામાં કેટલોક શ્રમ લઈ પૂર્ણ પ્રેમથી જ્ઞાતીની સેવા બજાવી છે.

અને સરસવણી નિવાસી જોષી છોટાલાલ રૂપજી કવી પાસે સંસ્કૃતમાં બાલોપાખ્યાન હતું તે હમોએ પત્રકારાએ મંગાવ્યાથી તેઓએ ખુશીથી મોકલી આપ્યું હતું.

તેમજ કંઠલાલ નિવાસી જોષી કેશવલાલભાઈ રણછોડભાઈ માસ્તર, કે જેમણે આ બાબતમાં અમોને સારો કિત્સાહ બતાવ્યો હતો. અને તેમણે કવિતારૂપે બનાવેલું બાલોપાખ્યાન હમોને કિતારી લેવા આપ્યું હતું, પરંતુ હમોએ બાલોપાખ્યાનનો શ્લોક સહિત ગુજરાતી તરજૂમો આપવાથી તે કવિતારૂપે અત્રે દાખલ કર્યું નથી. માટે જેઓને તે કવિતારૂપે જાણવાની જરૂર હોય. તેઓએ કેશવલાલભાઈને મળી પોતાની ઈચ્છા પુરી કરવી.

મહેમદાવાદનું વસ્તિપત્રક તૈયાર કરવા માટે ત્યાંની પાઠશાળાના અધ્યાપક શાસ્ત્રી નરવરલાલ ત્રીભોવને વસ્તિપત્રક બનાવીને અમોને પહોંચાડતાં ઘણી મહેનત લીધી છે. પરંતુ દીલગીર છું કે રાજેશ્રી નવરલાલ આ વસ્તિપત્રક છપાઈ બહાર પડે તે જેવાને કિત્સુક હોવા છતાં. તે પૂર્વે કેલાસ વાસી થયા. એ વિશેષ ખેદકારક છે.

કંઠલાલ નિવાસી—વ્યાસ ચુનીલાલ ભુલાભાઈ કે જેમણે કંઠલાલ ગામનું વસ્તિપત્રક તૈયાર કરવાને ઘણી મહેનત લીધી છે. પરંતુ ખેદકારક એજ કે તેઓ પણ કેલાસવાસી થયા છે.

તેમજ સરસવણીના વસ્તીપત્રક માટે કાળજીથી ભટ રીવશંકર ગવરી-શંકર, ભટ જેઠાલાલ દાજી, પંડ્યા છોટાલાલ ત્રીકમ, વગેરે અન્ય જ્ઞાતી બંધુઓએ ઘણાજ કિત્સાહથી મદદ કરી છે.

વડથલ ગામના વસ્તિપત્રક માટે સરસવણીના રહીશ વ્યાસ ગોકળ ઇન્દિરે ત્યાં જઈ જતેજ વસ્તિપત્રકનું લીષ્ટ તૈયાર કરી મોકલ્યું છે. તેમજ હાથીજળ-પીહીજ-વિંગેરનાં વસ્તીપત્રક પણ ત્યાંના આગેવાન ગૃહસ્થોએ તૈયાર કરી મોકલ્યાં છે.

ઉપર મુજબ જે જે જ્ઞાતી બંધુઓએ જે જે મને આ કામમાં સાહ્યતા આપી છે, તે અને જેઓનાં નામો અત્રે આપેલાં છે. તેમજ જેઓનાં નામો

આપવાને રહી ગયાં હોય તે સરવેનો હું ખરા અંતઃકરણ પૂર્વક આભાર માનું છું.

વિશેષ મારે જણાવવું જોઈએ કે અત્રે દાખલ કરેલું વડાદરા રાતીનું વસ્તીપત્રક સંવત ૧૯૭૨ની સાલમાં તૈયાર કર્યું હતું. પરંતુ કેટલીક ઘર ખાનગી અડચણોને લીધે, અને હાલની લડાઈના સમયે કાગળો અને છપાઈ વિગેરેની મોઢવારી થવાથી છપાવી તૈયાર કરવાને બન્યું નહિ. છતાં કાગળો અને છપાઈ વિગેરે લડાઈ ચાલુ રહેવાથી સસ્તું થવાનો સમય આવ્યોજ નહિ જેથી આખરે કાગળની મોઢવારી હોવા છતાં આ વસ્તિપત્રક છપાવવાને શરૂઆત કરવી પડી, તેથી સંવત ૧૯૭૨ની સાલ પછી છપાતા સુધીના વખતમાં કેટલાંક માણસોનાં મરણ થયાં છે તેમાંથી જૂજ ખચર અમોને પડી છે. તેઓના નામ આગળ ચોકડી (+) રિમાર્કમાં અથવા નામ ઉપર કરેલી છે, એટલે સંવત ૧૯૭૨ પછી અને વસ્તિપત્રક છપાતા પહેલાં તે માણસો મર્ણ પામ્યાં છે, એમ જાણવું, તેમાં આશરે એંસીથી સો માણસનો ઘટાડો થયો છે. સંવત ૧૯૭૩ અને ૭૪ માં ચાલેલા પ્લેગને લીધે મહેમદાવાદમાં ચાલી. શથી ૫૦ માણસની નુકશાની થઈ હોય એમ જાણાય છે. તેમજ સંવત ૧૯૭૨ પછી કેટલાંક જન્મેલાં છે. તેની નોંધ અત્રે આપી નથી. સરસવણીના વસ્તી-વસ્તીપત્રકમાં વ્યાસ છોટાલાલ ગિતમરામના નામ આગળ x ચોકડી કરેલી છે અને તેમને છોકરો છે. એ જૂલથી લખેલું છે. **इत्यलम्.**

લી.

સંવત ૧૯૭૫,
વૈશાખ સુદ ૧૫ ગુરુવાર. }

જેશી સોમશ્વર દ્વારકાંદાસ.

॥ ॐ ॥

॥ શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥

વડાડા (ખાલાડ પ્રાસાદ જ્ઞાતિ) ની ઉત્પત્તિ.

વિષય ૧ લો.

॥ અથ વાલોપાખ્યાન પ્રારંભઃ ॥

શ્રી શૌનક ઉવાચ—

સૂત માહાત્મ્ય મુદિતં સામ્રમત્યાસ્ત્વયાઽનઘ ॥

વાલાપુરમિહપ્રોક્તં વિસ્તરેણ વદસ્વનઃ ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ—શ્રીયુત મહર્ષિ શૌનક બોલ્યા—હે સુતપુરાણી, આપે સા-
ખરમતી નદીનું માહાત્મ્ય કહ્યું. પરંતુ તેમાં ખાલાપુર ને કહ્યું ને
અમેને વિસ્તારથી કહો. ૧

સૂતઉવાચ—

તીર્થાનાં પરમં તીર્થં સામ્રમત્યાસ્તટે સ્મૃતમ્ ॥

વાલાપુરમિતિખ્યાતં શુક્તિ મુક્તિ પ્રદાયકમ્ ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થ—સુતપુરાણી કહે છે—સાખરમતીના કિનારે તીર્થોમાં શ્રેષ્ઠ એવું
તે ખાલાપુર નામનું તીર્થ છે. તે તીર્થ આ લોકમાં વૈભવ, અને પરલોકમાં
મોક્ષ આપનાર છે. ૨

તપસ્વિસિદ્ધમુનિભિર્વિબુઘૈઃ સેવિતં પરમ્ ॥

સૂર્યક્ષેત્રં પ્રસિદ્ધંતુ જાતં તદ્વાપરે યુગે ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ—સિદ્ધ મુની અને દેવોએ સેવાએલું, અને સૂર્યક્ષેત્ર નામથી પ્રસિદ્ધિ પામેલું, તે ક્ષેત્ર દ્વાપર યુગમાં થયું છે. ૩

વેત્રવત્યાસ્તટે પૂર્વમુત્કંઠેશ્વર સન્નિધૌ ॥

જાબાલિસ્તુ તપસ્તેપે વર્ષાણાં ચ શતંનવ ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ—વેત્રવતી (વાત્રક)ના કિનારા ઉપર ઉત્કંઠેશ્વર મહા-દેવની સન્મુખ, જળ્યાલિ (કણ્ણવ) મુનિએ નવસો વરસ સુધી પહેલાં તપ કર્યું હતું. ૪

તસ્ય માર્યા સદાચારા કૌશિકી નામતો દ્વિજાઃ ॥

પતિવ્રતા પ્રિયા મર્તુર્વન્હિશુશ્રૂષણે રતા ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ—તે જળ્યાલિ ઋષિનાં પત્ની પવિત્ર આચરણવાળાં સ્વા-મીને પ્રિય, પતિવ્રતા, અગ્નિહોત્રાદિની સેવા કરવામાં તત્પર, એવાં કૌશિકી નામનાં હતાં. ૫

કેનચિદથકાલેન ગર્ભં સાદધતી શુભમ્ ॥

તસ્યાઃ પુંસવનંકર્મ જાબાલિઃ કૃતવાંસ્તદા ॥ ૬ ॥

ભાવાર્થ—ત્યાર બાદ કેટલાક સમયે કૌશિકીએ ગર્ભ ધારણ કર્યો. ત્યારે જળ્યાલિએ પુંસવન સંસ્કાર કર્યો. ૬

મુષુવે તનયાં સા ચ શુભલગ્ને શુભોદયે ॥

પ્રસન્નશ્ચ મુનિશ્રેષ્ઠો જાતકર્મ ચકારસઃ ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ—શુભ લગ્નમાં અને ઉચ્ચના ગ્રહો થયા ત્યારે કૌશિકીએ કન્યાને જન્મ આપ્યો. તે જન્મ સમયે જળ્યાલિ મુનિ પ્રસન્ન થયા. અને તે કન્યાને જાતકર્મ સંસ્કાર કર્યો. ૭

દિને દિને વર્દમાના શુક્લપક્ષે શશી યથા ॥

બાલા ઇત્યેવ તન્નામ કૃતંહિ મૃગુનન્દન ॥ ૮ ॥

ભાવાર્થ—હે શૌનકમુનિ, તે કન્યા અજવાળીઆના ચંદ્રમાની માફક પ્રતિદિન મોટી થવા લાગી, અને તેનું નામ બાલા એ પ્રમાણે રાખ્યું. ૮

સા કન્યા લક્ષણૈર્યુક્તા સુરૂપા સુમનોહરા ॥

જાતા પંચાદિકા સા ચ માતાઽસ્યા નિધનં ગતા ॥ ૯ ॥

ભાવાર્થ—સારા લક્ષણવાળી સ્વરૂપવાન અને મનોહર એવી તે કન્યા બ્યારે પાંચ વર્ષની થઈ ત્યારે તેની માતા મરણ પામી. ૯

જાબાલિર્દુહિતાં બાલાં લાલયન્ પોષયન્ ફલૈઃ ॥

શાકૈશ્વ વિવિધાન્નૈશ્વ પ્રેમ્ણા પુત્રીમમાતૃકામ્ ॥ ૧૦ ॥

આવાર્થ—જાબાલિ મુનિયે મા વિનાની તે ખાળાને ફળો અને નાના પ્રકારના બોજનો વડે પાલણુ પોષણુ કરવા માંડ્યું. ૧૦

પ્રાપ્તે ચૈવાષ્ટમે વર્ષે ચિન્તયામાસ તપ્તિતા ॥

કસ્મૈ દેયા મયા કન્યા માદૂરે વ્રંજતુચસા ॥ ૧૧ ॥

આવાર્થ—જ્યારે આઠ વર્ષની કન્યા થઇ ત્યારે પિતાને ચિંતા થવા લાગી કે આ કન્યા મારે કેને આપવી અને તે દૂર ન જાય તો બહુ સારું. ૧૧

एकात्मजा यदा गच्छेन्न प्राणान्धारयाम्यहम् ॥

एवं चिन्तयतस्तस्य गतं वर्षत्रयं ततः ॥ ૧૨ ॥

આવાર્થ—મારે એકજ કન્યા છે તે જો જાય તો હું શી રીતે પ્રાણુ ધારણુ કરી શકું, એ પ્રમાણે વિચાર કરતાં ત્રણ વર્ષ વીતી ગયાં. ૧૨

સાક્ષાત્વા સ્વવિવાહંચ પિતરં વાક્યમબ્રવીત્ ॥

ગતત્રપા સાચબાલા રૂપેણા પ્રતિમા મુવિ ॥ ૧૩ ॥

આવાર્થ—તે કન્યાને પોતાના વિવાહ સંબંધી ખબર પડી ત્યારે શરમ છોડી દઇને અધિક રૂપવતી તે કન્યા પોતાના પિતાને કહેવા લાગી. ૧૩

બાલોવાચ—

को विचारश्च संजातो मम वैवाहिकः पितः ॥

न वृणेऽहं द्विजश्रेष्ठान्नदेवान् नान्य માનુષાન્ ॥ ૧૪ ॥

भर्तामे भास्करो भूयादितिमे निश्चिता मतिः ॥

नान्यં વૃણેઽહં મોતાત કુમારી બ્રહ્મચારિણી ॥ ૧૫ ॥

આવાર્થ—ખાળા બોલી—હે, પિતાજી મારા વિવાહ સંબંધી આપને શો વિચાર થયો છે. હું સારા બ્રાહ્મણો દેવો કે બીજા મનુષ્યોને પરણવાની નથી. ૧૪

મારણુ કે સૂર્ય મારો પતિ થાય એવો મેં નિશ્ચય કરેલો છે. માટે હું પિતાજી હું કુમારી બ્રહ્મચારિણી રહીશ પરંતુ સૂર્ય શિવાય બીજાને પરણવાની નથી. ૧૫.

સુતડવાચ—

तस्यास्तद्वचनं श्रुत्वा जाबालिरुपहास्य च ॥

પ્રોવાચેદં વચઃ પુત્રીં ગદ્ગદાક્ષરસંયુતમ્ ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થ—સૂત કહે છે—બાલાનું આ પ્રમાણે વચન સાંભળીને હાસ્યયુક્ત ગદગદ વચનથી જાળાલિપ્તપિ કહેવા લાગ્યા. ૧૬

દૃથા મનોરથોયસ્તે શ્રુણુ પુત્રિયથા તથમ્ ॥

યાદૃશી યસ્ય જાતિઃ સ્યાત્સમ્બન્ધસ્તત્ર તાદૃશઃ ॥ ૧૭ ॥

ભાવર્થ—હે, પુત્રિ તારી ઇચ્છા નિષ્ફલ છે. કારણ કે જેની જે જાતિ હોય તેના તેજ જાતિમાં સમ્બંધ થાય. ૧૭

દ્વિજાનાં દ્વિજમધ્યતે પન્નગાશ્ચોરગેષુ ચ ॥

દેવાનાં દેવમધ્યે ચ વિવાહઃ સંપ્રકીર્તિતઃ ॥ ૧૮ ॥

ભાવાર્થ—બ્રાહ્મણેનો બ્રાહ્મણ સાથે, સર્પોનો સર્પ જાતિમાં અને દેવોનો દેવો સાથે વિવાહ થઈ શકે છે. ૧૮

ભાસ્કરો દેવલોકેતુ વયં મર્ત્યે ચ માનવાઃ ॥

કથં સંજાયતે પુત્રિ નોત્તમાધમયોઃ ક્વચિત્ ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ—હે પુત્રિ સૂર્યનારાયણ દેવલોકમાં છે અને આપણે મૃત્યુ લોકમાં મનુષ્ય જાતિનાં છીએ અને ઉત્તમ જાતિનો અધમ જાતિ સાથે સમ્બંધ કેવી રીતે થઈ શકે ? ૧૯

યદા વશ્યો ભવેદેવસ્તપસા નિયમેન ચ ॥

તદા વિવાહોજાયેત નાન્યથા ચિન્તિતં તવ ॥ ૨૦ ॥

ભાવાર્થ—જ્યારે તપશ્ચર્યા કે નિયમથી દેવ વશ્ય થાય. ત્યારેજ વિવાહ થઈ શકે નહિ તો તારો વિચાર ફાગટ છે. ૨૦

જાવાલેર્વાક્યમાકર્ણ્યપ્રોચે વાલા તપસ્વિની ॥

મંત્રં પ્રદેહિમેતાત ભાસ્કરારાધનં વિધિમ્ ॥ ૨૧ ॥

ભાવાર્થ—ઉપર પ્રમાણે જાળાલિપ્ત વચન સાંભળીને તપ કરવાની ઇચ્છાથી બાલા બોલી કે હે પિતાજી મને સૂર્યનો મંત્ર અને આરાધન કરવાનો વિધિ બતાવો. ૨૧

કરિણ્યામ્યહમેકાન્તે નિયમેન દૃઢેન ચ ॥

યાવત્તુણ્યતિ માર્ત્તઙ્ઢઃ કર્તવ્યંતાવદેવહિ ॥ ૨૨ ॥

ભાવાર્થ—હું જ્યાંસુધી સૂર્ય પ્રસન્ન થશે. ત્યાંસુધી દૃઢ નિયમ રાખી એકાન્ત ધ્યાનથી એકાન્ત સ્થાનમાં આરાધન કરીશ. ૨૨

ન પ્રસન્નો ભવેત્તાત દેહં સંતાપયામ્યહમ્ ॥

ન વૃણેઽહં મુનિકંચિદિતિમે નિશ્ચયોહદિ ॥ ૨૩ ॥

આવાર્થ—હે, પિતાજી જ્યાંસુધી સૂર્ય પ્રસન્ન નહિ થાય ત્યાંસુધી મારા શરીરને ઘણું કષ્ટ આપીશ. પરંતુ કોઈ પણ મુનિને પરણીશ નહિ. એ પ્રમાણે મેં મારા મન સાથે નિશ્ચય કરેલો છે. ૨૩

તસ્યાસ્તુ નિશ્ચયંદૃષ્ટ્વા જાબાલિર્મુનિસત્તમઃ ॥

પ્રોવાચ મંત્રાભિચિલ્લાન્ ભાસ્કરસ્ય વિધિક્રમાત્ ॥ ૨૪ ॥

આવાર્થ—આ પ્રમાણે આલાનો આગ્રહ જોઈને જાબાલિ મહર્ષિએ સૂર્યનો મંત્ર અને બરોબર વિધિ કહ્યો. ૨૪

શૃણુ પુત્રિ પ્રવક્ષ્યામિ ભાસ્કરારાધનં વિધિમ્ ॥

સ્નાત્વાત્રિકાલં તીર્થાદૌ ધૌતવસ્ત્રં પિધાય ચ ॥ ૨૫ ॥

કુશાસનં પરિશોધ્ય ભૂતશુદ્ધિં વિધાય ચ ॥

આદિત્યહૃદયં જપ્ત્વા પઢંગં ન્યાસમાચરેત્ ॥ ૨૬ ॥

આવાર્થ—હે પુત્રિ ! તને સૂર્યના આરાધનનો વિધિ કહું છું તે તું સાંભળ. તીર્થ ત્રિગેરે પવિત્ર જગ્યામાં જઈ, ત્રિકાળ સ્નાન કરી અને ધોએલું વસ્ત્ર પહેરવું. ૨૫

ત્યાર પછી દર્ભતું આસન શુદ્ધ કરી અને ભૂત શુદ્ધિ કરી, આદિત્ય હૃદય (સ્તોત્ર) નો પઢંગન્યાસ સાથે પાડ કરવો. ૨૬

ૐકાર પૂર્વકંપૂર્વમાદિત્યાય નમસ્તદા ॥

સંકલ્પ મનસિઘૃત્વા જપેન્નૈકાગ્રયા ધિયા ॥ ૨૭ ॥

તદા ભવેત્પ્રસન્નશ્ચ ભાસ્કરો ભક્તદુઃખહા ॥

પ્રાયેણ તત્ર સ્થાતવ્યમેકાન્તે યોગિનામિવ ॥ ૨૮ ॥

આવાર્થ—વળી પહેલાં ઐકાર બોલીને મનમાં સંકલ્પ કરી એકાગ્રચિત્ત કરવું. પછી “ આદિત્યાય નમઃ ” આ મંત્રનો જપ કરવો. ૨૭

આ પ્રમાણે કરવાથી ભક્તોના દુઃખને નાશ કરનાર સૂર્ય પ્રસન્ન થાય છે. ત્યાં આગળ ઘણું કરીને યોગિઓની માફક એકાન્તમાં હ્રમ્બેશાં રહેવું. ૨૮

કથંતાં દુહિતાં દૂરં પ્રેષયિષ્યામિ બાલિકામ્ ॥

ઈતઃ સામ્રમતી ચાસ્તિ યોજનાનાં ત્રયંકિલ ॥ ૨૯ ॥

ભાવાર્થ—ઉપર પ્રમાણે મંત્રનો ઉપદેશ આપી જાબાલિ મુનિ પોતાના મનમાં વિચાર કરવા લાગ્યા કે હું બાલક કન્યાને દૂર કેવી રીતે મોકલીશ કારણ કે સાબરમતી અહિંથી બરોબર ત્રણ યોજન દૂર રહેલી છે. ૨૯

ત્વયા તત્રૈવગન્તવ્યં તપઃ કાર્યં શુભસ્થલે ॥

પક્ષે દશાહે માસે વા પ્રેષયિष્યામિ પત્રિકામ્ ॥ ૩૦ ॥

ભાવાર્થ—હે પુત્ર તારે ત્યાં જવું ને પવિત્ર સ્થલમાં તપશ્ચર્યા કરવી, અને હું ૧૦-૧૫-દિવસે અથવા મહિને પણ અહિંના કુશલ સમાચાર મોકલીશ. ૩૦

સૂતરવાચ—

एवं संबोध्य तनयां जाबालिः प्रेमविह्वलः ॥

रुरोद सुस्वरं तत्र तनयां परिषस्वजे ॥ ૩૧ ॥

ભાવાર્થ—સૂતપુરાણિ કહે છે—ઉપદેશ કર્યા પછી બાલ્કા ઉપર અતિ પ્રેમ હોવાથી જાબાલિ મુનિ ભેટીને રૂદન કરવા લાગ્યા. ૩૧

कुशासनं ततोदत्त्वा मृगचर्माम्बरं शुभम् ॥

दंडं कमंडलुं चान्य ददौ सगद्गदाक्षरः ॥ ૩૨ ॥

ભાવાર્થ—તે પછી દર્ભતું આસન, મૃગચર્મ, સારાં વસ્ત્રો, દંડ, કમંડલુ અને બીજું (ઉપયોગી થાય તેવું) ગદગદ વાણીથી આપતા હતા. ૩૨

जगाम बालया सार्द्धमार्गं संदर्शनाय च ॥

समागत्य स्थलं दृष्ट्वा साभ्रમत्यास्तटे द्विजाः ॥ ૩૩ ॥

ભાવાર્થ—હે બ્રાહ્મણો તે જાબાલિ રસ્તો દેખાડવા માટે બાલ્કા સાથે ગયા. સાબરમતીના કિનારે આવી સારું સ્થલ જોઈને. ૩૩

कुंडंकृत्वा तु विधिवद् बन्धिः संस्थाप्य भक्तितः ॥

संस्थापयित्वा ससुतामुपमंत्र्य यथाविधि ॥ ૩૪ ॥

ભાવાર્થ—વિધિ પ્રમાણે બહારના ભાગમાં કુંડ બનાવી તેમાં અગ્નિનું સ્થાપન કરી, બધી ગોઠવણ કરી આપીને પુત્રીને સારી શિખામણ આપી. ૩૪

जगाम मुनिजाबालिर्दुर्मनास्त्वाश्रमं स्वकम् ॥

दशहे वाऽपिपक्षान्ते दृष्ट्वा बालां सुमोदह ॥ ૩૫ ॥

ભાવાર્થ—મનમાં દીલગીર થતા જાળાલિ મુનિ પોતાના આશ્રમમાં પાછા ગયા તે પછી ૧૦-૧૫ દિવસે આલાની પાસે જઈ તેને જોઈ આવતા અને મનમાં ખુશી થતા. ૩૫

સાબાલા વિવિધં તેપે તપઃ પરમદારુણમ્ ॥

સ્નાત્વા ત્રિકાલં વિધિવત્ફલાહારા તપસ્વિની ॥ ૩૬ ॥

ભાવાર્થ—તે આલા ત્રણ કાલ સ્નાન કરી ફક્તનો આહાર કરી તે દિવસથી વિધિયુક્ત ઉચ્ચ તપશ્ચર્યા કરવા લાગી. ૩૬

અતિથિં પૂજયામાસ કન્દમૂલ ફલામ્બુભિઃ ॥

एकाकिनी च साबाला साभ्रमत्यास्तटे शुचौ ॥ ૩૭ ॥

ભાવાર્થ—તે નદીના કિનારે આવતા અતિથીઓનો ફળફૂલ અને જળથી આદર સત્કાર કરતી હતી. ૩૭

तत्र व्याघ्रा वराहाश्च किराताश्च वनेचराः ॥

वनं भयंकरं चैव वृक्षाः कंटकिनोऽभवन् ॥ ૩૮ ॥

पिचुमर्दः कोविदारैः शिरीषैर्वदरीनगैः ॥

पालाशैः शमीवृक्षैश्च सर्वं भीतिकरं ह्यभूत् ॥ ૩૯ ॥

ભાવાર્થ—તે પ્રદેશમાં વાઘ, વરાહ, બિલ્લ, જંગલી મનુષ્યોથી અને લીખડા, કેરડા, સરસડા, જોરડી, ખાખરા અને ખીજડી જેવાં કાંટા વાળા ઝાડોથી ભયંકર હતું. ૩૮

जाबालेस्तपसस्तत्र नासीद्भीतिश्च शौनक ॥

प्रभावाश्चास्य दुहितुर्नसमीयुर्वनेचराः ॥ ૪૦ ॥

ભાવાર્થ—તો પણ જાબાલિના તપ પ્રભાવથી તે વન ભય વિનાનું લાગતું હતું તેમજ આલા પાસે પણ કોઈ જંગલી પ્રાણી જતું નહોતું. ૪૦

कर्णिकारैरर्कपुष्पै रक्तचन्दनमिश्रितैः ॥

तंदुलैरर्पयेदर्थं भास्कराय च नित्यशः ॥ ૪૧ ॥

ભાવાર્થ—તે આલા કરણ અને આકડાના પુષ્પ સાથે તેમજ લાલ ચંદન અને ચોખા સહિત હસ્તેશાં સૂર્યનારાયણને અર્ધ આપતી હતી. ૪૧

एवंकृतवती साच वर्षार्णाच गतंशतम् ॥

नप्रसन्नो रविस्तस्या भास्करो देवसत्तमः ॥ ૪૨ ॥

ભાવાર્થ—ઉપરના નિયમ પ્રમાણે તપ કરતાં તે બાલાને ૧૦૦ વર્ષ થઇ ગયાં પરંતુ સૂર્યનારાયણ પ્રસન્ન થયા નહિં. ૪૨

તદા સંકોચમાનાસા મન્દભાગ્યા હૃદંકિલ ॥

કિંકૃતં ચ મયાપૂર્વં કર્મતુષ્ઠો ન ભાસ્કરઃ ॥ ૪૩ ॥

ભાવાર્થ—બાલા મનમાં બહુજ ચિંતા કરવા લાગી કે મેં પૂર્વ જન્મમાં કેવાં કર્મ કર્યા હશે કે દરેકને કર્મથી પ્રસન્ન થનાર સૂર્યનારાયણ હવે સુધી મને પ્રસન્ન થયા નહિં ॥૪૩॥

एवं विचार्य मनसि पुनस्तप्तुं मनोदधे ॥

भर्तामे भास्करो भूयान्नोचेत् प्राणान्त्यजाम्यहम् ॥ ૪૪ ॥

ભાવાર્થ—આ પ્રમાણે વિચાર કરી મન સાથે નિશ્ચય કર્યો કે હું ફરીથી તપશ્ચર્યા કરું છું તેમાંજે સૂર્યનારાયણ પ્રસન્ન નહિં થાયતો મારા દેહને ત્યાગ કરીશ ॥૪૪॥

घरन्ती नियमान् चाग्रान् वातवर्षाऽतपान्द्विजाः ॥

नकेनापि कृतं पूर्वं शृणुष्व गदतो ममः ॥ ૪૫ ॥

ભાવાર્થ—હે બ્રાહ્મણો, ધણા કઠિણ નિયમો પાળી, વાયુ-વરસાદ તેમજ તડકાને સહન કરતી બાળાએ કોઇએ પહેલાં ન કરેલું એવું તપ કરવા આરંભ કર્યો તે હું તમોને કહું છું, તે સાંભળો ॥૪૫॥

इति श्री पद्मपुराणे उत्तरखंडे साध्वनस्य महात्म्ये बालातपो
वर्णनं नाम द्वादशोऽध्यायः ॥

સૂત ઉવાચ—

શૃણ્વન્તુ મુનયઃ સર્વે બાલાયાસ્તપવર્ણનન્ ॥

ન કૃતં સિદ્ધમુનિભિં સ્તિદશૈરપિ દુષ્કરમ્ ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ—સૂત પુરાણ કહે છે છે શૈનકાદિ રૂપિઓ સિદ્ધ મુનિ અને દેવોથી ન બની શકે તેવું બાલાના તપનું વર્ણન કરે છે. તે તમે સાંભળો. ૧

જલમધ્યે સ્થિતા પૂર્વ વર્ષાણાં વિંશતિર્દ્વયમ્ ॥

વન્હૌચ પષ્ટિવર્ષાણિ અધોવક્ત્રંતથા કૃતમ્ ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થ—તે બાલાએ જલની અંદર ૪૦ વર્ષ અને ચારે બાજુ અગ્નિ રાખી, મધ્યમાં બેસી ઉંઘા મસ્તકે ૬૦ વર્ષ સુધી તપ કર્યું. ૨

एकपाद्विंशतिर्ज्ञेया एकदृष्टिःशतं स्मृतम् ॥

उर्ध्वबाहुः शतंप्रोक्तम् शतं चस्थण्डिलेस्थिता ॥ ૩ ॥

शतद्वयं तयातप्त मात्मसंयमनेन च ॥

एवंतप्तं तपोदेव्या वर्णितुं नैव शक्यते ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ—એક પાદે ઉભી રહી ૨૦ વર્ષ એકી નજરે ૧૦૦ વર્ષ ઉંઘા હાથ કરી અને ચારલા ઉપર બેસી ૧૦૦ વર્ષ તેમજ ૨૦૦ વર્ષ સુધી આત્માનું ધ્યાન કરી મનને નિયમમાં રાખી એ તપશ્ચર્યા કરી તે કોઈથી વર્ણન કરી શકાય તેમ નથી. ૩-૪

तस्यास्तु तेन तपसा व्रतेन ब्रह्मचर्यया ॥

भक्त्या च भगवान् प्रीतो देवदेवो दिवाकरः ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ—તે બાલાના તપથી અને બ્રહ્મચર્ય તેમજ ભક્તિથી દેવોના દેવ શ્રી સૂર્યનારાયણ પ્રસન્ન થયા. ૫

द्विजरूपं समास्थाय हाजगाम तदाश्रमम् ॥

सातंदष्टवा विशालाक्षी ब्राह्मणं ब्रह्मवित्तमम् ॥ ૬ ॥

वानप्रस्थ विधानेन पूजयामास भक्तितः ॥

उवाच सूर्यभक्तासा जाबाले दुहिताऽनघ ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ—બ્રાહ્મણનું રૂપ ધારણ કરી આશ્રમમાં આવેલા સૂર્યનારાયણને જાન્યને વિશાલ નેત્રવાળી સૂર્યની ભક્ત ને શુદ્ધ તે બાલા વેદ જાણનારાઓમાં શ્રેષ્ઠ તે બ્રાહ્મણનું વાનપ્રસ્થ આશ્રમના વિધિ પ્રમાણે પૂજન કરી કહેવા લાગી. ૬-૭.

બાલોવાચ—

ભગવન્ મુનિશાર્દૂલ કિમાજ્ઞાપયસિ પ્રભો ॥

સર્વં તુમ્યં પ્રદાસ્યામિ દ્વિજાતે સ્વતનું વિના ॥ ૮ ॥

ભાવાર્થ—બાલા કહે છે મુનિઓમાં શ્રેષ્ઠ ને પૂજ્ય હે વિપ્ર આપની શી આજ્ઞા છે. મારા શરીર શિવાય આપને બધું અર્પણ કરીશ. ૮

સૂર્યભક્તાઽસ્મિ મેપાણિં નાન્યોઽગૃહ્ણાતિ ભૂતલં ॥

વ્રતૈશ્ચ નિયમૈર્વાઽપિ તપસા ચ તપોધન ॥ ૯ ॥

ભાસ્કર સ્તોષણીયોમે દેવાસ્ત્રિ ભુવનેશ્વરઃ ॥

ઇત્યુક્તો રક્તવર્ણોઽભૂત સ્મયન્નિવ નિરીક્ષ્યતામ્ ॥ ૧૦ ॥

ભાવાર્થ—તપશ્પી ધનવાલા હે મુનિરાજ હું સૂર્યનારાયણની ભક્ત છું. પૃથ્વીમાં કોઈ મારો હાથ પકડનાર નથી. અને અનેક પ્રકારના વ્રત તપ અને મનને નિયમો રાખીને ત્રણ લોકના સ્વામી સૂર્યનારાયણ મારે પ્રસન્ન કરવા છે. આ પ્રમાણે બોલતી બાલાને જોઈ. કંઈક હાસ્યયુક્ત તેમજ લાલ રંગના તે સૂર્યનારાયણ થયા. ૯—૧૦

ઝવાચ નિયમસ્થાંતાં સાન્ત્વયન્નિવ ભાસ્કરઃ ॥

ઝગ્રં ચરસિ કલ્યાણિ તપઃ પરમદારુણમ્ ॥ ૧૧ ॥

ભાવાર્થ—નિયમવાળા તે બાલાને જેમ શાન્તિ આપતા હોય તેમ સૂર્યનારાયણ કહેવા લાગ્યા. કે હે કલ્યાણ કરનાર તું વાણું કઠિન અને ભયંકર તપ કરે છે. ૧૧

યદ્ય ચ સમારમ્ભસ્તવ લાભો વૃથૈવસઃ ॥

તપસા લભતે મૂર્યં સર્વં તપસિ તિષ્ઠતિ ॥ ૧૨ ॥

ભાવાર્થ—જ્યેને માટે તું મહેનત કરે છે. તે મહેનતના લાભ મલવાનો નથી. તપ વડે સૂર્ય મેળવી શકાય છે. તપની અંદર સર્વ રહેલું છે. ૧૨

દેવત્વં યાતિ કલ્યાણિ તપસા પ્રવલેન ચ ॥

વપન્ત્વિમાનિ પંચત્વં વદરાણિ દદામ્યહમ્ ॥ ૧૩ ॥

ભાવાર્થ—હે બાલા ઉચ તપ કરવાથી દેવપણું પ્રાપ્ત થાય છે. હે બાળ્યશાલી આ પાંચ બોર હું તને આપું છું તેને તું વાવડ. ૧૩

“એતે વૃક્ષા ભવિષ્યન્તિ સ્વાદૂનિ તત્ફલાનિર્વં ॥

યદાસ્યુઃ પરિપક્વાનિ તદાપૂર્ણં તપસ્તવ ” ॥

ભાવાર્થ—તેનાં વ્રક્ષો થશે તેનાં દિપર સ્પર્દિષ્ટ ફલ આવશે અને તે ફલ જ્યારે પાકે ત્યારે તારૂં તપ પૂર્ણ થયું એમ જાણવું.

દત્વાં ચ બદરાણ્યસ્યૈ સ્પેત્યુક્ત્વા રવિર્વયૌ ॥

તાનિ દૂરે ચ સાબાલા ઇન્દ્રગ્રામ ઉવાપસા ॥ ૧૪ ॥

ભાવાર્થ—ખાલાને જોર આપીને આશીરવાદ દઇ સૂર્યનારાયણ અન્તર્ધ્યાન થયા. તેમના ગયા પછી ખાલાએ તે જોરને દૂર રહેલા ઇન્દ્રપુરના મના ગામમાં વાળ્યાં. ૧૪

સ્થિતા જિજ્ઞાસમાનાર્થ્યા ભાસ્કરં સ્વપતિરવિમ્ ॥

બદરાણા મુપવનં કાલયામાસ ભાસ્કરઃ ॥ ૧૫ ॥

ભાવાર્થ—જોર વાળ્યા પછી પોતાના પતિ સૂર્યનારાયણરૂપ અર્થની ઇચ્છા કરતી રહેવા લાગી. હવે જોરનાં ઝાડો થયાં ત્યારે સૂર્યનારાયણે તે જોરડીયોને કરમાવી દીધી. ૧૫

ફલાનિ તત્ર જાતાનિ નપક્વાનિ ચ શૌનક ॥

હૃદિ વિસ્મયમાપન્ના કિંજાતં કિં ભવિષ્યતિ ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થ—હે શૌનક મુનિ તે વનમાં ફલ પાક્યાં નહિં ત્યારે આ શું થયું ને ભવિષ્યમાં શું થશે એમ મનમાં વિસ્મય પામવા લાગી. ૧૬

“એકદાનીય દારુણિ તાનિ પ્રજ્વાલ્ય પ્રાક્ષિપત્ ॥

તથાપ્યપચનં દૃષ્ટ્વા દુર્દેવં મે કિલેતિ ચ ॥”

ભાવાર્થ—એક દિવસ જંગલનાં લાકડાં એકઠાં કરી અગ્નિ સળગાવીને તેમાં જોર નાખ્યાં તે લાકડાં બળીને ભસ્મ થઇ ગયાં પણ જોર પાક્યાં નહિં. ત્યારે તે ખાલા બોલી નક્કી માંડે ભાગ્ય બહુજ ખરાબ છે.

एवं मीमांसमानाया स्तत्रकालो महानभूत् ॥

तदा भानुः समायातो द्विजरूपेण तां पुनः ॥ ૧૭ ॥

ભાવાર્થ—એ પ્રભાણે વિચાર કરતાં ઘણો સમય વીતી ગયો. ત્યારે સૂર્યનારાયણ બ્રહ્મણ્યુરૂપ ધારણ કરી ફરીથી ત્યાં આવ્યા. ૧૭

प्रोवाचेदं वचो भूयो बदराणि प्रयच्छमे ॥

क्षुधितोऽहं प्रियेबाले पकान्यवे समानय ॥ ૧૮ ॥

ભાવાર્થ—ત્યાં આવી ખાલાને કહેવા લાગ્યા કે હું ભુખ્યો છું માટે હે ખાલા પાકાં જોરનાં ફલ મને લાવીને આપ. ૧૮

તસ્ય તદ્વચનંશ્રુત્વા વાટિકાં ચ જગામસા ॥

પુનર્વિલોકયા પક્વાનિ ફલાનિ વિહૃલાઽભવત્ ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ—તે બ્રાહ્મણના વચન સાંભળ્યા પછી બાલા વાડીમાં બેઠા બેઠા ગઈ ત્યારે ત્યાં ફરીને કાયાં બેઠા બેઠાને નિશ્ચય પામવા લાગી. ૧૯

અપક્વાનિ સમાનીય જ્ઞાગતા વિપસન્નિધૌ ॥

કથયામાસ તંસાચ ન પક્વાનિ ફલાનિ ચ ॥ ૨૦ ॥

ભાવાર્થ—બાલા કાયાં બેઠા બેઠાને બ્રાહ્મણની પાસે આવી કહેવા લાગી કે હજુ સુધી બેઠા પાક્યાં નથી. ૨૦

તદોક્તં વિપવર્યેણ પાદાન્તસ્તવ બાલિકે ॥

ફલાનિ સ્થાપ્ય પાલાશે વન્નિના પાચયત્વિહ ॥ ૨૧ ॥

ભાવાર્થ—ત્યારે બ્રાહ્મણે કહ્યું કે જો તારું શુદ્ધ તપ હોય તો બુદ્ધિની માફક તારા બે પગોની વચ્ચે અગ્નિ ફરીને ઉપર આબરોળું પાતું મુકી તેમાં બેઠાને પકાવી આપ. ૨૧

एवं तस्यवचः श्रुत्वा तथैव कृतमीच्छया ॥

दग्धौ तस्यास्तदा पादो नाविन्ददुख वेदनाम् ॥ ૨૨ ॥

ભાવાર્થ—જો પ્રભાણે બ્રાહ્મણનું વચન સાંભળીને બેઠાં પકાવી દીધાં તે વખતે તેના પગ દગ્ધ થયા નહિં. તેમજ પરાપકારમાં લીન હોવાથી દુઃખની પીડા જાણી નહિં. ૨૨

फलान्येतानि पक्वानि दृष्ट्वाप्रीतो दिवाकरः ॥

स्वरूपं दर्शयामास विहाय ब्राह्मणींतनुं ॥ ૨૩ ॥

ભાવાર્થ—આ પ્રભાણે ફક્ત પાકેલાં બેઠાને તથા બાલાનું શુદ્ધ કર્મ બેઠાને પ્રસન્ન થએલા સૂર્યનારાયણ બ્રાહ્મણના રૂપને છોડી દઈ પોતાનું સ્વરૂપ દેખાડ્યું. ૨૩

दीप्यमानेन वपुषा तदा साभ्रमतीतटे ॥

उवाच परमप्रीतस्तां कन्यां संयतव્રताम् ॥ ૨૪ ॥

ભાવાર્થ—સાબરમતીના કિનારે પોતાના દિવ્ય શરીરથી સંતોષ પામેલા સૂર્યનારાયણ દેવ નિયમવાળી બાલાને કહેવા લાગ્યા. ૨૪

रविर्वाच—

प्रीतोऽस्मि तवभक्त्या च तपसा ब्रह्मचर्यया ॥

तस्मादभिमतः कामो बाले संपाद्यतां तव ॥ ૨૫ ॥

ભાવાર્થ—સૂર્ય કહે છે. હે બાલા તારી ભક્તિ વ્રત અને તપશ્ચર્યાથી હું પ્રસન્ન થયો છું. માટે ઇચ્છેલી વસ્તુ મારી પાસેથી મેળવી લે. ૨૫

इदंस्थलं च त्वन्नाम्ना तीर्थं लोके भविष्यति ॥

विख्यातं त्रिषु लोकेषु साभ्रमत्यास्तटे स्थितम् ॥ २६ ॥

ભાવાર્થ—સાબરમતીના કિનારે રહેલું આ સ્થળ તારા નામથી ત્રણ લોકમાં પ્રસિદ્ધ તીર્થ થશે.

बाला भद्रमिति ख्यातं ब्रह्मर्षि गणसेवितम् ॥

सूर्यक्षेत्रं प्रसिद्धंतु स्वर्गमाप्तिकरं शुभम् ॥ २७ ॥

ભાવાર્થ—૩૧૧૦ અને મુનિઓથી સેવાએલું આ ક્ષેત્રનું નામ બા-લાભદ્ર એવું થશે તેમજ સ્વર્ગ આપનાર આ ક્ષેત્ર સૂર્ય ક્ષેત્ર નામથી પણ પ્રસિદ્ધ થશે. ૨૭

अस्मिंस्तीर्थे तनुंत्वक्त्वा त्रिदिविसच वत्स्यति ॥

धनंधान्यं तथैश्वर्यं मनोऽभिचिन्तितं परम ॥ २८ ॥

ભાવાર્થ—આ ક્ષેત્રમાં વસનાર મનુષ્ય આ લોકમાં ધન ધાન્ય ઐ-શ્વર્ય અને ઇચ્છેલી વસ્તુઓ મેળવી શકે છે અને મરણ પછી સ્વર્ગ લોકમાં જાય છે. ૨૮

बालातीर्थे नरःस्नात्वा त्रिरात्र मुषितः शुचिः ॥

रक्तादित्यमुखं पश्येत् सर्व पापक्षयो भवेत् ॥ २९ ॥

ભાવાર્થ—આ બાલા તીર્થમાં મનુષ્ય સ્નાન કરીને પવિત્ર થઈ ત્રણ રાત્રિ સુધી ઉપવાસ કરીને સવારના સૂર્યના ખિંબનું દર્શન કરવાથી દરેક પાપોનો નાશ થાય છે. ૨૯

अथवा रविवारेषु संक्रान्ति सप्तमीषु च ॥

वैधृते व्यतीपाते च ग्रहणे चन्द्रसूर्ययोः ॥ ३० ॥

गुहंधेनुंच योदद्यात् ब्राह्मणेभ्योऽपि तन्दुलान् ॥

करवीरजपापुष्पै रक्तादित्यं प्रपूजयेत् ॥ ३१ ॥

ભાવાર્થ—તે ક્ષેત્રમાં રવિવાર સંક્રાન્તિ-સાતમ-વૈધૃત વ્યતીપાત અને સૂર્યચંદ્રના ગ્રહમાં બ્રાહ્મણોને ગોળ-ચોખ્ખા અને ગાયનું દાન કરી કરણના પુષ્પોથી સૂર્યનારાયણનું પૂજન કરવાથી. ૩૦-૩૧

कनकं च प्रदातव्यं पित्तकुष्ठ विनाशकम् ॥

षण्मासं नित्यशःस्नात्वा रोगीरोगात्प्रमुच्यते ॥ ३२ ॥

ભાવાર્થ—તેમજ સોનાનું દાન કરવાથી પિત્ત અને કોઢનો નાશ કરે છે. ૭ માસ સુધી ત્યાં આગલ સ્નાન કરવાથી રોગી માણસ રોગ મુક્ત થાય છે. ૩૨

સયજ્ઞફલમાप्નોતિ બ્રાહ્મણોઽપિ વિશેષતઃ ॥

इत्येवमुक्त्वातां बालां विरराम प्रभाकरः ॥ ३३ ॥

ભાવાર્થ—આ પ્રમાણે તે ક્ષેત્રમાં દાન પુણ્ય અને સ્નાન કરવાથી યજ્ઞનું ફલ મેળવી શકાય છે તેમાં પણ બ્રાહ્મણને વિશેષ ફળ મળે છે આ પ્રમાણે બાલાને કહી સૂર્યનારાયણ બોલતા બંધ થયા. ૩૩

सूत उवाच—

प्रसन्नं भास्करं दृष्ट्वा जाबालेर्दुहिता सती ॥

करसंपुटकं कृत्वा विलक्षा साहधोमुखी ॥ ३४ ॥

ભાવાર્થ—સુતપુરાણિ બોલ્યા. પ્રસન્ન થયેલા સૂર્યનારાયણને જોઈને બાલા બે હાથ જોડી કંઈક શરમાતી નીચું જોવા લાગી. ૩૪

उवाच भास्करं प्रीता किं वृणेऽहं सुरेश्वर ॥

सर्वं जानासि भगवन्मया यच्चिन्तितंहृदि ॥ ३५ ॥

ભાવાર્થ—પ્રસન્ન થએલી બાલા સૂર્યનારાયણને કહેવા લાગી કે હે દેવ હું શું વરદાન માગું, મારા હૃદયમાં જે ધારેલું છે. તે આપ સર્વ જાણો છો. ૩૫

मम पतिर्हिभूयास्त्वं नान्यो देवोऽपि मानवः ॥

त्वमेव देवदेवेश स्वामी भव प्रभाकर ॥ ३६ ॥

ભાવાર્થ—હે સૂર્યનારાયણ આપજ મારા સ્વામી થાઓ બીજો કોઈ પણ દેવ કે મનુષ્ય ન થાય તેવી મારી ઇચ્છા છે. ૩૬

तस्या वचनतस्तत्र भानुना च विचारितम् ॥

मयि तेजो महत्प्रोक्तं मियं मर्त्ये च मानुषी ॥ ३७ ॥

ભાવાર્થ—આ પ્રમાણે બાલાનું વચન સાંભળી સૂર્યનારાયણ મનમાં વિચાર કરવા લાગ્યા કે મારી અંદર ધારું તેજ રહેલું છે. અને આ મનુષ્ય જાતિ છે. ૩૭

तस्माद्ब्रूदामि ते भद्रे पुत्रा ब्रह्मपरायणाः ॥

बाळार्का नामतो विप्रा भविष्यन्ति तवात्मजाः ॥ ३८ ॥

ભાવાર્થ—એ પ્રભાણે વિચાર કરી કહેવા લાગ્યા કે હે આલા તારા બે પુત્રા થશે તે વેદ જાણનારા અને આલાઈ નામથી પ્રસિદ્ધ થશે. ૩૮

इत्येवमुक्त्वा वचनं गतोधामस्वकं रविः ॥

गर्भं दधौ च साबाला रवेश्च दृष्टियोगतः ॥ ૩૯ ॥

ભાવાર્થ—સૂર્યનારાયણુ આલાને આશીર્વાદ આપ્યા પછી પોતાના સ્થાન પ્રત્યે ગયા. તે વખતે સૂર્યના દૃષ્ટિના પ્રભાવથી આલાએ ગર્ભધારણુ કર્યો. ૩૯

ततः पुत्राश्च संजाता बालायाश्च त्रयोदश ॥

ते च विप्रत्वमापन्ना बालार्क ज्ञातिसंभवाः ॥ ૪૦ ॥

ભાવાર્થ—ગર્ભ રહ્યા પછી આલાને ૧૩ પુત્રા થયા. અને તેઓ બ્રાહ્મણુ કહેવાયા. તે દિવસથી આલાઈ જ્ઞાતિની ઉત્પત્તિ થઈ.

तन्नाम्ना तत्स्थलं प्रोक्तं बालापुरमिति स्मृतम् ॥

व्याधितो मुच्यते रोगी वृषि संयान्ति पूर्वजाः ॥ ૪૧ ॥

ભાવાર્થ—તે નામથી તે ક્ષેત્રનું નામ આલાપુર થયેલું છે. તે ક્ષેત્રમાં રોગી રોગથી મુક્ત થાય છે. અને પોતાના પિતૃઓને વૃષ્ટિ થાય છે. ૪૧

अथान्यदपि माहात्म्यं श्रूयतां यत्पुरा वृतम् ॥

महिमा चास्य तीर्थस्य संजातो भुवि सर्वतः ॥ ૪૨ ॥

ભાવાર્થ—હે શોનકાદિ રૂષિઓ! આ ક્ષેત્રનું બીજું પણ મહાત્મ્ય કહું તે સાંભળો. આ તીર્થનો મહિમા દરેક ડેકાણે પ્રસિદ્ધ છે. ૪૨

अस्मिन् महिषा वृद्धो जरया जर्जरी कृतः ॥

अशक्तो भारमुद्रोर्द्धं सार्थवाहस्तम त्यजत् ॥ ૪૩ ॥

ભાવાર્થ—એ ડેકાણે એક ધરડો પાડો હતો. તે પાડો પોતાને ધડ પણ હોવાથી અને અશક્તિના લીધે ભાર લેઈ શકતો નહોતો. તેથી તેના ધણીએ તેને છોડી દીધો હતો. ૪૩

स वर्षायां जलं पातुं काशमत्तुं महानदीम् ॥

गतः पङ्क निमग्नोऽसौ ततो मृत्युवशं गतः ॥ ૪૪ ॥

ભાવાર્થ—તે પાડો આમાસામાં પાણી પીવા અને ધાસ ખાવાને માટે ખોદી નદી ઉપર ગયા. ત્યાં આગળ કાઢવમાં પડવાથી મરણ પામ્યો. ૪૪

प्लावितास्थिर्जले पुण्ये तीर्थस्यास्य प्रभावतः ॥

कन्यकुब्जेश्वरसुतो राजाजातिः स्मरोऽभवत् ॥ ૪૫ ॥

ભાવાર્થ—મરણ પામ્યા પછી તે પાડો તીર્થના પ્રભાવથી કાન્ય કુબ્જ દેશના રાજાનો કામદેવ જેવો સ્વરૂપવાન છોકરો થયો. ૪૫

સંશ્રુત્ય સર્વ વૃત્તાન્તં પ્રભાવંચ बहुश्रुतः ॥

આ જગામ સ્વસૈન્યેન સ્નાત્વા દાનંદદૌ નૃપઃ ॥ ૪૬ ॥

ભાવાર્થ—આ સર્વ વૃત્તાન્ત અત્રે તીર્થનો પ્રભાવ સાંભળી બુદ્ધિમાન તે રાજા પોતાના સૈન્ય સાથે તે તીર્થમાં આવ્યા. અત્રે ત્યાં આગળ સ્નાન કરી દરેક ગરીબોને દાન કર્યું. ૪૬

સ તત્ર સ્થાપયામાસ દેવદેવં મહેશ્વરં ॥

કાશેશ્વરાભિધાનં વિખ્યાતં શુભદં નૃણામ્ ॥ ૪૭ ॥

ભાવાર્થ—અત્રે ત્યાં આગળ તે રાજાએ દેવળ બાંધી તેમાં મનુષ્યોનું કલ્યાણ કરનાર કાશેશ્વર નામના મહાદેવની પ્રતિષ્ઠા કરી. ૪૭

યસ્મિન્ તીર્થેનરઃ સ્નાત્વા સંપૂજ્ય વૃષભ ધ્વજમ્ ॥

રક્તાદિત્યમુખં દૃષ્ટ્વા કોટિદોષઃ પ્રમુચ્યતે ॥ ૪૮ ॥

ભાવાર્થ—આ તીર્થમાં જે માણસ સ્નાન કરીને મહાદેવનું પૂજન કરી પાતકકાળમાં સૂચ્યું દર્શન કરે છે. તેના કરોડો દોષ નાશ થાય છે. ૪૮

સર્વા સાશ્રમતી પૂણ્યા સૂર્યક્ષેત્ર વિશેષતઃ ॥

અસ્મિન્ સંકીર્તિતં પુણ્યં દાનં કોટિગુણં ભવેત્ ॥ ૪૯ ॥

ભાવાર્થ—સાશ્રમતી નદી દરેક ઠેકાણે પવિત્ર છે. પરંતુ આ ક્ષેત્રમાં વિશેષ તેનું માહાત્મ્ય છે. આ તીર્થમાં કરેલું પુણ્યદાન કરોડગણ થાય છે. ૪૯

પ્રયાગંચ કુરુક્ષેત્રં પ્રભાસં પુષ્કરંતથા ॥

સાશ્રમત્યાસ્તટે વિપ્રાઃ સૂર્યક્ષેત્રે વિશેષતઃ ॥ ૫૦ ॥

ગૌભૂતિલાઃ કાંચન તંદુલાશ્ચ ધાન્યં ચ શય્યામુરભિ સ્તુરંગઃ ॥

દત્તંદ્વિજેભ્યોઽપિહુતંયદગ્રૌ, શ્રદ્ધાયુતઃ સૂર્યપુરં પ્રપદ્યતે ॥ ૫૧ ॥

ભાવાર્થ—હં બ્રાહ્મણા પ્રયાગ, કુરુક્ષેત્ર, પ્રભાસ, પુષ્કર, સાશ્રમતી નદી ઉપર અને બાલાપુરમાં ગાય પૃથ્વી-તલ-સાતુ-ચાપા અનાજ પલંગ અને ઘોડાનું દાન જે માણસ શ્રદ્ધાયુક્ત થઇ બ્રાહ્મણોને આપે છે. અત્રે યત્ન કરે છે, તે માણસ સૂર્ય લોકમાં મરણ પછી જાય છે. ૫૦-૫૧

इति श्री पद्मपुराणे उत्तरखंडे द्वादशोऽध्यायः ॥

શ્રી સૂત ઉવાચ—

અતઃ પરંપ્રવક્ષ્યામિ બાલાર્કાનાં દ્વિજન્મનામ્ ॥

બ્રહ્મક્ષત્રસ્ય વંશોઽયં સંજાતો જગતીતલે ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ—સૂતપુરાણિ કહે છે-હે શૌનકાદિ ઋષિઓ આલા અને સૂર્યથી ઉત્પન્ન થયેલા તે ઉત્તમ બ્રાહ્મણોની કથા કહું છું તે તમે સાંભળો. ૧

જ્ઞાત્વા જાબાલિઃ સસુતાં સગર્ભાં માસ્કરાદપિ ॥

પ્રસન્નો મુનિશાર્દૂલો ધન્યેયં કુલભૂષણા ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થ—મુનિઓમાં શ્રેષ્ઠ અને પ્રસન્ન થયેલા જાબાલિ મુનિ પોતાની છોકરીને સૂર્યનારાયણથી ગર્ભ રહ્યા જાણીને કુલમાં ભૂષણરૂપ તે બાલાને ધન્યવાદ આપવા લાગ્યા. ૨

સમાગત્ય સ્વતનયાં રક્ષાંકૃત્વા વિધાનતઃ ॥

પુંસવનાદિકં કર્મ ચકારસ મુનીશ્વરઃ ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ—અને પોતાની છોકરી પાસે જઈ રક્ષાઅંધન કરી તે મુનિએ વિધિથી સીમંત સંસ્કાર કર્યો. ૩

અથકાલે ચ સંપ્રાપ્તે પુત્રાન્સા મુષુવે સતી ॥

જાતકર્મવિધેઃ પશ્ચાન્નામકર્મ ચકારસઃ ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ—જ્યારે દશ માસ થયા ત્યારે બાલાએ છોકરાઓને જન્મ આપ્યો. તે છોકરાઓને જાત કર્મ સંસ્કાર કર્યા પછી નામ કરણ સંસ્કાર કર્યો. એટલે નામ પાડ્યાં. ૪

યજ્ઞદેવઃ સુદેવશ્ચ વસુદેવ સ્તૃતીયકઃ ॥

માનુદેવોઽપિ ભૂદેવો રવિદેવોઽપિ સત્તમઃ ॥ ૫ ॥

પ્રિયદેવો ધર્મદેવઃ સહદેવેજ્યદેવકૌ ॥

વૃદ્ધદેવશ્ચન્દ્રદેવો નરદેવ ઇતિ શ્રુતાઃ ॥ ૬ ॥

ભાવાર્થ—યજ્ઞદેવ, સુદેવ-વસુદેવ-ભૂદેવ-રવિદેવ-પ્રિયદેવ-ધર્મદેવ-સહદેવ-ધન્યદેવ-વૃદ્ધદેવ-ચન્દ્રદેવ અને નરદેવ એ ૧૩ છોકરાઓનાં નામ પાડ્યાં. ૫-૬

સર્વે તે માસ્કરોપેતાઃ સુરૂપાશ્ચ સુતેજસઃ ॥

પશ્ચવર્ષાશ્ચ સંજાતા જાબાલિસ્ત્વપરં ગતઃ ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ—સૂર્ય જેવા તેજસ્વી અને રૂપવાન તે બધા છોકરાઓની પાંચ વર્ષની ઉંમર થઈ એટલે જાબાલિ ઋષિ ત્યાંથી ગયા. ૭

કન્દમૂલૈઃ ફલૈઃ શાકૈર્નીવારૈર્ માતરં સુતાઃ ॥

ચક્રુસ્તે મહતીં સેવાં વૃદ્ધિપ્રાપ્તાઃ સરિત્તટે ॥ ૮ ॥

ભાવાર્થ—તે પુત્રો કન્દમૂળ—ફળ—શાક અને ડાંગર વિગેરે લાવી પોતાની માતાની સેવા કરતાં તે નદીના કિનારે મોટા થવા લાગ્યા. ૮

દશહાયનતાં પ્રાપ્તાઃ સંસ્કાર રહિતાશ્વતે ॥

एकस्मिन्नन्तरे विप्राः सारस्वत पुराधिपः ॥ ९ ॥

वीरवर्मा च विख्यातो राजा धर्मधुरंधरः ॥

नर्मदाजलयात्रार्थं सैन्येन महताऽगतः ॥ ૧૦ ॥

ભાવાર્થ—હે શૌનકાદિક રૂપિઓ સંસ્કાર રહિત તે છોકરાઓ જ્યારે દશ વર્ષના થયા તે વખતમાં સારસ્વત નામના નગરનો ધર્મિષ્ઠ વીરવર્મા નામનો રાજા પોતાના મોટા સૈન્ય સાથે નર્મદા નદીના કિનારે યાત્રા કરવા માટે આવ્યો. ૯-૧૦

कुबेरमिव राज्ञाहिस्नात्वा पूज्य महेश्वरम् ॥

दत्त्वा दानान्यनेकानि कृतं ब्राह्मण भोजनम् ॥ ૧૧ ॥

ભાવાર્થ—કુબેર જેવા ધનવાન તે રાજાએ ત્યાં આવી સ્નાન કરી શંકરનું પૂજન કર્યું. અને બ્રાહ્મણોને અનેક દાન આપી ભોજન કરાવી સંતોષિ કર્યા. ૧૧

षण्मासं तु रेवाया स्तटे स्थित्वा नराधिपः ॥

श्रुत्वा स्वराज्य वृत्तान्तं ययौस्वनगरं प्रति ॥ ૧૨ ॥

ભાવાર્થ—રાજા ૬ માસ સુધી નર્મદા કિનારે રહ્યો તે પછી પોતાના રાજ્યનું વૃત્તાંત સાંભળી નગર પ્રત્યે જવા નીકળ્યો. ૧૨

समाजगाम तत्रैव बालावन समीपतः ॥

निवेश्य सैन्यं स्नानार्थं गतः साभ्रમती तटं ॥ ૧૩ ॥

ભાવાર્થ—રસ્તામાં જતાં બાલાનું વન આવ્યું ત્યારે ત્યાં આગળ સૈન્યને રાખી સ્નાન કરવા માટે સાબરમતીના કિનારા ઉપર ગયો. ૧૩

तत्र स्नात्वा च विधिवच्छ्राद्धं राजा चकारह ॥

बालया प्रेरिताः पुत्रा गतास्ते भूपसन्निधौ ॥ ૧૪ ॥

ભાવાર્થ—ત્યાં આગળ જઈને સ્નાન કરી વિધિ પ્રમાણે શ્રાદ્ધ કર્યું. તેટલામાં બાલાએ મોકમેલા છોકરાઓ રાજાની પાસે આવ્યા. ૧૪

નોપવીતાશ્ચ તે સર્વે દૃષ્ટારાજ્ઞા સુવર્ચસઃ ॥

શક્કમાનશ્ચ નૃપતિઃ કસ્યેમે તનયા અપિ ॥ ૧૫ ॥

ભાવાર્થ—રાજાએ છોકરાઓને જોઈ મનમાં વિચાર કર્યો કે આ તેજસ્વી અને જનોઈ દીધા વિગરના છોકરાઓ કોના હશે. ૧૫

જિજ્ઞાસમાનો ભૂપોડ્યં પૃચ્છતિતાન્સુતાન્પતિ ॥

ભાવાર્થ—એ પ્રમાણે વિચાર કરી તેમનું વૃત્તાન્ત જાણવા માટે રાજાએ છોકરાઓને પુછ્યું. ૧૬

વીરવર્માડવાચ—

કેયૂયં કસ્યતનયાઃ કુતોજાતાઃ સુરોપમાઃ ॥

તેજો બ્રહ્મમયં દેહે બ્રહ્મસૂત્રં ન વિચિતે ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થ—વીરવર્મા કહે છે હે આલકો તમે કોણ છો કોના છોકરા છો. અને ક્યાં ઉત્પન્ન થયેલા છો, તમારું શરીર તેજસ્વી અને આદ્યજીવેનું દેખાય છે. છતાં જનોઈ કેમ પહેરી નથી. ૧૬

બાલોવાચ—

જાવાલિતનયા વાલાઃ સૂર્યમક્તા નરેશ્વર ॥

તસ્યાસ્તુ ગર્ભસંભૂતા માનુદૃષ્ટયા ત્રયોદશઃ ॥ ૧૭ ॥

ભ્રાતરશ્ચ વયં સર્વે તિષ્ઠામોઽત્ર વનેસહ ॥

માત્રા સંસ્કારરહિતાઃ ફલમૂલાશના નૃપ ॥ ૧૮ ॥

ભાવાર્થ—આલકો કહે છે. હે રાજા અમે સૂર્યનારાયણની દૃષ્ટિથી રહેલા જાવાલિ મુનિની છોકરીના ગર્ભથી ઉત્પન્ન થયા છીએ, અમે સૂર્યના ભક્ત છીએ તેમજ આ વનમાં અથવા બાઇઓ સાથે ફલ મૂલ ખાઈને રહીએ છીએ. હજી સુધી અમારી માતાએ અમેને જનોઈ સંસ્કાર કર્યો નથી. ૧૭-૧૮

इत्येवमुक्त्वा वचनं तूष्णीमापुःस्म बालकाः ॥

राजांतश्चितयामास किंकर्तव्यं मया पुनः ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ—આ પ્રમાણે કહી છોકરાઓ બોલતા બંધ રહ્યા. તે પછી રાજા મનમાં વિચાર કરવા લાગ્યો કે મારે શું કરવું. ૧૯

સૂતડવાચ—

एतस्मिन्नेव कालेच श्रूयतां शौनकादयः ॥

तेषां भाग्योदयाद्राजा संप्राप्ताः परमर्षयः ॥ ૨૦ ॥

ભાવાર્થ—સૂતપુરાણિ કહે છે. હે શૌનકાદિ ર્ષિઓ, તે બાલકોના આશ્રયીજ ત્યાં આગલ રાજા અને ર્ષિઓ પણ આવ્યા. ૨૦

ગોકર્ણેશં ચ કૃત્વા તે ભારદ્વાજાદયો દ્વિજાઃ ॥

અર્બુદારણ્યમનસ સ્તસ્મિન્ કાલે સમાગતાઃ ॥ ૨૧ ॥

ભાવાર્થ—ભારદ્વાજ વિગેરે ર્ષિઓ પણ ગોકર્ણ વિગેરે તીર્થની યાત્રા કરી. અર્બુદારણ્યમાં જવાની ઇચ્છાથી ત્યાં આગલ આવ્યા. ૨૧

તાન્ દૃષ્ટ્વા સૂર્યસંકાશાન્ બ્રહ્મર્ષીન્ બ્રાહ્મણપ્રિયઃ ॥

પૂજયામાસ વિધિવત્ પ્રત્યુત્થાનાસનાદિભિઃ ॥ ૨૨ ॥

ભાવાર્થ—સૂર્ય જેવા તેજસ્વી તે ર્ષિઓને આવેલા જોઈને બ્રાહ્મણ જેને પ્રિય છે. એવા રાજાએ શાસ્ત્ર પ્રમાણે ઉઠીને આસન વિગેરે આપી પુજા કરી. ૨૨

પૃષ્ઠવાન્કુશલ મન્યોઽન્યં રાજા વિધિવિદાંવરઃ ॥

પ્રોવાચ વચનં તત્ર વીરવર્મા દ્વિજોત્તમાન્ ॥ ૨૩ ॥

ભાવાર્થ—પુજા કરી રહ્યા પછી પરસ્પર કુશલતાના સમાચાર પુછીને તે રાજા બ્રાહ્મણોની પ્રત્યે કહેવા લાગ્યો. ૨૩

શ્રુવન્તુ મુનયઃ સર્વે કુર્વન્તુમે મનોરથાન્ ॥

બાલાયા સ્તનયાદ્યેતે સંજાતા ભાસ્કરાદપિ ॥ ૨૪ ॥

ભાવાર્થ—હે મુનિઓ મારી વાત સાંભળી ઇચ્છાને પુર્ણ કરો. આ બાલકો જન્મ્યાલિ મુનિની છોકરીથી ને સૂર્યનારાયણથી ઉત્પન્ન થયેલા છે. ૨૪

સંસ્કારરહિતાઃ સર્વે સંસ્કારાન્ કર્તુમર્હથ ॥

અહમેભ્યઃ પ્રદાસ્યામિ દાનાનિ ચ યથાવિધિ ॥ ૨૫ ॥

ભાવાર્થ—અને સંસ્કાર રહિત છે. માટે તમે તેમને સંસ્કાર કરો. અને તેમાં શાસ્ત્રયુક્ત દાનનું વિગેરે અર્થ હું આપીશ. ૨૫

સૂતઉવાચ—

તેતુરાજ્ઞો વચઃ શ્રુત્વા પ્રસન્ના મુનિસત્તમાઃ ॥

સંસ્કારાન્ ચક્રિરે સર્વાન્ એકમેકં ક્રમેણતુ ॥ ૨૬ ॥

ભાવાર્થ—સૂત કહે છે. હે ર્ષિઓ તે રાજાનું વચન સાંભળી પ્રસન્ન થયેલા ર્ષિઓએ અનુક્રમે તે છોકરાઓને સંસ્કારો કર્યા. ૨૬

ભારદ્વાજો ગૌતમથ મૈત્રેયો મુદ્ગલોઽપિવા ॥

આશ્વલાયન આત્રેયઃ પારાશર વિભાણ્ડકૌ ॥ ૨૭ ॥

કૌશિકો ગોભિલશ્ચૈવ જાતુકર્ણો ગિરસ્તથા ॥

કશ્યપશ્ચ મુનિશ્રેષ્ઠાઃ સંસ્કારાન ચક્રિરેમુદા ॥ ૨૮ ॥

ભાવાર્થ—ભારદ્વાજ, જાતમ-મૈત્રય મુદગલ-આશ્વલાયન-આત્રેય પારા-
શર વિભાણક કૌશિક ગોભિલ જાતુકર્ણ-અંગિરા કશ્યપ એ પ્રમાણે ૧૩
મુનીઓએ અનુક્રમે ૧૩ છોકરાઓને સંસ્કારો કર્યા. ૨૭—૨૮

પ્રસન્નશ્ચ મહારાજો વીરવર્મા નૃપોત્તમઃ ॥

દત્વા દાનાન્યનેકાનિ વિધિવદ્ ભૂરિદક્ષિણામ્ ॥ ૨૯ ॥

ભાવાર્થ—સંસ્કારો કર્યા પછી રાજા બહુ પ્રસન્ન થયો અને વિધિ
પ્રમાણે બ્રાહ્મણોને બહુ દાન દક્ષિણા આપી સંતોષિત કર્યા. ૨૯

સર્વૈર્મુનિભિઃ સંશોધ્ય યજુર્વેદો નિરૂપિતઃ ॥

શાસ્ત્રા માધ્યન્દિની પ્રોક્તા પ્રવરત્રિતયં કૃતં ॥ ૩૦ ॥

ભાવાર્થ—તે સમયે બધા મુનિઓએ મળી યજુર્વેદ નિરૂપણ કર્યો
અને માધ્યન્દિની શાસ્ત્રા તેમજ ત્રણ પ્રવરોનું પણ નિરૂપણ કર્યું. ૩૦

સંશોધયિત્વા કન્યાશ્ચ વિપ્રાણાં સુકુલોદ્ભવાઃ ॥

સર્વાનુદ્વાહયામાસ વીરવર્મા નૃપોત્તમઃ ॥ ૩૧ ॥

ભાવાર્થ—ત્યાર પછી તે રાજાએ શોધ કરી સારા કુલમાં ઉત્પન્ન
થયેલી બ્રાહ્મણની છોકરીઓ સાથે તે છોકરાઓનાં લગ્ન કર્યા. ૩૧

યજ્ઞચકાર વિધિવ દુદ્રસ્ય મુનિસત્તમૈઃ ॥

શક્કરં સ્થાપયમાસ બાલાર્કાઃ પૂજનેસ્થિતાઃ ॥ ૩૨ ॥

ભાવાર્થ—તે પછી રાજાએ ત્યાં આગલ દરેક મુનિઓ અને તે છોક-
રાઓની સાથે શિવયાગ કર્યો અને શક્કરની પ્રતિષ્ઠા કરીને બાલાર્ક બ્રાહ્મણો
તેનું પૂજન કરતા હતા. ૩૨

વીરનાથેતિ સંજાતં નામતત્ર શિવસ્ય ચ ॥

વિપ્રેભ્યોહિ દદૌરાજા ગ્રામમેકં ક્રમેણ ચ ॥ ૩૩ ॥

ભાવાર્થ—તે શક્કરનું નામ વીરનાથ રાખીને દરેક બ્રાહ્મણોને રાજાએ
એકએક ગામ આપ્યું. ૩૩

બાલાપુરે યજ્ઞદેવો વીરનાથ પ્રપૂજનમ્ ॥

કુર્વન્તિ વિધિવત્સર્વે સ્વગ્રામાદાગતા નરાઃ ॥ ૩૪ ॥

ભાવાર્થ—તે દિવસથી બાલાપુર શહેરમાં યજ્ઞદેવ અને વીરનાથ મહાદેવનું વિધિ પ્રમાણે પૂજન રાજ્યે આપેલા દરેક ગામના વડાદ્રા બ્રાહ્મણો દરેક પોતપોતાના ગામથી આવીને કરતા હતા. ૩૪

येनैव गुरुणादिष्टो गोत्रं तेषां प्रकीर्तितम् ॥

प्रभावाद्भास्करस्याऽपि बुद्धिमन्तो विचक्षणाः ॥ ३५ ॥

ભાવાર્થ—જે ગુરુએ જેને ઉપદેશ આપ્યો તે પ્રમાણે તેઓનું ગોત્ર થયું, બાલાપુરમાં રહેનાર બાલાઈ બ્રાહ્મણો સૂર્યનારાયણના પ્રતાપથી બુદ્ધિમાન અને ચતુર હતા. ૩૫

नयाचन्ति नृपानन्यान् षट्कर्मनिरता द्विजाः ॥

वाहनानि विचित्राणि भूषणान्यप्यनेकशः ॥ ३६ ॥

ભાવાર્થ—ત્યાં રહેનાર બ્રાહ્મણો પોતાના ષટ્કર્મમાં પ્રીતિવાળા હતા અને કોઈ પણ રાજા પાસે ચાલતા કરતા ન હતા તેમજ ત્યાં આગલ નાના પ્રકારના ઢાગીના અને વાહનોથી નાના પ્રકારનાં સુખ ભોગવતા હતા. ૩૬

धनं धान्यं च ऐश्वर्यं सौभाग्यारोग्यमेव च ॥

अग्निहोत्रादि कर्माणि मङ्गलानि गृहे गृहे ॥ ३७ ॥

ભાવાર્થ—તે બાલાપુર શહેરમાં વસતા બાલાઈ બ્રાહ્મણોની પાસે ધન ધાન્ય અને ઐશ્વર્ય વધારે હતું તેમજ સૌભાગ્ય અને આરોગ્યપણું પણ હતું અને દરેક ઘર આગલ અગ્નિ હોત્ર વિગેરે ધર્મ અને શુભ કામો થયા કરતાં હતાં. ૩૭

बालापुरसमीपे तु ग्रामाण्युक्ताऽनि द्वादश ॥

सर्वे ते भ्रातरो विप्रा बालार्क संज्ञिका द्विजाः ॥ ३८ ॥

ભાવાર્થ—તે બાલાપુરની આગુબાગુ બાર ગામ છે. તે ગામોમાં તે બાલાઈ સંજ્ઞાવાળા સર્વે બ્રાહ્મણો રહેતા હતા. ૩૮

खानपान समायुक्ताः परिवार समन्विताः ॥

तेषां संख्या च संजाता द्विसहस्रं शतद्वयम् ॥ ३९ ॥

ભાવાર્થ—તે બ્રાહ્મણોથી પરિવારની ૨૨૦૦ ઘરની સંખ્યા હતી. તે દરેક નાના પ્રકારના વૈભવ ભોગવતા હતા. ૩૯

मूर्यभक्ताश्च ते सर्वे वाचांसिद्धिस्तु सर्वतः ॥

एवंजाता द्विजास्तेतु प्रसिद्धाः सर्वतो शिम्ब ॥ ૪૦ ॥

ભાવાર્થ—સૂર્યના ભક્ત તે સર્વે બાલાર્ક બ્રાહ્મણો પોતાની વચન સિદ્ધિથી દરેક દિશાઓમાં પ્રસિદ્ધ થયા હતા. ૪૦

બાલાઃ સૂર્યપદ પ્રાયુઃ પ્રાક્જન્મફલતો દ્વિજાઃ ॥

મયોક્તં ચ મહાપુણ્યં સૂર્યક્ષેત્રસ્ય વર્ણનમ્ ॥ ૪૧ ॥

ભાવાર્થ—અને પૂર્વ જન્મના ફલથી તેઓ સૂર્યપદને પામ્યા; આ પ્રમાણે હે બ્રાહ્મણો પુણ્યકારક સૂર્યક્ષેત્રનું વર્ણન મેં તમોને કહ્યું. ૪૧

યચ્છ્રુત્વા સર્વં પાપેભ્યો મુચ્યતે નાઽત્રસંશયઃ ॥

બાલાપુરં તદા જાતં નામવિપ્રાઃ સુમંગલમ્ ॥ ૪૨ ॥

ભાવાર્થ—તે વર્ણન સાંભળવાથી દરેક પાપોનો નાશ થાય છે. અને એ ક્ષેત્ર પવિત્ર તેમજ દરેક સિદ્ધિ આપનાર છે. ૪૨

इति श्री पद्मपुराणे उत्तरखण्डे वीरवर्मोपाख्यान नाम चतुर्दशोऽध्यायः ॥

૧ સમયના પ્રમાણમાં હાલમાં પણ તે વડાદેા (બાલાર્ક) બ્રાહ્મણોનું બોલેલું વચન સૂર્યાદયથી સવા ઘડી (અર્થે કલાક) સુધી સિદ્ધ થાય છે.

न्योतिषना विषयमां मुहूर्तं ज्ञेवानो उत्तम ग्रंथ.

મુહૂર્ત માર્તણ્ડ.

આ ગ્રંથમાં શ્લોક અન્વય, અન્વયાર્થ અને શુદ્ધ ગુજરાતી ભાવાર્થ સહિત તૈયાર કર્યો છે. એટલુંજ નહિ પણ આ ગ્રંથમાં મુહૂર્તને લગતી જે જે બાબતો અધુરી છે તે તે બાબતો મુહૂર્તના દરેક અન્ય ગ્રંથોમાંથી તારવી કહાડી આ પુસ્તકમાં દાખલ કરેલ છે. બનતા સુધી મુહૂર્તને લાગતો એક પણ વિષય છોડી દેવામાં આવ્યો નથી માટે મુહૂર્ત જ્ઞેવાનો આ ઉત્તમ ગ્રંથ ખરીદવાથી અન્ય મુહૂર્તનાં કોઈ પણ પુસ્તકની જરૂર રહેશે નહિ આ ગ્રંથ હાલ બહાર પડેલો છે અને તેની જુજ નકલો છે અને માગણી ઝડપથી ચાલુ છે માટે ખરીદવાની ધમ્મજાળાએ તાકીદે મંગાવી લેવો.

મળવાનું ઠેકાણું.

જેશી સોમેશ્વર દ્વારકાંદાસ

ઠે. મોટા રામજી રાવળ પોર. } ઠે. ઠાકોરદ્વાર લાઈ જીવણજીની ગલી.
જી. ખેડા (ગુજરાત) }
મુ. કપડવાંજ. } મુ. સુ'બાઈ.

સૂત ડવાન—

અથ તેષાં તુ બાલાયાઃ સુતાનાં વંશવિસ્તરઃ ॥

સંજાતઃ સૂર્યક્ષેત્રે ચ બ્રહ્મકર્મ વિશારદઃ ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ—સૂતપુરાણિ કહે છે—તે સૂર્યક્ષેત્રમાં પોતાના બ્રહ્મકર્મમાં નિપુણ એવો, બાલાના છોકરાઓથી વંશનો વિસ્તાર થયો. ૧

મૈત્રેયગોત્ર સંભૂતઃ સોમદત્તશ્ચ બ્રાહ્મણઃ ॥

અન્યોમુદ્ગલ ગોત્રીયઃ શેષદત્તશ્ચ બ્રાહ્મણઃ ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થ—તે વંશમાં મૈત્રેયના ગોત્રમાં સોમદત્ત અને મુદ્ગલગોત્રમાં શેષદત્ત નામના એ બ્રાહ્મણો થયા. ૨

દ્વાવેતૌ સૂર્યસંકાશૌ સર્વ વિદ્યા વિશારદૌ ॥

સૂર્યભક્તૌ ચ સંજાતૌ સર્વમાખ્યૌ તપસ્વિનૌ ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ—એ બંને સૂર્ય જેવી કાન્તીવાલા વિદ્વાન દરેકને માન્ય તપ કરનારા અને સૂર્યના ભક્ત થયા. ૩

પ્રોચતુ જ્ઞાતિમધ્યે તુ સૂર્યભક્તિં કરિષ્યથ ॥

વયં ભાસ્કરતો જાતાસ્તસ્માદ્ ભાનું પ્રૂજયેત્ ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ—પોતાની જ્ઞાતીમાં એ બંને કહેવા લાગ્યા કે આપડો વંશ સૂર્યથી ઉત્પન્ન થયેલો છે માટે દરેકે સૂર્યની ભક્તિ અને પૂજા કરવી. ૪

ઈત્યેવં કારયમાસુઃ સુવર્ણ પ્રતિમાં શુભામ્ ॥

સર્વાશ્ચ પૂજયમાસુઃ સૂર્ય સાદરમીહયા. ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ—એ પ્રમાણે વિચાર કરીને સોનાની સૂર્યની પ્રતિમા બનાવી દરેક તેની આદરપૂર્વક પૂજા કરવા લાગ્યા. ૫

પ્રભાતે વિમલે તોયે સામ્રમત્યાસ્તટેડપિતે ॥

કુશાસનાનિ સંસ્તીર્ય સંધ્યાવન્દન તત્પરાઃ ॥ ૬ ॥

જપપૂજાદિકં કૃત્વા સર્વે માધ્યાન્હિકીં ક્રિયાં ॥

વન્હિહોમાદિકંપશ્ચા દત્તિથીન્ પૂજયન્તિ તે ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ—તે સર્વે પ્રાતઃકાલમાં સામ્રમતીના નિર્મલ જલમાં સ્નાન કરી દર્ભનું આસન પાથરી પ્રાતઃસંધ્યા, દેવપૂજા, મધ્યાન્હસંધ્યા, બ્રહ્મયજ્ઞ, નિત્ય-તર્પણ અને વૈશ્વદેવ વિગેરે કરીને આવેલા અબ્યાગતોનું પૂજન કરતા હતા. ૬-૭

સાયાન્હે તે નદીતીરે જપધ્યાનાદિસંયુતાઃ ॥

જાતમેવં રવિક્ષેત્રંશોભનં બ્રાહ્મણસ્થલમ્ ॥ ૮ ॥

ભાવાર્થ—તેમજ સામંદ્રાક્ષે પણ નદીના કિનારા ઉપર જઈ જઈ, ધ્યાન વિગેરે કરતા હતા. આ પ્રમાણે આહ્મણોથી બરપુર તે ક્ષેત્ર શોભવા લાગ્યું. ૮

एवंजाते तदाकाले दैत्यो भूतप्रणाशकः ॥

रक्ताक्ष नामतोजात श्वित्रांगदसमीपतः ॥ ९ ॥

ભાવાર્થ—તે ક્ષેત્રની પાસે કેટલાક દિવસ પછી પ્રાણીઓને ત્રાસ આપનાર રક્તાક્ષ નામનો રાક્ષસ ઉત્પન્ન થયો. ૯

कदाचिन्मुनिपत्न्यस्तु समिदर्थे वनंगताः ॥

जिघांसुराक्षसस्तासां पृष्ठलग्नो बभूवह ॥ १० ॥

ભાવાર્થ—એક વખત મુનિની સ્ત્રીઓ સમિધીઓ લેવા માટે વનમાં ગઈ ત્યારે તે રાક્ષસ તેમને આવાની ઇચ્છાથી તેમની પાછલ પડ્યો. ૧૦

विह्वलाद्विजपत्न्यस्ता गतायत्रद्विजाः स्थिताः ॥

रक्षांकुरुष्व भोविप्रा राक्षसस्य भयाद्वने ॥ ११ ॥

ભાવાર્થ—તેથી બધા પામેલી રૂપિ પત્નીઓ જ્યાં આગળ રૂપિઓ બેઠા હતા. ત્યાં આગળ જઈને કહેવા લાગી. હે આહ્મણો આ વનમાં રાક્ષસથી હમારૂં રક્ષણ કરો. ૧૧

एवंवदन्तीनांतासां रक्ताक्षो राक्षसोवली ॥

समाजगामतत्रैव यत्र वै ब्राह्मणाःस्थिताः ॥ १२ ॥

ભાવાર્થ—આ પ્રમાણે સ્ત્રીઓ આહ્મણોને કહેતી હતી તેટલામાં ત્યાં આગળ મહાન બલવાન તે રાક્ષસ આવી પહોંચ્યો. ૧૨

ते हि दृष्ट्वा चतंदुष्टं जातकंपा द्विजातयः ॥

भानुशरणमन्विच्छन् स्तोत्र मूचुर्विभीत्सवः ॥ १३ ॥

ભાવાર્થ—તે દુષ્ટ રાક્ષસને જોઈને બધા પામેલા તે આહ્મણો ધ્રુજવા લાગ્યા. અને સૂર્યનારાયણની સ્તુતિ કરી કહેવા લાગ્યા. ૧૩

नमस्तेतु दिवानाथ नमस्ते तिमिरार्दन ॥

नमस्ते पद्मिनीनाथ नमस्ते रविभूषण ॥ १४ ॥

નમોનમઃ પ્રદીપ્તાય કશ્યપાન્વયજન્મને ॥

નમસ્ત્રૈગુણ્યરૂપાય નમો બ્રહ્મસ્વરૂપિણે ॥ ૧૫ ॥

નમઃ સૂર્યાય ધર્માય પ્રભાકર નમોઽસ્તુતે ॥

નમસ્તે સ્વર્ગમુખ્યાય દેવદેવ નમોઽસ્તુતે ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થ—દિવસના સ્વામી, અધિકારને નાશ કરનાર કમલિનીના સ્વામી કશ્યપના વંશમાં જન્મ લેનાર સત્વરજને તમે ગુણથી વ્યાપ્ત બ્રહ્મ-સ્વરૂપ ધર્મસ્વરૂપ તેજસ્વી આકાશમાં મુખ્ય અને દેવોના પણ દેવ એવા હે સૂર્યનારાયણ આપને નમસ્કાર કરીએ છીએ. ૧૪-૧૫-૧૬

વયંબ્રાહ્મણાસુતાઃ પ્રોક્તા ભવાન્નસ્મત્ પિતામહઃ ॥

ભવતોજાતજન્માનો દેવ ત્રિભુવનેશ્વર ॥ ૧૭ ॥

ભાવાર્થ—ત્રણ લોકના સ્વામી હે સૂર્યનારાયણ હમારી ઉત્પત્તિ તમા-રાથી છે. તમે અમારા દાદા છો. અમે બાલાના પુત્રો છીએ. ૧૭

રક્ષ રક્ષજગન્નાથ રાક્ષસોપ્યાગમિષ્યતિ ॥

જપમ્રષ્ટા વયં સર્વે રાક્ષસોઽતો નિપાત્યતામ્ ॥ ૧૮ ॥

ભાવાર્થ—હે જગતના સ્વામી તે રાક્ષસથી અમારું રક્ષણ કરો. અમારા જપ પૂજા વિગેરે કર્મમાં વિદ્ય કરે છે માટે તેનો નાશ કરો. ૧૮

ઈષ્ટદેવો ભવાન્પ્રોક્તોહ્યસ્માકં મુનિપુંગવૈઃ ॥

પિતાત્વં જગતાંનાથો નાન્યાસ્તિ ગતિરીશ્વર ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ—તમે અમારા ઇષ્ટદેવ છો. એ પ્રમાણે મુનિઓએ નિર્ણય કરેલું છે, તેમજ અમારા પિતા છો. માટે હે જગતના સ્વામી તમારા શિ-વાય અયવાનો બીજો કોઈ પણ ઉપાય નથી. ૧૯

સનાથાશ્ચ વયંજાતા માનોતવ પ્રભાવતઃ ॥

પૂજ્યમાનો દ્વિજાતીનાં રાજ્ઞાં માન્યો જગત્પ્રભો ॥ ૨૦ ॥

ભાવાર્થ—હે સૂર્ય તમારા પ્રભાવથી અમે સ્વામીવાળા કહેવાઈએ છીએ અને બ્રાહ્મણોને પૂજ્ય તેમજ રાજાઓને માનવા લાયક પણ આ-પણ છો. ૨૦

યાવજ્જીવતિ દૈત્યોઽયં તાવદસ્મત્સુખં નહિ ॥

પાલયસ્વ ત્રિલોકેશ માવિલંબં કુરુપ્રભો ॥ ૨૧ ॥

ભાવાર્થ—હે સ્વામી જ્યાં સુધી આ રાક્ષસ જીવશે ત્યાં સુધી અમોને સુખ મળવાનું નથી. આટે તેનો જલદી નાશ કરી અમારું રક્ષણ કરો. ૨૧

સૂતરવાચ—

इत्येवंस्तुवतां तेषां प्रसन्नः काश्यपात्मजः ॥

सोमदत्तस्य भक्त्याच शेषदत्तस्य भास्करः ॥ २२ ॥

ભાવાર્થ—સૂતપુરાણિ કહે છે. એ પ્રભાણે સોમદત્ત ને શેષદત્તની સ્તુતિ સાંભળી ને સૂર્યનારાયણ પ્રસન્ન થયા. ૨૨

प्रादुरासी द्विजश्रेष्ठा रथारूढश्च भास्करः ॥

तेजोमयं तदाजातं बालानगरमेव च ॥ २३ ॥

ભાવાર્થ—સૂર્યનારાયણ પોતાના રથમાં એસી ત્યાં આગળ પ્રકટ થયા. તે વખતે આલાપુર તેજથી ભરપૂર શોભવા લાગ્યું. ૨૩

तेजसा दुःसहेनापि राक्षसो बलदर्पितः ॥

भस्मीबभूव तत्राशु पश्यतां वै द्विजन्मनाम् ॥ २४ ॥

ભાવાર્થ—સૂર્યનારાયણના ઉચ્ચ તેજથી મહાન ગર્વિષ્ઠ તે રાક્ષસ તેજ વખતે ત્યાં આગળ આઘ્મણોના દેખતાંજ ભસ્મ થઈ ગયો. ૨૪

प्रसन्नाश्च द्विजाः सर्वे प्रसन्ना विप्रयोषितः ॥

प्रसन्नः सोमदत्तश्च प्रार्थयामास सादरम् ॥ २५ ॥

ભાવાર્થ—રાક્ષસનો નાશ થવાથી તે દરેક આઘ્મણો અને તેમની સ્ત્રીઓ પ્રસન્ન થઈ. તેમજ સોમદત્ત પણ પ્રસન્ન થઈ સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. ૨૫

સોમદત્તવાચ—

प्रभावस्ते महादेवकोजानाति सुरेश्वर ॥

नित्यमेव सुराधीश समागन्तव्यमेव च ॥ २६ ॥

ભાવાર્થ—સોમદત્ત કહે છે. હે દેવોના સ્વામી સૂર્યનારાયણ, આપના પ્રભાવને કોઈ પણ જાણી શકે તેમ નથી. હમ્મેશાં આપે અહિં આવી દર્શન આપવું. ૨૬

अहंपूजां करिष्यामि मध्यान्हे मे मनोरथम् ॥

परिपूर्णं कुरुष्वत्वं एतन्मेहृदि वर्तते ॥ २७ ॥

ભાવાર્થ—હું આપની જ્યોરના વખતમાં પૂજા કરીશ. અને આપ મારા મનોરથને પૂર્ણ કરો એવી મારી ઇચ્છા છે. ૨૭

एवं च प्रार्थयामासु बालार्काः सर्व एवते ॥

प्रोवाच वचनंदेवः शृण्वतां क्षीणतेजसाम् ॥ २८ ॥

ભાવાર્થ—એ પ્રભાણે બધા બ્રાહ્મણો સ્તુતિ કરી રહ્યા ત્યાર પછી નષ્ટ તેજવાળા તે બ્રાહ્મણોના સાંબલતાં સૂર્યનારાયણ કહેવા લાગ્યા. ૨૮

सूर्य उवाच—

दुःसहं सर्वतो दीप्तं ममतेजो दुरत्ययम् ॥

पूजाकाले द्विजा नित्यं तुरगोऽप्यागमिष्यति ॥ २९ ॥

ભાવાર્થ—કે હે બ્રાહ્મણો મારું તેજ સહન કરી શકાય તેમ નથી. મારે તમારી પુજા વખતે આ મારો ઘોડો આવશે. ૨૯

ममरूपं तुरंगेऽस्ति सर्वतेजो ममापिच ॥

इदमेकं स्वरूपं हि नात्र भेदो द्विजातयः ॥ ३० ॥

ભાવાર્થ—તે ઘોડો મારું સ્વરૂપ છે. મારે તેમાં અને મારામાં તમારે એકજ વૃત્તિ રાખવી. ૩૦

कुर्वन्तु कुशलंकर्म नियमेन दिवानिशं ॥

अश्वउच्चैःश्रवा नाम सर्वानर्थविनाशकः ॥ ३१ ॥

ભાવાર્થ—તે ઉચ્ચૈઃશ્રવા નામનો ઘોડો દરેક આપત્તિને નાશ કરનાર છે. મારે હે બ્રાહ્મણો હમ્મેશાં નિર્વિઘ્નતાથી પોતાનું કર્મ કરે. ૩૧

यावदागमनं तस्य ह्यधर्मो नो समीपतः ॥

नित्यमेव समागत्य गृहिष्यत्यર્चनं शुभम् ॥ ३२ ॥

ભાવાર્થ—હમ્મેશાં આ ઘોડો આવી તમારું પૂજન ગ્રહણ કરશે અને જ્યાં સુધી એ આવશે ત્યાં સુધી અધર્મ બીલકુલ રહેશે નહિ. ૩૨

स्थित्वा मुहूर्तमात्रं च गमिष्यति स्वकं पदम् ॥

नाधयो व्याधयस्तस्मान्न निशाचरतो भयम् ॥ ३३ ॥

ભાવાર્થ—અને તે અહિં આવી એક ક્ષણ માત્ર ઉભો રહી પોતાના સ્થાનમાં જતો રહેશે. તેના આવવાથી આધિ વ્યાધિ તેમજ રાક્ષસનો પણ ભય બીલકુલ રહેશે નહિ. ૩૩

વ્યાગ્રતસ્કર સર્પાણાં નભયંજાયતે ક્વચિત્ ॥

ગાવશ્ચરન્તિ દુહન્તિ અગ્નિહોત્રાદિકાઃ ક્રિયાઃ ॥ ૩૪ ॥

ભાવાર્થ—તેના આવવાથી વાધ ચોર સાપ તેમજ કોઈથી ભય રહેતો નથી. અને ગાયો દુધ આપે છે તેમજ અગ્નિહોત્રાદિ ક્રિયાઓ નિર્વિ. દ્વિતાથી પરિપૂર્ણ થાય છે. ૩૪

ગૃહે ગૃહે તુ માંગલ્યં સૂર્યક્ષેત્રં તુ શોભનમ્ ॥

ધન્યા સાન્નમતી ધન્યં બાલાપુરમિતિ સ્મૃતમ્ ॥ ૩૫ ॥

ભાવાર્થ—સૂતપુરાણિ શૌનક વિગેરે ર્ષિઓને કહે છે કે, હે બ્રાહ્મણો આ પ્રમાણે જે ક્ષેત્રમાં સૂર્યનારાયણ આવેલા છે, તે ક્ષેત્રને, સાન્નમતી નદીને, અને તેમાં રહેલા મનુષ્યોને, ધન્યવાદ છે. કે જેમાં હમ્મેશાં શુભ કામો થયા કરે છે. ૩૫

एवं ते ब्राह्मणाजाता बालार्का ब्रह्मक्षत्रियाः ॥

बालापुरं प्रसिद्धं वै जातंभुवि सदा द्विजाः ॥ ૩૬ ॥

ભાવાર્થ—આ પ્રમાણે સૂર્યને બાલાથી બાલાર્ક નામના બ્રાહ્મણો ઉત્પન્ન થયા, ને તે દિવસથી જગતમાં બાલાપુર (વરાધ) પણ પ્રસિદ્ધ થયું. ૩૬

एतच्च सर्वमाख्यातं यत्पृष्ठोऽहंतु भार्गवाः ॥

अतः प्रवक्ष्येऽहंख्यातं कुंभेश्वर निरूपणम् ॥ ૩૭ ॥

ભાવાર્થ—હે બ્રાહ્મણો તમોયે બાલાપુરનું જે વૃત્તાન્ત પુછેલું તે મે તમોને વિસ્તારથી કહ્યું હવે કુંભેશ્વરનું વર્ણન કહીશ. ૩૭

इति श्री पद्मपुराणे उत्तरखण्डे सांनमत्या माहात्म्ये श्री बालापुर
वर्णन नाम पञ्चदशोऽध्यायः समाप्तम्.

વડાદ્રા (ખાલાર્ક) બ્રાહ્મણજ્ઞાતિનું આધુનિક વસ્તીપત્રક.

વિષય ૨ જો.

પીઢીજ.

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધર્મો.	રિમાર્ક.
પંડ્યા ભોગીલાલ અનોપરામ	૪૦	ભારદ્વાજ			ગુમાસ્તી	
„ અનોપરામ+		„	ઉમિયા		ધરકામ	
„ છોટાલાલ અનોપરામ	૩૫	„			ગુમાસ્તી	
જ્ઞેશી છોટાલાલ+		„	રેવા		ધરકામ	
„ માણેકલાલ છોટાલાલ	૨૦	„			નોકરી	
„ મંગલ મોતીરામ	૨૨	„	મણી		„	
„ મોતીરામ+		„	માકાર		ધરકામ	પુત્રી રેવા વિધવા.
„ માધવ+		„	પાર્વતી	૧-૦	„	
„ બહેચરભાઈ ગોપાલ	૩૨	„	ચંચલ		નોકરી	પાર્વતી વિધવા.
પંડ્યા વિક્રમભાઈ કેશવ	૨૭	„	મણી	૦-૧	„	
જ્ઞેશી બાલુભાઈ નાનાભાઈ	૩૦	„	મણી		વતનદાર પોલીસ પટેલ.	ઝોરમાન મા રેવા વિધવા.
„ નરસિંહભાઈ+		„	ઉમિયા		ધરકામ	
„ માણેકલાલ નરસિંહ	૩૫	„			વતનદાર	
„ શામળ અનોપરામ	૩૯	„		૧-૧	યજ્ઞમાન વૃત્તિ.	
„ રેવાશંકર ઝવેર	૩૫	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ છોટાલાલ ઝવેર	૩૨	„			દુકાન	
„ મણિલાલ ઝવેર	૨૮	„			„	
„ મયુર નરોત્તમ	૬૫	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ રેવાશંકર ગોવર્ધન	૪૫	„			„	
„ મોહન મોતી	૪૦	„			„	
„ શીવલાલ મોતી	૩૪	„	જીવી	૧-૦	„	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
જોશી જડીલાલ શંકરલાલ	૧૪	ભારદ્વાજ.	પશી		અભ્યાસ	
„ શંકરલાલ+		„	રક્ષમણી	૧-૦	ધરકામ	
„ ચુનીલાલ મોતી	૪૦	„			વતનદાર	
„ ગોવિંદરામ નથુરામ	૭૫	„	કસન		„	
„ મોહનલાલ ગોવિંદરામ	૪૦	„			નોકરી	
„ બાપુ મોહનલાલ	૧૫	„	માકોર		અભ્યાસ	
„ છગનલાલ ગોવિંદરામ+		„	રેવા	૨-૦	ધરકામ	
„ ચતુરભાઈ છગનલાલ	૩૦	„	મણી	૨-૦	વતનદાર	
„ મંગલભાઈ છગનભાઈ	૨૦	„	મંગી	૨-૧	નોકરી	
„ હારકીસન ધનેશ્વર+		„	માકોર		ધરકામ	
„ શંકરલાલ પ્રજારામ+		„	ભૂરી		„	

પીહીજની વસ્તીનો, સરવાળો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૨૩	૧૯	૧૦—૩	૩

પીહીજમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૫૮ માણસની છે.

વડથલ.

બ્યાસ કુલચંદ નરોત્તમ	૪૦	ભારદ્વાજ.	ચંચલ	૨-૦	નોકરી	મા સુરજ
„ છોટાલાલ કાશીરામ	૪૫	„			વેપાર	વિધવા.
„ માણેકલાલ ભાઈજી	૩૦	„	મણી	૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	એન દિવા-
„ મોતીલાલ ત્રંબકલાલ	૪૨	„		૧-૦		ળી વિધવા
„ સોમાભાઈ દાજીભાઈ	૪૫	„			વેપાર	એન દિવા-
„ અંબાલાલ દાજીભાઈ+		„	સુરજ		ધરકામ	લી વિધવા
જોશી પ્રભુલાલ જયદેવ	૩૨	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
બ્યાસ મુલજી અજબલાલ	૩૨	„			„	
„ મગનલાલ મોતીલાલ	૪૦	ભારદ્વાજ.	પાર્વતી	૪-૦	„	
„ શામળ વલ્લભરામ	૪૦	„			„	
„ અચરતલાલ ગોવર્ધન+		„	વશી		ધરકામ	
„ મોહનલાલ મુલજી	૩૮	„	ચંચલ		નોકરી	

નામ.	ક્ર.સં.	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
„ રતનલાલ અંબાલાલ	૨૧	„	ચંચલ		ભિક્ષાવૃત્તિ	મા વશી વિધવા
„ કેશવલાલ જયદેવ	૩૬	„	રેવા	૨-૦	„	પુત્રી ઉમિ- યા વિધવા
„ રણછોડ કામેશ્વર	૩૫	ઉદંબર	રેવા	૧-૧	નોકરી	
„ ભુલાભાઈ ત્રંબક	૪૨	ભારદ્વાજ	પાર્વતી	૩-૧	„	
„ મગનલાલ જયદેવ	૫૦	„	મૂળી	૧-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ	
વ્યાસ મણિલાલ મગનલાલ	૨૫	ભારદ્વાજ	મણી		નોકરી	
જેશી અમૃતલાલ દુર્લભરામ	૩૮	ઉદંબર			નોકરી	
પંડયા બલદેવ હરિજન	૫૭	કૃષ્ણાત્રિ		૦-૧	વેપાર	
વ્યાસ છગનલાલ મથુર	૩૫	ભારદ્વાજ	રૂક્ષમણી	૩-૧	ભિક્ષાવૃત્તિ	મા માકાર વિધવા
જેશી બલદેવ ગોવિંદરામ	૩૫	ઉદંબર	મણી			
વ્યાસ શંકરલાલ કેવલ	૬૧	ભારદ્વાજ	જડાવ	૧-૦	ખેતી	પુત્રી વિ.
„ વસંત શંકરલાલ	૩૨	„	ડાહી	૦-૧	„	
„ મણિલાલ શંકરલાલ	૨૮	„	મણી		નોકરી	
„ રણછોડ બહેચર	૫૮	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	ખેન માકાર વિધવા
જેશી હરગોવન શીવરામ		ઉદંબર				પુત્રી રૂક્ષમ- ણી વિધવા
બાપુ રૂખી નરોત્તમ હરીજન	૨૮	„			ધરકામ	
જેશી કાલીદાસ કામેશ્વર	૩૦	ભારદ્વાજ	મણી	૦-૧	નોકરી	
„ ચુનીલાલ કેવલ	૩૦	ઉદંબર	જીવકાર		ભિક્ષાવૃત્તિ	કૌઠ જે- કાર વિ.
વ્યાસ હરિલાલ નાનાલાલ	૪૦	ભારદ્વાજ	ડાહી		„	
જેશી છગનલાલ નાથજી	૫૦	ઉદંબર		૨-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ મથુર કાશીરામ	૫૨	„	ચંચલ	૩-૦	વેપાર	મા નાથી વિ.
„ ગોવર્ધન મોતીરામ	૨૪	„	રેવા	૧-૨	નોકરી	
વ્યાસનટવરલાલ અમૃતલાલ	૪૫	ભારદ્વાજ			„	
„ પ્રભુલાલ ત્રંબકલાલ	૩૫	„	ઝવેર	૦-૧	„	
„ ચુનીલાલ મથુર	૪૦	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	મા સૂરજ વિ.
„ ઉમીયાશંકર જગન્નાથ	૩૫	„	રૂખી		ખેતી	
„ મોહોલાલ ગગલ	૪૧	„	ડાહી	૧-૧	વેપાર	
„ અમૃતલાલ ગગલ	૪૫	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ ગગલ+		„	ઉમિયા		ધરકામ	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધર્મ.	રિમાર્ક.
„ સોમાભાઈ ગરબડ+		„	દિવાલી		„	પુત્રી વિધવા
„ બલદેવ ત્રિભુવન	૫૦	„	ઝવેર	૦-૨	બિક્ષાટ્તિ	
„ શંકરલાલ પ્રજારામ+		„	પાર્વતી		ધરકામ	
„ મગન દાજી	૬૨	„	રેવા		બિક્ષાટ્તિ	
„ ભુલા જીભઈ	૫૦	„			„	
જેશી પ્રભુલાલ હરગોવન	૪૦	હરદાસ			„	
વ્યાસ શંકરલાલ ત્રિભુવન	૨૦	ભારદ્વાજ			નોકરી	
„ બુધેશ્વર ગૌરીશંકર	૧૮	„			„	

વડથલની વસ્તીના આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બેરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૪૩	૩૦	૨૬ ૧૨	૧૩

વડથલમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૧૨૪ માણસની છે.

મહેમદાવાદ.

જેશી મોહોદલાલ લલ્લુ	૪૮	ભારદ્વાજ		૨-૦	વેપાર	
„ રણછોડ મોહોદલાલ	૨૭	„	ચંચલ	૧-૦	નોકરી	
„ મુલજી મોહોદલાલ	૨૪	„	મણી		વેપાર	
„ જીવણલાલ મુલજી	૧૫	„			રસોઇ	
„ અમૃતલાલ ગોવીંદ +		„			ધરકામ	પુત્રીસૂરજ વિ.
„ વૈજનાથ +		ગૌતમ	અમરત		„	પુ. અમૃત વિ.
ભટ કુબેર વીરેશ્વર	૪૭	મધુકર	દિવાળી	૨-૧	બિક્ષાટ્તિ	
જેશી પ્રતાપરાવ હરગોવન+		ભારદ્વાજ	ઝવેર	૧-૦	ધરકામ	
„ મોહાનાથ પ્રાણ.	૭૦	„			ગુમાસ્તી	પુત્રીચંચલ વિ.
વ્યાસ મોહન હરગોવન	૪૦	ગૌતમ		૦-૧	બિક્ષાટ્તિ	
ભટ મનમોહન હરીલાલ	૩૦	મધુકર	મણી		નોકરી	
વ્યાસ છોટાલાલ ગોપાલ +		ગૌતમ	નાની	૩-૦	ધરકામ	પુત્રી મણી વિ.
જેશી ગોકલ અમૃતલાલ +		ભારદ્વાજ	સૂરજ	૧-૦	„	
પાઠક મગન કામેશ્વર +		મૈત્રેય	ઉમીયા		„	
„ ભાઇલાલ નાનાભાઇ+		ગૌતમ	ચંચલ		„	
જેશી ભાઇલાલ જીવણ +		ભારદ્વાજ	ડાહી		„	
પંડયા મગનલાલ	૨૫	મૈત્રેય	મણી		નોકરી	
„ છોટાલાલ યુનીલાલ +		ગૌતમ	ડાહી		ધરકામ	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ભરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધર્મો.	રિમાર્ક.
જેશી જીવણ અમૃતલાલ +		ભારદ્વાજ	સુરજ		ધરકામ	
„ રસીકલાલ જીવણલાલ	૧૮	„	જીવી		અબ્યાસ	
પાઠક મોહોલાલ હરગોવન	૫૦	મૈત્રેય	પાલી	૧-૧	વેપાર	
વ્યાસ લીલાધર જગન્નેશ્વર +		ગૌતમ	મહાકાર		ધરકામ	
„ રણુછોડ લીલાધર	૨૦	„	ડાહી		નોકરી	
„ રતીલાલ નજીલાલ	૧૭	„	ધરજી		અબ્યાસ	
„ માણેકલાલ ગોપાલ	૩૫	„	દીવાલી	૩-૦	બિદ્યાવૃત્તિ	
વ્યાસ જેઠાલાલ પ્રભુલાલ	૪૦	ગૌતમ	ડાહી		નોકરી	
પાઠક અંબાલાલ ગોરધન +		મૈત્રેય	પાર્વતી	૧-૦	ધરકામ	
„ ચીમનલાલ અંબાલાલ	૧૭	„	પશી		વેપાર	
વ્યાસ મનસુખ ગીરધર	૬૦	ગૌતમ			„	
જેશી શામળ અંબાલાલ +		ભારદ્વાજ	મહાકાર	૧-૦	ધરકામ	
પાઠક શીવલાલ દાજી	૩૦	મૈત્રેય			ગુમાસ્તી	
પંડ્યા હરીલાલ ઉત્તમરામ +		ગૌતમ	રેવા		ધરકામ	
„ પુરસોતમ દલસુખ	૩૫	મૈત્રેય			બિદ્યાવૃત્તિ	
„ અમૃતલાલ કહાનદાસ	૬૫	વાલ્મીક		૧-૦	ગુમાસ્તી	
પંડ્યા ગવરીશંકર +		„	અમરત		ધરકામ	
વ્યાસ છગન જગન્નેશ્વર +		ગૌતમ	દીવાલી		„	
પાઠક છોટાલાલ મુલજી +		મૈત્રેય	સુરજ		„	
ઠાકોર જવેરભાઈ મોતી	૪૬	કશ્યપ			ખેતી	
વ્યાસ સોમેશ્વર ગગલ	૫૦	ગૌતમ	પાલી		વેપાર	
ભટ પરભુલાલ બાપુજી	૫૦	મધુકર	સુરજ	૧-૦	બિદ્યાવૃત્તિ	
પંડ્યા મહાસુખ ગગલ	૬૫	મૈત્રેય		૧-૦	„	
„ પ્રભાશંકર હરીજન +		„	ઉજ્જન		ધરકામ	
„ મથુર ચુનીલાલ +		„	સુરજ	૧-૦	„	
„ નટવરલાલ જેઠાભાઈ	૪૫	„	રક્ષમાણી	૩-૧	હોટલ	
જેશી માણેકલાલ દલસુખ	૨૫	ભારદ્વાજ	મણી	૦-૧	વેપાર	
„ કેશવલાલ ધનેશ્વર +		મૈત્રેય	દીવાલી	૨-૦	ધરકામ	
વ્યાસ શીવલાલ કેવલ	૬૦	ભારદ્વાજ			ખેતી	
„ શંકરલાલ શીવલાલ	૩૦	„	પશી		નોકરી	
„ રણુછોડ કેવલ +		„	મહાકાર		ધરકામ	
„ જયશંકર રણુછોડ	૨૦	„	મણી		ગુમાસ્તી	
જેશી મોહોલાલ કીરપારામ +		„	સુરજ		ધરકામ	
„ શામળ, વૈજનાથ	૩૫	„	ચંચલ			
ભટ શામળ, પ્રભાશંકર +		મધુકર	સુરજ		ધરકામ	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ભેતી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
„ મુલજી આપુજી	૪૫	મલુકર			બિલ્લાવૃત્તિ	
„ ડાહ્યાભાઈ આપુજી	૪૦	„			„	
જેશી છગન કાલીદાસ+		મૈત્રેય	સદા	૧-૧	ધરકામ	
પંડયા નર્મદાશંકર મગન	૩૨	„	રેવા	૧-૦	ગુમાસ્તી	
ભટ મહાસુખ માહેશ્વર		મલુકર	જમનાં		ધરકામ	
„ જીવણલાલ ગોરધન	૨૫	„	મણી	૦-૧	ગુમાસ્તી	
પંડયા છોટાલાલ જેડાભાઈ	૩૫	મૈત્રેય	ચંચલ	૧-૧	વેપાર	
જેશી ત્રંબકલાલ પરભુ+		ભારદ્વાજ	રેવા		ધરકામ	
નટવરલાલ ત્રંબકલાલ+		„	મણી		„	
જેશી જદવજી હરીભાઈ+		મૈત્રેય	ઉજમ		„	
„ શંકરલાલ જદવજી	૧	„	ડાહી		વેપાર	
વ્યાસ શામળ ભગવાન+		ગૌતમ	પાર્વતી		ધરકામ	
ભટ ડાહ્યાભાઈ વૃજલાલ+		મલુકર	જેકોર		„	
„ આપાલાલ ડાહ્યાભાઈ	૪૦	„	મણી		નોકરી	
„ કનુભાઈ આપાલાલ	૧૩	„	બખલી		અભ્યાસ	
„ છોટાલાલ ડાહ્યાભાઈ	૩૫	„	પરસન	૨-૧	વેપાર	
પંડયા પ્રભુલાલ મગન+		ભારદ્વાજ	પાર્વતી		ધરકામ	
પાઠક મગનલાલ દાજીભાઈ	૩૭	મૈત્રેય	„	૧-૦	નોકરી	
„ હરીલાલ ભગુભાઈ+		„	„		ધરકામ	પુત્રી મણી વિ.
„ કરસનલાલ હરીભાઈ	૧૮	„	હચ્છા		અભ્યાસ	
જેશી જીવણલાલ કુલાભાઈ	૨૫	ભારદ્વાજ	ચંચલ		ગુમાસ્ત	
„ શીવલાલ વિકૂલ+		„	રેવા		ધરકામ	
„ શંકરલાલ વિકૂલ	૨૨	„	મણી		ગુમાસ્તી	
„ નર્મદાશંકર વિકૂલ	૧૮	„	હચ્છા		નોકરી	
શુક્લ સુનીલાલ જગનેશ્વર		મૈત્રેય			વેપાર	
„ ચીમનલાલ સુનીલાલ	૧૦	„	મંગી		અભ્યાસ	
પાઠક મગનલાલ જદવજી	૭૫	„			યજમાન	
જેશી નટવરલાલ ત્રીભોવન	૪૩	ભારદ્વાજ			યાસિકી	
ભટ રણજોડ મનસુખ	૪૫	મલુકર	રેવા	૧-૦	ખેતી	
„ લલ્લુ મનસુખ	૪૨	„			બિલ્લાવૃત્તિ	
શુક્લ જગજીવન કિતમરામ	૪૧	ભારદ્વાજ	લલિતા	૧-૨	વેપાર	
„ કમળાશંકર જગજીવન	૧૨	„	મણી		„	
ડાકોર મથુર ભાઈજી+		કસ્યપ	મહાકોર		ધરકામ	
ભટ ઉમીયાશંકર દામોદર	૧૮	„	હચ્છા		અભ્યાસ	
„ દામોદર મનસુખ+		„	પાર્વતી		ધરકામ	

નામ.	ઉંમર.	જાત.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધર્મો.	રિમાર્ક.
ઠાકોર મોહનલાલ વલ્લરામ	૪૫	કશ્યપ	રૂઢમણી		ધોડાગાડી	
„ ભાઇલાલ મોહનલાલ	૧૫	„	નર્મદા		અબ્યાસ	
પંડ્યા વિઠ્ઠલ જેઠાભાઈ	૫૦	વાલ્મીક	રેવા	૧-૦	નોકરી	
„ હરીલાલ વિઠ્ઠલ	૧૨	„	મંગી		અબ્યાસ	
„ હરિવલ્લભ કેવળ	૬૫	ગૌતમ			વેપાર	
„ શંકરલાલ હરિવલ્લભ		„	ડાહી	૧-૧	ધરકામ	
પાઠક લીલાધર રાજરામ	૪૧	મૈત્રેય	„	૦-૨	વેપાર	
„ સુનીલાલ રાજરામ	૩૮	„	„	૩-૨	ગુમાસ્તી	
પંડ્યા અમૃતલાલ ઉત્તમરામ	૭૦	ગૌતમ			વેપાર	
„ સુનીલાલ અમૃતલાલ	૩૫	„	મણી	૦-૧	ચકીલ પી. એ. એલ, એલ. પી.	
બ્યાસ ગગલ ગીરધર+		ભારદ્વાજ	ગલાલ		ધરકામ	
બટ શંકરલાલ મથુર+		મૈત્રેય	જીવી		„	
„ માણેકલાલ મોતીરામ	૨૫	મધુકર	પાર્વતી	૧-૧	ગુમાસ્તી	
પંડ્યા પ્રભુલાલ મયારામ	૫૦	ગૌતમ	પરસન		„	
જેશી ત્રંબક મોતીરામ+		મૈત્રેય	દીવાલી		ધરકામ	
ઠાકોર કુલશંકર મહાસુખ	૧૫	કશ્યપ			ગુમાસ્તી	
„ જીવણલાલ મહાસુખ	૧૧	„			અબ્યાસ	
„ આપાલાલ શામળ	૩૭	„	રૂઢમણી	૧-૦	વ્યાજ	
પં. નાનાલાલ ઉત્તમરામ+		ગૌતમ	પાર્વતી		ધરકામ	
„ છોટાલાલ નાનાલાલ+		„	રેવા	૦-૧	„	
જેશી રણછોડ નાનાલાલ	૨૫	ભારદ્વાજ	સોમી		નોકરી	
„ માણેકલાલ નાનાલાલ	૧૮	„			ગુમાસ્તી	
બટ સુનીલાલ ડાહ્યાભાઈ+		મધુકર	રેવા		ધરકામ	
જેશી ગોકલ રેવાશંકર	૩૦	ભારદ્વાજ	પશી		ગુમાસ્તી	
„ મુલજી રેવાશંકર	૨૫	„			„	
પંડ્યા શંકરલાલ ગગલ	૫૦	વાલ્મીક			„	
ઠાકોર શામળ કેવલ	૪૦	અગસ્ત્ય			નોકરી	
„ છોટાલાલ કેવલ	૩૫	„			ગુમાસ્તી	
જેશી મથુર+		ભારદ્વાજ	દીવાલી		ધરકામ	
„ મોહનલાલ મથુર	૧૪	„	ધમ્મી		નોકરી	
ઠાકોર રેવાશંકર લલ્લુ	૨૦	અગસ્ત્ય	ડાહી	૦-૧	ગુમાસ્તી	
બટ ભુલાભાઈ મનસુખ	૬૪	મૈત્રેય		૧-૦	વેપાર તથા ખેતી	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
,, છોટાલાલ ભુલાભાઈ	૪૦	મૈત્રેય	ઉમીયા	૧-૦	હાકટર	
,, હીરાલાલ ભુલાભાઈ	૨૭	,,	ચંચલ		મ્યુ. સેક્રેટરી	
,, મોહનલાલ ભુલાભાઈ+		,,	મણી	૧-૦	ધરકામ	પુત્રી મણી વિ.
જેશી જેઠાલાલ પરસોતમ+		,,	સુરજ	૧-૦	,,	
,, જેઠાલાલ લલ્લુ	૩૦	ભારદ્વાજ			નોકરી	
બટ મગનલાલ રાજરામ	૬૦	મૈત્રેય			વેપાર	પુત્રી રૂપી વિ.
બ્યાસ અંબાલાલ ગરબડ	૩૦	ગૌતમ		૧-૧	ખેતી	
,, મગન જગન્નેશ્વર	૬૫	,,			બિજ્ઞાપત્રિ	પુ. પાર્વતી વિ.
જેશી ચુનીલાલ જીભાઈ	૪૦	ભારદ્વાજ			,,	
પંડ્યા ગોપાલ જેઠા+		વાલ્મીક	ઉમીયા		ધરકામ	
,, ચુનીલાલ ગોપાલ		,,	મણી		નોકરી	
પાંક હરગોવન ગેરધન	૭૦	મૈત્રેય			વેપાર	
,, સોમશ્વર હરગોવન	૪૨	,,	પશી	૨-૨	ગુમાસ્તી	
પંડ્યા પોચા ભાઈજી+		વાલ્મીક	રૂપી		ધરકામ	
જેશી પ્રભુલાલ પીતામ્બર+		મૈત્રેય	ઉમીયા	૧-૦	,,	
,, ભુલાભાઈ લલ્લુ	૫૦	ભારદ્વાજ			વેપાર	
બટ ભાઈલાલ હરિવલ્લભ	૫૦	મધુકર	મુલી	૨-૦	ગુમાસ્તી	
,, ડાહ્યાભાઈ ભાઈલાલ	૧૬	,,	મંગી		વેપાર	
જેશી મોમી+		મૈત્રેય	અમરત		ધરકામ	પુત્રી રેવા વિ.
,, ડાહ્યાભાઈ મોતી	૫૦	,,			બિજ્ઞાપત્રિ	
,, વિઠ્ઠલ મોતી+		,,	ચંચલ	૧-૨	ધરકામ	
,, જીવણલાલ નાનાલાલ	૧૪	ભારદ્વાજ			અબ્યાસ	
પંક સન્મુખ ખહેચર+		મૈત્રેય	ઉમીયા		ધરકામ	પુત્રી રૂપી વિ.
,, જગનલાલ સન્મુખ	૩૭	,,			નોકરી	
જેશી વિઠ્ઠલ ડાહ્યાભાઈ+		ભારદ્વાજ	ભૂરી		ધરકામ	
પંડ્યા જગનલાલ જેઠાભાઈ	૫૦	વાલ્મીક			દુકાન	
,, ગોવિંદલાલ જગનલાલ	૧૮	,,	મણી		,,	
બટ વિઠ્ઠલ મોતીરામ	૪૦	મધુકર	પરસન	૩-૦	વેપાર	
,, શંકરલાલ વિઠ્ઠલ	૧૬	,,	ડાહી		,,	
પંડ્યા ત્રંબકલાલ લલ્લુભાઈ	૫૦	મૈત્રેય		૨-૦	બિજ્ઞાપત્રિ	
,, પ્રભુલાલ ત્રંબકલાલ	૩૦	,,	રૂપી		નોકરી	
જેશી જગનલાલ ડાહ્યાભાઈ	૪૨	ભારદ્વાજ	ચંચલ	૧-૧	વેપાર	
હાકોર શંકરલાલ દામોદર	૪૦	કશ્યપ			,,	
પંડ્યા મથુર ત્રિભોવન+		ભારદ્વાજ	ઉગ્રમ		ધરકામ	

નામ.	ક્રમં ક્રમ	ગોત્ર.	ઝંરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
ઠાકોર છોટાલાલ શામળ	૫૨	કશ્યપ	ઉમીયા		બ્યાજ	
„ વિઠ્ઠલ છોટાલાલ	૨૫	„	રેવા		„	
પં. બાપાલાલ અમૃતલાલ	૫૧	ગૌતમ			વેપાર	
„ મુલજી બાપાલાલ	૨૦	„	ધનજી		અભ્યાસ	
„ જડીલાલ બાપાલાલ	૧૭	„	વસુમતી		„	
„ ઉમીયાશંકર ભાઇજી	૭	કશ્યપ		૨-૦	યજ્ઞમાન	પુત્રી કસન વિ.
„ છોટાલાલ ઉમીયાશંકર	૬૨	„	રૂખી		હોટલ	
„ અંબાલાલ હરગોવન+		ભારદ્વાજ	માકોર	૪-૦	ધરકામ	
„ હરીલાલ કુલચંદ	૨૦	„	જડી		હોટલ	
„ રસીકલાલ કુલચંદ	૧૮	„	ચંચલ		ગુમાસ્તી	
„ મોહોલાલ અમૃતલાલ	૪૫	ગૌતમ	„	૧-૦	વેપાર	
„ ગટોર મોહોલાલ	૧૨	„	કમળા		અભ્યાસ	
જેશી ગોરધન હરીભાઇ+		ભારદ્વાજ	દીવાલી	૧-૦	ધરકામ	
„ ભુલાભાઇ પીતામ્બર+		„	પાર્વતી		„	
„ બાલાશંકર ગગલ	૪૫	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	
ભટ ગોકલ મહાસુખ	૨૫	મધુકર	ડાહી		વેપાર	
જેશી મથુર માતી+		મૈત્રેય	રૂખી		ધરકામ	
„ મોહન મથુર	૧૭	„	માલીની		ગુમાસ્તી	
ભટ હરીલાલ મોતીરામ+		મધુકર	મણી	૧-૨	ધરકામ	
ઠાકોર સોમેશ્વર બાજી	૫૫	કશ્યપ			ભિક્ષાવૃત્તિ	
ઠાકોર પ્રભુલાલ ધનેશ્વર	૬૦	„			પેનસન	
પંડ્યા જીવણલાલ ગગલ+		ભારદ્વાજ	મહાકોર	૨-૧	ધરકામ	
ઠાકોર નાથાલાલ ગીરધર	૫૦	કશ્યપ	જીવી	૦-૧	વેપાર	
„ હરગોવન કુમેર+		„	પાર્વતી		ધરકામ	
ભટ ચુનીલાલ ગોરધન+		મૈત્રેય		૧-૦	„	
„ છોટાલાલ પ્રભુલાલ+		„	કસન	૧-૦	„	
પંડ્યા ડાહ્યાભાઇ ગરબડ	૪૫	વાલ્મીક	રૂખી	૧-૦	સીનીયર	
„ મોહનલાલ ગડબડ	૫૦	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	
બાઇ સુરજ મોહનની બેન	૪૦				ધરકામ	
જેશી છોટાલાલ હરીભાઇ	૪૦	ભારદ્વાજ		૧-૦	ગુમાસ્તી	
ભટ પ્રભુલાલ દયારામ+		મધુકર	માકોર		ધરકામ	
„ છોટાલાલ પ્રભુલાલ	૩૫	„	પરસન	૧-૧	ગુમાસ્તી	

જેના ત્રણ } ઉમીયા
                  } ઝંકોર
                  } સુરજ

નામ.	ઉંમર	ગોત્ર.	પૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધર્મો.	રિમાર્ક.
હાકોર રેવાશંકર લક્ષ્મીભાઈ	૫૫	કશ્યપ		૧-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ	
,, હીરાલાલ રેવાશંકર	૨૫	,,	મણી	૧-૦	નોકરી	
વ્યાસ પ્રેમશંકર પ્રભુલાલ	૩૦	ગૌતમ	રૂખી		ભિક્ષાવૃત્તિ	
પંડ્યા ચુનીલાલ ગોરધન+		,,	દીવાલી		ધરકામ	
,, મોહન ચુનીલાલ	૩૦	,,	હાહી		વેપાર	
,, ભોગીલાલ પ્રભાશંકર+		,,	રૂખી		ધરકામ	
ભટ પ્રભુલાલ ત્રીભોવન	૪૦	મધુકર	દીવાલી		નોકરી	
,, પ્રાણી ગરધન+		,,	ઉમીયા		ધરકામ	
,, વજીરામ હરીભાઈ		,,	,,		,,	
જોશી લક્ષ્મી		મૈત્રેય	જમનાં	૧-૦	,,	
,, માધવ જીભાઈ+		,,	જડાવ	૧-૦	,,	
વ્યાસ મોતીલાલ કાલીદાસ	૫૫	ગૌતમ	રેવા	૩-૧	યજમાન	
બાઈ જમનાં જીભઈ જાદવની દીકરી		,,	,,		ધરકામ	
પંડ્યા શામળ કાલીદાસ+		વાદ્મીક	ઉમીયા	૧-૦	,,	
ભટ રેવાશંકર અનોપરામ	૪૫	મૈત્રેય	પરસન	૬-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ	
,, ગોરધન+અનોપરામ	૩૫	,,	મણી	૦-૧	ધરકામ	
પાટક મગન હરીજન+		,,	સુરજ		,,	
ભટ મથુર મનમુખ	૫૫	,,	,,		વેપાર	
હાકોર ડાહ્યા ગોરધન	૩૫	કશ્યપ	મણી	૧-૨	ભિક્ષાવૃત્તિ	
,, હીરાલાલ ગોરધન	૨૫	,,	,,		,,	
પં. માણેકલાલ કેતવલાલ	૩૫	મૈત્રેય	પરસન	૧-૦	નોકરી	
વ્યાસ મોહન ગગલભાઈ	૪૫	ગૌતમ	જેકોર	૦-૧	ધરકામ	
,, ગગલ ગીરધર	૫૦	,,	,,		વેપાર	
પંડ્યા લક્ષ્મી આતમારામ+		,,	ઉજમ	૧-૦	ધરકામ	
,, ખાલાભાઈ લક્ષ્મી	૪૦	,,	રેવા		ભિક્ષાવૃત્તિ	
ભટ મોહનલાલ મોતીલાલ+		મધુકર	પાર્વતી	૩-૦	ધરકામ	
,, રામચંદ્ર મોહનલાલ	૧૮	,,	ચંચલ		અભ્યાસ	
વ્યાસ માધવ+		ગૌતમ	ઉજમ	૧-૦	ધરકામ	
પંડ્યા શામળ દુલભરામ	૫૦	મૈત્રેય	દીવાલી		વેપાર	
,, રણછોડ શામળ+	૩૦	,,	હાહી		,,	
જોશી જીવજીલાલ કાલીદાસ	૩૨	ભારદ્વાજ	,,		,,	
પાટક વિક્રમ મોતીરામ	૫૫	મૈત્રેય	હાહી		નોકરી	
પં. માણેકલાલ અમૃતલાલ	૪૦	,,	,,	૧-૦	વેપાર	
,, ચુનીલાલ અમૃતલાલ	૩૫	,,	જેકોર	૦-૧	નોકરી	

એન જેકોર વિ.

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ગૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
પં. જીવણલાલ અમૃતલાલ	૩૦	મૈત્રેય			ગુમાસ્તી	
બેન ઉમીયા		ભારદ્વાજ			ધરકામ	
પં. ચુનીલાલ ઉત્તમરામ	૫૦	મૈત્રેય	મણી		ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ પ્રભુલાલ ઉત્તમરામ	૪૦	„			વેપારી	
હાકોર મથુર નાગર+		કશ્યપ	દિવાલી	૩-૦	ધરકામ	
જેશી છગન મોતી+		ભારદ્વાજ	દિવાલી		„	
પં. અમૃતલાલ જગન્નેશ્વર+		કશ્યપ	ડાહી	૨-૦	„	
„ જોડાલાલ અમૃતલાલ	૧૭	„	મણી		ગુમાસ્તી	
„ દાજી+ ખુશાલ		વાલ્મીક	જોકોર		ધરકામ	
„ હીરાલાલ દાજી	૩૦	„	ડાહી	૧-૧	ગુમાસ્તી	
હા. માણેકલાલ ભાઇશંકર	૩૫	કશ્યપ	મણી	૦-૧	કન્ટ્રોલર	
પં. જગજીવન હરીભાઇ	૬૦	મૈત્રેય	રક્ષમણી		ધરકામ	
વ્યાસ જીવણલાલ શામળ+		ગૌતમ	ચંચલ	૧-૧	„	
„ શંકરલાલ જીવણલાલ	૧૮	„	મણી		અધ્યાસ	
પં. ગગલ રૂઘનાથ+		ભારદ્વાજ	જોકોર		ધરકામ	
„ માણેકલાલ ગગલ	૩૫	„	મણી	૨-૦	વેપાર	
„ છોટાલાલ ગગલ	૩૦	„	મણી	૧-૦	„	
જેશી ડાહ્યાભાઇ અમૃતલાલ	૪૫	„			„	
„ માણેકલાલ અમૃતલાલ	૪૦	„	કુલી	૧-૧	નોકરી	
„ ગગલ ઉત્તમરામ+		„	માકોર	૧-૦	ધરકામ	પુત્રી રૂખી વિધવા.
„ અમૃતલાલ+		„	ઉમીયા		„	
વ્યાસ ડાહ્યાભાઇ અંબાલાલ	૩૦	„			ગુમાસ્તી	
પં. ગોપાલ મનસુખ+		મૈત્રેય	સદા	૧-૦	ધરકામ	
„ મુલજી હરીજન+		કશ્યપ	જીવી	૧-૦	„	
„ નાનાભાઇ ખુશાલ	૮૨	વાલ્મીક			અધ	
„ કેવળ ખુશાલ		„			બેતી	
હા. મવરીશંકર નરભેરામ+		કશ્યપ	માકોર		ધરકામ	
પં. હીરાલાલ હરગોવન+		મૈત્રેય	જડાવ		„	
„ મથુર ધંધર+		વાલ્મીક	પાર્વતી		„	
„ ચુનીલાલ મથુર	૨૦	„	કમળા		ગુમાસ્તી	
વ્યાસ મગન પ્રાણ+		ગૌતમ	જોકોર		ધરકામ	
પં. ભોગીલાલ લક્ષુ	૬૦	મૈત્રેય	સુરજ	૧-૧	નોકરી	
„ મોતીલાલ હરગોવન	૪૫	„		૧-૦	ગુમાસ્તી	
„ પરભુલાલ મોતીલાલ	૨૭	„	મણી		નોકરી	

નામ.	ઉંમર	ગોત્ર.	ઘેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધધો.	રિમાર્ક.
પંડ્યા રસીકલાલ પ્રભુલાલ (ગેતીયા)	૧૫	મૈત્રેય			અભ્યાસ	
„ જીવજીલાલ જોડાભાઈ	૩૫	„	રેવા		વેપાર	
જોશી મનસુખ ભગુ+		ભારદ્વાજ	દીવાલી		ધરકામ	
પંડ્યા બાપાલાલ મોહોલાલ	૨૨	મૈત્રેય	ડાહી	૦-૧	ગુમાસ્તી	
„ મથુર કેવળ+		ગૌતમ	જોકાર		ધરકામ	
„ જોડાલાલ મથુર	૩૫	„	મણી		વેપાર	
ભટ રણછોડલાલ ચુનીલાલ	૨૫	મધુકર		૧-૦	„	
બાઈ કાશી ભોલાનાથની દીકરી	૬૦	„			ધરકામ	
બાઈ દીવાલી		કશ્યપ			„	
જોશી જીવજીલાલ ભોગીલાલ		„	રૂખી		નોકરી	
„ ભોગીલાલ લક્ષુ+		ભારદ્વાજ	ઉમીયા		ધરકામ	
„ શંકરલાલ ભોગીલાલ	૩૫	„	ડહી	૩-૧	નોકરી	
„ પ્રભુલાલ ભોગીલાલ	૨૭	„	મંગી	૧-૦	„	
„ ચુનીલાલ લક્ષુ	૫૦	„	ભૂરી	૧-૩	વેપાર	
બાઈ દીવાલી ગોરધન કામેશ્વર	૬૦	„			ધરકામ	
„ માકોર મથુર ગોપાલ જોશી		„			„	
પંડ્યા શામળ લક્ષુ	૫૫	મૈત્રેય			નોકરી	
ભટ જડીલાલ રણછોડ	૨૦	„			અભ્યાસ	
વ્યાસ અમૃતલાલ ગીરધર+		ભારદ્વાજ	પાર્વતી		ધરકામ	
„ છોટલાલ અમૃતલાલ	૪૦	„	ચંચલ	૨-૧	મિલ્લાવૃત્તિ	
જોશી પ્રભુલાલ ગીરજાશંકર	૪૦	મૈત્રેય	રેવા		યજમાન	
„ ઝવેર નાથજી	૪૫	„			„	
બાઈ માકોર ભટ હીરાલાલ મગલની વિધવા	૫૫	ભારદ્વાજ			ધરકામ	
ભટ ભલાશંકર પ્રભુલાલ (ગેતીયા)		મૈત્રેય	રેવા		યજમાન	
„ લુલાભાઈ કાશીરામ	૬૦	ભારદ્વાજ	ઉજમ		ખેતી	
જોશી પ્રભુલાલ લુલાભાઈ	૪૫	„			યજમાન	
„ શંકરલાલ લુલાભાઈ	૪૦	„			„	
પંડ્યા બાપાલાલ પ્રભુલાલ	૪૦	વાલ્મીકી			„	
„ સોમનાથ પ્રભુલાલ	૩૪	„			ગુમાસ્તી	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
બાઇ માકોર હાલ જીતપરે રહે છે જોશી છગન પરજીરામની વિધવા	૫૦	વાલ્મીકી			ધરકામ	
પંડ્યા જયશંકર પરભુલાલ	૨૪	મૈત્રેય	ડહી		વેપાર	
„ મોહોલાલ પ્રભુલાલ+		ભારદ્વાજ	રેવા		ધરકામ	
જોશી છગન ગગલ	૫૫	„			નોકરી	એનજોકોર વિ.

મહેમદાવાદની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બેરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧૮૭	૨૦૯	૧૧૮	૧૭

મહેમદાવાદમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૫૭૭ માણસની છે.

હાથીજળ.

બટ ભુલાભાઈ+		મૈત્રેય	સુરજ	૧-૦	ધરકામ	
„ માણેકલાલ ભુલાભાઈ	૨૫	„	ડાહી	૧-૧	બ્યાજ	
„ જવેરભાઈ લીલાધાર	૫૫	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	એન રેવા વિ.
„ પુંજભાઈ વિશ્વેશ્વર	૫૫	„	જોકોર	૧-૦	„	
„ યુનીલાલ પુંજભાઈ	૩૦	„	રેવા		નોકરી	
„ બલદેવ+		„	પાર્વતી		ધરકામ	
„ યુનીલાલ બલદેવ	૩૦	„	જડી		ગુમાસ્તી	
„ શંકરલાલ રણછોડ	૪૫	„	દિવાલી	૦-૧	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ શિવલાલ શંકરલાલ	૧૫	„	જડી		ગુમાસ્તી	
„ શંકરલાલ પ્રજીરામ	૪૫	„	મહાલક્ષ્મી	૧-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ કેવલરામ+		„	પાર્વતી		ધરકામ	
„ ત્રિભુવન કેવલરામ	૩૨	„	રક્ષમણી		બ્યાજ	
„ મણિલાલ કેવલરામ	૩૦	„	સુરજ	૨-૧	„	
શુક્લ સોમેશ્વર ગોરધન	૫૫	ભારદ્વાજ			„	પુત્રી ગંગા વિ.
„ પ્રભાશંકર સોમેશ્વર	૧૪	„	પશી		અબ્યાસ	એનજોકોર વિ.
„ શીવલાલ હીરાલાલ	૩૦	„	ડાહી	૧-૧	નોકરી	
„ માણેકલાલ પીતાંબર	૨૩	„	સરસ્વતી		ગુમાસ્તી	
„ પીતાંબર+		„	માકોર		ધરકામ	

હાથીજળની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બેરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧૪	૧૬	૭-૪	૩

હાથીજળમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૪૪ માણસની છે.

કઠલાલ.
(મોટા એકડો)

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
૧૭મા મથુર મનસુખ	૬૬	કૃષ્ણાત્રિ			બાળનો	
„ કાલીદાસ મથુર	૩૨	„	ચંચળ	૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ગિરધર મનસુખ	૭૬	„			ધૈર્યરસમૂર્ણ	
„ હરીલાલ ગિરધર	૪૫	„	રેવા	૧-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ હગનલાલ ગિરધર	૩૫	„	પશી	૧-૦	„	
„ મગનલાલ મનસુખ	૬૦	„	કસન	૩-૧	„	
„ નાનાલાલ મનસુખ	૫૩	„	ઉજમ	૨-૧	„	
„ જીવણલાલ નાનાલાલ	૨૫	„	ચંચળ		„	
„ પ્રભુલાલ નાનાલાલ	૨૨	„	શાંતાગૌરી		„	
„ પ્રભુલાલ ડાહ્યાભાઈ	૪૦	„	પશી		„	
„ ડાહ્યાભાઈ+		„	દીવાલી		ધરકામ	
„ મગનલાલ અનોપરામ	૬૦	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ચુનીલાલ મગનલાલ	૪૦	„	રક્ષમણી	૨-૦	„	
„ પ્રભુલાલ મગનલાલ	૩૫	„	પશી		„	
„ હરીલાલ જેઠાલાલ	૧૮	„			„	
„ જેઠાલાલ+		„	જેઠાર	૦-૧	ધરકામ	
„ મુલજી ગોપાલ	૪૨	„	સુરજ	૨-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ભુલાભાઈ મોતી	૪૨	„			„	
„ મોહનલાલ જયદેવ	૩૫	„			ગુમાસ્તી	
„ જયદેવ+		„	સુરજ		ધરકામ	
„ અમૃતલાલ ડાહ્યાભાઈ	૪૫	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ રેવાશંકર		„	કસન	૨-૦	„	
„ ભોલાનાથ+		„	ચંચળ	૧-૦	ધરકામ	
„ ગગલ+		„	અમરત	૧-૦	„	
„ રણછોડ ઉત્તરામ	૫૫	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ડાહ્યાભાઈ ઉત્તરામ	૪૫	„	રેવા	૨-૦	„	
„ ધૈર્યલાલ ત્રંબક	૫૨	„		૧-૦	વેપાર	
„ ત્રંબક+		„	રતન		ધરકામ	
„ નટવરલાલ મથુર	૩૦	„	ડાહી	૦-૧	વેપાર	
„ મણીલાલ મથુર	૨૫	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ મોહનલાલ નાથજી	૩૫	„	ડાહી		ગુમાસ્તી	કાઠીમાકોશવ.
„ પ્રભુલાલ પુરપોતમ	૩૩	„	મણી	૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	મા નાથી નિ.

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ઁરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
„ સોમેશ્વર અનોપરામ	૫૦	કૃષ્ણાત્રિ		૧-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ બોલાનાથ કામેશ્વર	૫૫	„			બ્યાજનો	
„ મોહનલાલ કામેશ્વર	૪૪	„	મહાલક્ષ્મી		વેપાર	
„ કામેશ્વર+		„		૦-૧	ધરકામ	
„ જેઠાલાલ રામશંકર	૨૫	„	ચંચળ		ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ રામશંકર+		„	રેવા	૧-૦	ધરકામ	
„ હરીલાલ નાથજી	૪૪	„	રૂક્મણી	૧-૦	નોકરી	મા જેકાર વિ.
„ નરસિંભાઈ ત્રિભુવન	૪૫	„	રેવા	૨-૨	બ્યાજ	
„ મણીલાલ	૩૪	„	રેવા	૨-૦	„	
„ પ્રભુલાલ	૨૮	„	પરસન		નોકરી	
„ ત્રિભુવન+		„	ઉમીયા		ધરકામ	
„ માણેકલાલ અમૃતલાલ	૩૬	„	ચંચળ	૧-૨	બ્યાજ	
„ મુલજી+		„	જેકાર	૧-૦	વેપાર	
„ હીરાલાલ બાઇજી	૪૮	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ જીવણલાલ હીરાલાલ	૨૦	„	ડાહી		ગુમાસ્તી	
„ મનસુખ બાઇજી	૬૦	„			ભિક્ષાવૃત્તિ	ખેનઉગમ વિ.
„ પુંજલાલ નાથજી	૧૮	„	મણી		બ્યાજ	મા સદા વિ.
„ મથુર સુખદેવ	૬૫	„	સુરજ		„	
„ માધવલાલ મથુર+		„	પાર્વતી	૧-૦	ધરકામ	
„ મુલજી દુર્લભરામ	૪૫	„	રેવા	૧-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ જેઠાલાલ દુર્લભરામ	૪૦	„	જીવી	૧-૧	„	
„ હરીલાલ ત્રિભુવન	૩૦	„	મણી	૨-૦	„	
„ અંબાલાલ જગન્નાથ	૬૦	„	કસન		„	
„ કેશવલાલ જગન્નાથ	૫૫	„			„	
„ રતનલાલ સોમેશ્વર	૧૫	„	ચંચળ		અભ્યાસ	
„ બાઇ પાર્વતી		„			ધરકામ	
„ હગન નરોત્તમ	૫૦	„	મહાકોર	૨-૧	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ હીરાલાલ હગનલાલ	૨૨	„	પરસન		„	
„ આશારામ શંકર	૫૨	„	દીવાલી		„	
„ મથુર શંકર	૪૦	„			„	
„ પુંજલાલ હરીલાલ	૨૦	„	શિવમંગા		અભ્યાસ	મા જતન વિ.
„ જયદેવ કહાનદાસ	૬૨	„		૦-૨	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ શામળ જયદેવ+		„	ચંચળ	૧-૦	ધરકામ	
„ અમૃતલાલ માધવ	૪૦	„	ચંચળ	૦-૧	બ્યાજ	ખેન રેવા વિ.
„ સુનીલાલ અમૃતલાલ	૧૧	„	મણી		અભ્યાસ	

નામ.	ઉંમર	ગોત્ર.	ઁરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
„ બકોર કેવળ	૫૦	કૃષ્ણાત્રિ			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ રતનલાલ બકોર	૨૦	„	મહાલક્ષ્મી		„	
„ છગનલાલ ઘેલાભાઇ	૫૦	„	મુળી	૦-૧	„	
„ ડાહ્યાભાઇ ઘેલાભાઇ	૫૨	„	દિવાળી	૧-૦	નોકરી	પુત્રીચંચલ વિ.
„ જેઠાલાલ ડાહ્યાભાઇ	૩૨	„	રેવા	૧-૧	„	
„ ડાહ્યાભાઇ લલ્લુ	૫૨	„	રેવા		બિક્ષાવૃત્તિ	બેન જેકોર વિ. ભાભી જેકોર વિધવા
„ ગગલ કાશીરામ	૬૮	„	જતન		ખેતી	
„ જીવણલાલ ગગલ	૪૨	„	ચંચળ	૨-૧	વ્યાજ	
„ મુલજી		„	દિવાળી	૧-૦	વેપારી	
„ ભટ મગનલાલ મનસુખ	૬૦	મૈત્રેય	દિવાળી	૪-૦	વ્યાજ	
„ ભટ છગન મનસુખ	૪૫	„		૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ પુંજલાલ સોમેશ્વર	૪૫	„	જેકોર		વણીલ	
„ ચીમનલાલ પુંજભાઇ	૨૪	„	મણી		નોકરી	
„ બલદેવ મથુર	૪૨	ભારદ્વાજ	ડાહી	૨-૧	ડોક્ટર	બેન મુક્તી વિ.
„ ત્રિભુવન હરિજન	૫૨	„	પરસન	૧-૧	વ્યાજ	
„ રેવાશંકર મોહન	૩૧	„			વ્યાજ	
„ ડાહ્યાભાઇ કેવળ	૫૨	મૈત્રેય				
„ બે. માણેકલાલ માધવ	૩૬	ભારદ્વાજ	મુલી	૨-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ માધવજી		„	જીરી		ધરકામ	પુત્રી ૩ખી વિ.
„ છગનલાલ કામેશ્વર	૪૫	„		૦-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ શંકરલાલ કામેશ્વર	૩૫	„	ધમ્મજી		બિક્ષાવૃત્તિ	
„ કેશવલાલ કેવળ	૫૦	„			ધર્મસ્મરણ	
„ મોહનલાલ કેશવલાલ	૧૭	„	ચંચળ		અભ્યાસ	
„ ચુનીલાલ જેઠાભાઇ	૩૬	„	રક્ષમણી	૩-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ વ્યાસ ભુલાભાઇ લલ્લુભાઇ	૫૨	„		૩-૦	વ્યાજ	બે. દિવાળીવિ.
„ વ્યાસ ચુનીલાલ ભુલાભાઇ	૩૦	ભારદ્વાજ	ચંચળ	૧-૦	વ્યાજ	
„ ડાહ્યાભાઇ કુબેર	૪૮	„			ખેતી	
„ અંબાલાલ ડાહ્યાભાઇ	૨૦	„	મણી		બિક્ષાવૃત્તિ	
„ હરિકસન કુબેર	૩૮	„	ડાહી	૨-૦	„	
„ જીવણલાલ નરોત્તમ	૨૫	„			ખેતી	
„ મણિલાલ નરોત્તમ	૨૦	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ચીમનલાલ નરોત્તમ	૧૧	„			અભ્યાસ	
„ ચંદુલાલ નરોત્તમ	૯	„			„	

નામ.	ઉત્પત્તિ	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
પંડ્યા પુંજભાઈ કમનલાલ	૧૭					
ઉપા. ડાહ્યાભાઈ પુરુષોત્તમ	૪૯	ગૌતમ		૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	મે.દિવાળી વિ.
" જાદવરાય મનસુખરામ	૬૦	"	રેવા	૩-૦	પેનસીલ	
" રણછોડ મનસુખ	૪૯	"	જડી		નોકરી	
" ડાહ્યાભાઈ મનસુખ	૪૫	"	ગોદાવરી	૧-૦	"	
" મોહનલાલ મનસુખરામ	૪૧	"			"	
" ચુનીલાલ દાજી	૪૫	"	નર્મદા	૨-૨	વ્યાજ	
" જીવણલાલ રાજરામ	૩૬	"			"	
" સનાભાઈ રાજરામ	૨૭	"			બિક્ષાવૃત્તિ	
" મણિલાલ રાજરામ	૨૫	"			ગુમાસ્તી	
" જાદવરાય ત્રિભુવન	૫૦	"		૨-૦	વ્યાજ	
" અમૃતલાલ ત્રિભુવન	૪૮	"			"	
" મુલજી ત્રિભુવન	૪૧	"	ચંચળ	૧-૦	"	
" કેશવલાલ ત્રિભુવન	૩૮	"			દુકાન	
" શંકરલાલ અનોપરામ	૩૬	"			બિક્ષાવૃત્તિ	
" મોહનલાલ અનોપરામ	૩૨	"			"	
પંડ્યા કેશવલાલ કાશીરામ	૫૦	ભારદ્વાજ			બિક્ષાવૃત્તિ	
" મોહનલાલ અનોપરામ	૩૫	"			"	
" શંકરલાલ છોટાલાલ	૨૩	"	ચંચળ		"	
" સોમેશ્વર આપુજી	૫૫	"			"	
" પ્રભુલાલ સોમેશ્વર	૪૨	"		૧-૦	"	
" હારકાંદાસ સોમેશ્વર	૩૫	"			નોકરી	
" નંદલાલ આપુજી	૫૩	"	જેકોર		બિક્ષાવૃત્તિ	
" ઝવેરલાલ નંદલાલ	૨૮	"	દિવાળી	૨-૦	"	
" હરગોવન જેઠાભાઈ	૭૫	"			વ્યાજ	
" રામશંકર ત્રિભુવન	૩૧	"			"	
" ત્રિભુવન+		"	સૂરજ			
હારોર ચુનીલાલ ઉત્તમરામ	૩૫		રક્ષમણી		બિક્ષાવૃત્તિ	
પંડ્યા પ્રભુલાલ કહાનદાસ		કૃષ્ણાત્રિ	ઉમીયા		ધરકામ	
બાસ ચુનીલાલ અંબાલાલ		ભારદ્વાજ	ડાહી		"	
" અંબાલાલ+ મુલજી		કૃષ્ણાત્રિ	માકોર		"	
પંડ્યા મોતીલાલ+ કાલીદાસ		"	ઉમીયા		"	
" અનોપરામ+ જગન્નાથ		મૈત્રેય			ધરકામ	
" સુરજરામ+ જીભાઈ		કૃષ્ણાત્રિ	સૂરજ		"	
" ગોરધન+ ખુસાલ		"	જેકોર		"	

નામ.	હિન્દુ.	ગોત્ર.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
„ હરગોવન+ વિશ્વનાથ		ભારદ્વાજ	પાર્વતી		બ્યાજ	
„ શંકરલાલ+ મનસુખ		કૃષ્ણાત્રિ	સુરજ		ધરકામ	
„ ગમલભાઈ+ દુર્લભરામ		„	કસન		બ્યાજ	
„ અંબાલાલ+ નરોત્તમ		„	દિવાળી		ધરકામ	
„ ભુલાભાઈ જગન્નાથ		„	કસન		„	
„ બુધેશ્વર મનસુખ		„	જેઠાર		„	
પાટક મયુર+ મનસુખ		મૈત્રેય	રેવા		ધરકામ	
પંડયા ભુલાભાઈ+ જગન્નાથ		ભારદ્વાજ	જતન		„	

કઠલાલમાં મોટા એકડાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બૈરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧૧૭	૯૩	૭૪-૨૫	૧૪

કઠલાલમાં મોટા એકડાના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૩૨૩ માણસની છે.

કઠલાલ.

(નાનો એકડો)

બેશી મયુર ભાઈજી	૬૦	ભારદ્વાજ		ગુમાસ્તી	પુત્રીચંચલવિ.
„ શંકરલાલ જયદેવ	૪૫	„	રેવા	૨-૦	નોકરી
„ છોટાલાલ દાજી	૫૦	„		૧-૦	બિક્ષાટ્ટતિ
„ જીવણલાલ શંકરલાલ	૧૦	„	લક્ષ્મીતા		અભ્યાસ
„ હરીલાલ દાજી	૪૫	„	જડી	૩-૧	બિક્ષાટ્ટતિ
„ અમૃતલાલ શંકરલાલ	૪૫	„	દિવાળી		ધરકામ
„ સુનીલાલ શંકરલાલ	૩૫	„	ચંચલ	૧-૧	બિક્ષાટ્ટતિ
„ નંદલાલ ગોરધન	૩૦	„			દુકાન
ઠાકોર ગોકળભાઈ મનસુખ	૫૦	„	ઉજ્જમ		બિક્ષાટ્ટતિ
„ જીવણલાલ ગોકળ	૨૫	„	રતિગૌરી		„
ભટ મુલજી કેવલરામ	૫૨	મધુકર			નોકરી
„ જીવણલાલ મુલજી	૧૯	„	જડાવ		અભ્યાસ
ઠાકોર ત્રિભુવન વલ્લભરામ	૫૮	કૃષ્ણાત્રિ			બિક્ષાટ્ટતિ
„ રતનલાલ ભુલાભાઈ	૨૦	„	પુંજી		ગુમાસ્તી
પંડયા મણિલાલ ઝવેર	૨૦	આદમીન	ડાહી	૦-૧	નોકરી
ભટ સોમેશ્વર શિવલાલ	૨૮	ભારદ્વાજ	પત્ની		„

પુત્રી નર્મદા
તથા રૂપી વિ.
મા સુરજ વિ.
મા ઉજ્જમ વિ.

નામ.	ઉંમર	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
ઠાકોર પુરૂષોત્તમ ત્રિભુવન	૫૦	કૃષ્ણાત્રિ		૧-૦	દુકાન	
„ જીવણ પુરૂષોત્તમ	૩૦	„	ચંચળ		„	
„ અમૃતલાલ ત્રિભુવન	૪૫	„	જેકોર	૧-૦	બિક્ષાટૃત્તિ	પુત્રી ચંચળવિ.
પંડ્યા છોટાલાલ બલદેવ	૩૫	આદમીન	ચંચળ	૨-૧	વ્યાજ	મા માકોર વિ.
„ ચુનીલાલ ગોરંધન	૪૦	„			બિક્ષાટૃત્તિ	એન ચંચલવિ.
બટ મગનલાલ મનસુખ	૪૫	„		૧-૦	„	એન ડાહી વિ.
„ શનાલાલ મગનલાલ	૨૫	„	રક્ષમાણી		„	
ઠાકોર જેઠાલાલ જીભધ	૫૫	કૌશિક		૧-૦	„	
„ સોમેશ્વર જેઠાલાલ	૨૦	„	જડી		ગુમાસ્તી	
„ શિવલાલ કાશીરામ	૫૦	„		૧-૦	બિક્ષાટૃત્તિ	
„ બકોર જીભધ	૪૫	„	વશી	૫-૦	„	
„ સોમેશ્વર પ્રભુરામ	૩૫	કૃષ્ણાત્રિ			„	
„ શંકરલાલ ભાધજી	૧૦	„			„	
„ કેશવલાલ ભાધજી	૮	„			„	
પંડ્યા દાજી રણુછોડ	૬૫	આદમીન			વેપાર	પુત્રી મણી વિ.
ઠાકોર વિકૃલ મનસુખ	૪૨	પોલસ્ત્ય	નાથી	૧-૦	બિક્ષાટૃત્તિ	
„ સોમેશ્વર મનસુખ	૩૦	„			„	
જેશી ચુનીલાલ પુરૂષોત્તમ	૪૦	„	જીવી		„	
„ વૃજલાલ કેવળ	૪૦	ઉદંબર			ખેતી	
„ બલદેવ છગન	૩૫	„			બિક્ષાટૃત્તિ	
પંડ્યા ચુનીલાલ કામેશ્વર		આદમીન	રૂખી		„	
„ ભુલાભાધ+		„	જેકોર	૧-૦	ધરકામ	
બટ ભુલાભાધ+		„	મહાકોર	૧-૦	„	પુત્રી પાર્વતીવિ.
„ મંગલ મોહન	૪૫	„	રેવા	૨-૦	બિક્ષાટૃત્તિ	
„ હરીલાલ ગોપાલ	૩૦	„	ચંચળ		„	
„ ગોપાલ+		„	માકોર	૧-૦	„	
ઠાકોર છોટાલાલ જયદેવ	૪૦	કૃષ્ણાત્રિ	પાર્વતી	૨-૦	„	
„ ચુનીલાલ મનસુખ	૪૦	„		૧-૦	„	
જેશી મોતી જયદેવ	૪૮	ઉદંબર	જેકોર	૨-૦	ગુમાસ્તી	
„ હરિકૃષ્ણ જયદેવ	૪૨	„	ચંચળ	૦-૧	બિક્ષાટૃત્તિ	
„ મણિલાલ શામળ	૩૦	„	પશી		„	
„ શામળ+		„	પાર્વતી	૧-૦	„	
„ કેશવલાલ રણુછોડ	૬૨	„	જીવકોર		પેન્સીલ	
„ સોમેશ્વર સેવકરામ	૫૦	„			દુકાન	

નામ.	ઉંમર	ગોત્ર.	જૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
જેશી ચુનીલાલ હરગોવન	૪૦	કૃષ્ણાત્રિ			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ મોહોલાલ હરગોવન	૩૦	„	મણી		„	
„ કેશવલાલ હરગોવન	૪૦	„			„	બેનપાર્વતીવિ.
„ મણિલાલ નાથજી	૨૫	„			„	કાકીપાર્વતીવિ
„ ભાઈજી ત્રિભુવન	૪૫	„	ચંચલ	૪-૦	„	
„ ત્રિભુવન+		„	જેકોર		ધરકામ	
હાકોર ભુલા કેવલરામ	૪૫	„	ચંચળ	૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ અંબાલાલ ભુલા	૧૫	„	હાહી		અભ્યાસ	
જેશી અમૃતલાલ ભાઈજી	૫૨	આદમીન		૧-૦	વ્યાજ	
„ પ્રભુલાલ અમૃતલાલ	૨૮	„	મણી		નોકરી	
હાકોર માહેશ્વર કાશીરામ	૫૫	કૃષ્ણાત્રિ	રેવા		બિક્ષાવૃત્તિ	
જેશી રેવાશંકર કીરપાશંકર	૨૫	ઉદંબર			„	
વ્યાસ માણિકલાલ જયદેવ	૩૦	ભારદ્વાજ	હાહી		„	
„ જયદેવ		„	ઉજમ	૧-૦	વ્યાજ	પુત્રીમાકોરવિ.
જેશી રણછોડ કામેશ્વર	૫૨	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
હાકોર મગન સુખદેવ	૫૦	કૃષ્ણાત્રિ	ઉજમ	૨-૧	„	પુત્રીચંચળવિ.
„ મથુર સુખદેવ	૪૭	„	પાર્વતી		„	ભાભી રેવાવિ.
„ અમૃતલાલ મથુર	૨૨	„	મણી		અભ્યાસ	
ઉપાધ્યા. પુંજભાઈ પુરષોત્તમ	૪૦	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
વ્યાસ બલદેવ નારણ	૫૦	ભારદ્વાજ			વ્યાજ	પુત્રી જેઠી વિ.
„ મગન નારાયણ	૪૫	„			„	
„ મનવંતરાય મગનલાલ	૨૦	„	શાન્તિ		અભ્યાસ	
„ ચુનીલાલ દુર્લભરામ	૩૫	„	મણી		વ્યાજ	
„ દુર્લભરામ+		„	દીવાલી		„	
„ અમૃતલાલ અનોપરામ	૩૫	„	ચંચળ		„	
„ મનસુખ કુબેર	૬૫	„	પાર્વતી		પેનસીલ	
„ રવિશંકર મનસુખ	૨૫	„	ચંચળ		નોકરી	
„ ધશ્વરલાલ મનસુખ	૧૮	„	રૂખી		„	
„ માણિકલાલ પુરષોત્તમ	૩૫	„	જડી	૧-૧	દુકાન	
„ પુરષોત્તમ+		„	ઉજમ	૨-૦	ધરકામ	
„ હગન+		„	પશી	૧-૦	„	
હાકોર ગોવિંદરામ જેઠા	૫૦	કૃષ્ણાત્રિ	પાર્વતી		બિક્ષાવૃત્તિ	
„ અંબાલાલ ગોવિંદરામ	૨૦	„	મણી		અભ્યાસ	
„ નરસિંહ જેઠા	૫૫	„		૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ નારણ જેઠા	૫૭	„			„	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ઝંરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
બટ મણિલાલ અમૃતલાલ	૨૫	આદમીન			બિક્ષાવૃત્તિ	
ઠાકોર રેવાશંકર ગોવર્ધન	૩૫	કૃષ્ણાત્રિ			"	
" શંકર રણુછોડ	૨૫	"	મણી		"	
" રણુછોડ+		"	કસન		ધરકામ	
" માણેકલાલ મથુર	૧૨	"			બિક્ષાવૃત્તિ	
" કેશવલાલ મોતી	૩૦	"	મણી		"	
જેશી હીરાલાલ ચુનીલાલ	૨૫	ઉદંબર	ચંચળ	૦-૧	"	
" ચુનીલાલ+		"	ભટી	૧-૦	ધરકામ	
ઠાકોર મોતી+		કૃષ્ણાત્રિ	પાર્વતી		"	પુત્રીચંચલવિ.
પંડ્યા ભુલાભાઈ હરગોવન	૪૫	ઉદંબર	પાર્વતી		નોકરી	જેનકેમીયાવિ.
" હરિકસન ભુલાભાઈ	૨૨	"	મણી	૦-૧	"	
જેશી શંકર બલદેવ	૪૫	"	જોકોર		બિક્ષાવૃત્તિ	
" ચંનિલાલ શંકર	૨૦	"	મણી		"	
" માણેકલાલ બાપુજી	૩૦	"	મણી		"	
" મથુર હરજીવન	૫૮	"	માકોર		વ્યાજ	
" અંબાલાલ મથુર	૩૭	"	મંદી	૨-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
" મણિલાલ અંબાલાલ	૧૮	"	મણી		અભ્યાસ	
" ચુનીલાલ મથુર	૩૪	"	મણી		બિક્ષાવૃત્તિ	
" માણેકલાલ મથુર	૩૨	"	"		"	
" ભોલાનાથ મથુર	૩૪	"	મણી	૧-૦	"	
" દુર્લભરામ મથુર	૧૭	"	"		"	
" સોમેશ્વર અનોપરામ	૩૦	"	મણી		દુકાન	
" નંદલાલ મુલજી	૫૦	"	"	૧-૦	"	પુત્રીચંચલવિ.
" અનોપરામ		"	કાશી		"	
" પુરૂષોત્તમ મુલજી	૪૫	"	રૂખી	૧-૦	વ્યાજ	
" મણિલાલ પુરૂષોત્તમ	૨૨	"	ડાહી		"	
" રણુછોડ મુલજી	૩૯	"	જડી		"	
" રવિશંકર રણુછોડ	૧૬	"	જડી		"	
" ડાહ્યાભાઈ હરજીવન	૫૦	"	વશી	૨-૦	"	
" માણેકલાલ ડાહ્યાભાઈ	૧૬	"	ડાહી		અભ્યાસ	
પંડ્યા સોમેશ્વર જયદેવ+		આદમીન	ઉજ્જમ		વ્યાજ	
" ભુલા ગિરધર+		"	રેવા		ધરકામ	
બટ ચતુર વનમાલી+		"	ભૂરી		"	
જેશી ભુલા અનોપરામ+		ભારદ્વાજ	પાર્વતી		"	
" ગોપાલ સેવકરામ+		આદમીન			"	

નામ.	ઉમર.	ગોત્ર.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધધો.	રિમાર્ક.
„ રણુછોડ જીભમ+		આદમીન	સૂરજ		ધરકામ	
„ હરજીવન નરબેરામ+		„	રતન		„	
„ નંદલાલ રણુછોડ+		„	માકોર		„	
ઠાકોર મોહન ત્રિલુવન+		કૃષ્ણાત્રિ	પરસન		„	
પંડ્યા ડાહ્યા રણુછોડ+		„	સુરજ		„	
„ વીરેશ્વર રણુછોડ+		„	રેવા		„	

કંઠલાલમાં નાના એકડાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બૈરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧૧૭	૯૩	૭૪-૨૫	૧૪

કંઠલાલમાં નાના એકડાના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૩૨૩ માણસની છે.

સરસવણી.

બાસ ગણુપત ઉત્તમરામ	૩૪	ભારદ્વાજ	ચંચળ	૧-૧	ન્યોતિષ	
„ છોટાલાલ ઉત્તમરામ+	૨૭	„		૧-૦	ભિક્ષાજીતિ	
„ માણેકલાલ ઉત્તમરામ	૧૭	„			„	
„ ગૌરીશંકર ઉત્તમરામ	૩૦	„	રૂખી		„	
„ દલસુખ ગોરધન+		„	રૂક્ષમાણી		ધરકામ	
„ જયદેવ ગોરધન+		„	રેવા		„	
„ દાજી ગોરધન+		„	ડાહી		„	
„ યુનીલાલ દાજીભાઈ	૨૭	„			વેપાર	
„ સોમેશ્વર દાજીભાઈ	૨૨	„			„	
„ મગનલાલ દાજીભાઈ	૨૦	„			નોકરી	
„ મહાસુખ દાજીભાઈ	૧૭	„			અભ્યાસ	
„ પરભુલાલ દાજીભાઈ+		„	નાથી		ધરકામ	
„ મોહનલાલ કાલીદાસ+		„	ચંચલ	૧-૦	„	પુત્રી મણી વિ.
„ શનીલાલ મોહન	૨૨	„	પરસન		નોકરી	
„ ભુલાભાઈ કેવળ	૫૫	„		૦-૧	ન્યોતિષ	
„ પ્રભુલાલ ભુલાભાઈ	૨૮	„	જીવકોર		„	
„ યુનીલાલ ભુલાભાઈ	૨૦	„	રૂક્ષમાણી		„	
„ ગોપાલ કેવળ	૫૦	„			„	
„ બાલાશંકર કેવળ	૪૫	„			„	
„ વૈજનાથ કેવળ	૪૦	„	પાર્વતી	૦-૧	વેપાર	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ઝેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
બટ ડાહ્યાભાઈ કાલીદાસ	૬૫	ભારદ્વાજ			વેપાર	
„ મંછારામ દાહ્યાભાઈ+		„	કિજમ		ધરકામ	
„ છોટાલાલ બળદેવ	૩૫	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ સામળ બળદેવ+		„	કુની	૧-૦	ધરકામ	
„ જીવણલાલ સામળ	૩૨	„	રેવા	૧-૨	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ શનીલાલ મોહનલાલ	૨૦	„	રક્ષમણી		માસ્તર	
„ રસીકલાલ મોહનલાલ	૧૭	„			અભ્યાસ	
„ અમૃતલાલ જગનેશ્વર+		„	જેડી		ધરકામ	
„ માણિકલાલ વૈજનાથ+		„	ડહી		„	
„ મગનલાલ જગનેશ્વર	૪૫	„	કુમત		વેપાર	
„ મોહોલાલ મગનલાલ	૨૨	„	રક્ષમણી	૦-૧	માસ્તર	
„ જેઠાલાલ મગનલાલ	૨૦	„	મણી		અભ્યાસ	
„ મુલજી ગોકલ	૪૭	„	કુમત	૩-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ગૌરીશંકર ગોકલ	૪૭	„	સુરજ	૨-૦	„	
„ શિવશંકર ગૌરીશંકર	૨૫	„	લલિતા		જ્યોતિષ	
બટ ભુલાભાઈ મોતીરામ	૫૩	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ જયદેવભાઈ મોતીરામ+		„	જીવકોર		ધરકામ	
„ છોટાલાલ મોતીરામ+		„	કુમત		„	
„ બકોર જીભઈ	૩૫	„		૧-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ મોહનલાલ હિતમરામ+		„	સુરજ	૨-૧	ધરકામ	
„ મથુર મોતીરામ+		„	જેકોર		„	
„ કેશવલાલ મથુર+		„	રેવા	૧-૧	„	
„ માણિકલાલ મથુર	૨૯	„	પાર્વતી	૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ શીવલાલ મથુર	૨૭	„	સુરજ	૨-૦	„	
„ નાથા બેચર+		„	રેવા		ધરકામ	
બ્યાસ મુલજી ગીરધર+		„	કિજમ		„	
„ જગનેશ્વર ગીરધર	૫૮	„			વેપાર	
„ અમૃતલાલ જગનેશ્વર	૪૦	„	કંક	૨-૦	„	
„ યુનીલાલ અમૃતલાલ	૨૦	„	જીવકોર		નોકરી	
„ મથુર લક્ષુ+		„	જેકોર		ધરકામ	
„ જાદવ લક્ષુ	૪૮	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ પરજારામ બહેચર	૬૨	„			વેપાર	
„ શોમેશ્વર પરજારામ	૧૨	„	જીવકોર		અભ્યાસ	
„ હગન હરીજન+		„	દીવાલી		ધરકામ	
„ મગન ત્રિભોવન+		„	જેકોર	૨-૦	„	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
વ્યાસ શીવલાલ જેઠાભાઈ	૩૬	ભારદ્વાજ		૧-૦	વેપાર	
„ રેવાશંકર જેઠાભાઈ+		„	રેવા		ધરકામ	
ભટ મથુર જીભાઈ	૫૬	„		૩-૦	માસ્તર	
„ અમૃતલાલ જયદેવ	૩૨	„	મણી		નોકરી	
„ જેઠાલાલ મથુર	૩૩	„	ડાહી		„	
„ નાથાલાલ મગનલાલ	૨૦	„			„	
„ મગનલાલ જીભાઈ+		„	જેઠેર		ધરકામ	
„ ગગલરામ અંબારામ+		„	જેઠેર	૪-૦	„	
વ્યાસ રતનલાલ ડાહ્યાભાઈ	૧૧	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ સુનીલાલ હરગોવન	૩૪	„	રક્ષમણી		સજનમંડલ	
„ મોહનલાલ બાજી	૪૫	„			વેપાર	
„ શનીલાલ ઉત્તમરામ	૩૮	„	કુમત	૨-૨	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ સોમેશ્વર ધૃશ્વર	૩૪	„			નોકરી	
„ નાથાભાઈ ધૃશ્વર	૫૩	„			વેપાર	
„ ગોકલ ધૃશ્વર	૪૮	„	સૂરજ	૨-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ સુનીલાલ બાજી	૩૮	„	રેવા	૧-૩	„	
વ્યાસ જીવણલાલ સામળ	૨૦	„			„	
„ ડાહ્યાભાઈ મોતીરામ+		„	કુમત		ધરકામ	
„ જદવભાઈ અનોપરામ	૪૦	„			નોકરી	
„ ત્રિભોવન રણછોડ	૪૨	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ માધલાલ રણછોડ+		„	જેઠેર		ધરકામ	
„ મણીલાલ માધવલાલ	૨૫	„	ગંગા	૨-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ જગનલાલ હાઉજી	૪૫	„	જીવકેર	૧-૧	„	
„ મગનલાલ હાઉજી	૩૮	„			„	
„ સુનીલાલ બળદેવ	૪૨	„	મુલી	૧-૨	વેપાર	
„ મથુર મુલજી+		„	સૂરજ		ધરકામ	
„ દામોદર જગનેશ્વર+		„		૦-૧	„	
„ મોતીરામ હાંસજી+		„	કાશી		„	
ભટ ભુલા પારાસુર+		„	ડાહી	૧-૦	„	
વ્યાસ મથુર નાગર+		„	ડાહી		„	
„ દાજી નાગર+		„	જીવકેર		„	
„ ડાહ્યાભાઈ નાગર+		„	કુમત		„	
પંડ્યાબકેરભાઈ અનોપરામ	૪૮	આદમીન			વેપાર	
„ જેઠાલાલ બકેર	૨૮	„	સૂરજ	૧-૦	નોકરી	
„ બાલાશંકર બકેર	૨૩	„	નર્મદા		„	

નામ.	ક્ર.સં.	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
પંડયા દાજીભાઈ હરીજન	૬૬	આસ્મીન			અપંગ	
„ યુનીલાલ દાજીભાઈ	૪૬	„		૧-૦	સટો	
„ અમૃતલાલ દાજીભાઈ	૪૩	„			વેપાર	
„ જેઠાલાલ દાજીભાઈ	૪૧	„	જેકોર	૧-૧	નોકરી	
„ વૈજનાથ ત્રીભોવન+		„	જેઠી		ધરકામ	
„ છોટાલાલ ત્રીભોવન	૨૬	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ શીવલાલ ત્રીભોવન	૨૪	„	નર્મદા		માસ્તર	
„ નાનાભાઈ હરીજન+		„	મહાકોર		ધરકામ	
„ જયદેવ જીભાઈ+		„	જેઠી			
„ રેવાશંકર જયદેવ	૩૪	„	નર્મદા	૧-૦	વેપાર	
„ શામળ જયદેવ	૨૩	„	જેઠી	૧-૦	નોકરી	
„ ભોલાનાથ યુનીલાલ	૨૧	„	મગ્ધ			
„ મથુર જીભાઈ	૬૯	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ સોમેશ્વર મથુર	૩૪	„	રક્ષમણી	૩-૦	વેપાર	
„ ભુદર મથુર	૨૨	„	જીવકોર	૦-૧	અભ્યાસ	
„ મગનલાલ લલ્લુ		„	કંડુ	૨-૦	ધરકામ	
„ મોહનલાલ વસુભરામ		„	જેકોર			
„ જેઠાલાલ મોહનલાલ	૨૪	„	ડાહી	૦-૧	વેપાર	
„ કેવલ જીભાઈ		„	જેકોર		ધરકામ	
„ જયશંકર ડાહ્યાભાઈ	૩૮	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ડાહ્યાભાઈ ગોરધન+		„	દિવાળી		ધરકામ	
„ લલ્લુ ગીરધર	૭૫	„			અપંગ	
„ મોહાલાલ લલ્લુ	૩૮	„	રેવા	૧-૩	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ શતીલાલ ભુલાભાઈ	૩૦	„	રેવા		નોકરી	
„ પરભુલાલ ભુલાભાઈ	૨૦	„				
„ ભાઈશંકર ગૌરીશંકર	૫૩	„			વેપાર	
„ મોહનલાલ નાથાભાઈ	૪૦	મુદ્દમલ	જેઠી	૧-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ મગનલાલ નાથાભાઈ	૪૪	„		૦-૨		
„ વૈજનાથ નાથાભાઈ	૨૮	„		૦-૨		
„ પ્રભુલાલ મોહનલાલ+		„	રક્ષમણી	૧-૦	ધરકામ	
„ જીવજીલાલ મથુર	૨૪	„			બિક્ષાવૃત્તિ	
„ બકોર જેઠાભાઈ	૫૯	„				
„ અમૃતલાલ બકોર	૨૩	„		૧-૦	નોકરી	
„ યુનીલાલ બકોર	૩૮	„	સુરજ	૧-૨	બિક્ષાવૃત્તિ	
„ ડાહ્યાભાઈ અંબારામ	૬૦	„			ખેતી	

નામ.	ઉં રું	ગોત્ર.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
પંડ્યા ગૌરીશંકર અંબારામ	૫૫	મુદ્દગલ	જેકોર	૦-૧	માસ્તર	
જોશી જયદેવ મોરારજી		"	જેકોર		ધરકામ	
ભટ છોટાલાલ ભાઈજી	૩૨	"			બિક્ષાવૃત્તિ	
જોશી ભુલાભાઈ ગરબડ	૫૮	"	મહાકોર		"	
" કુલશંકર ભુલાભાઈ	૩૦	"	રેવા		"	
" પ્રભુરામ મગનલાલ	૨૪	"			નોકરી	
" ઉત્તમરામ આપુજી	૭૮	"			બિક્ષાવૃત્તિ	
" કુલશંકર ઉત્તમરામ	૩૩	"	ડાહી	૩-૦	"	
પંડ્યા ભુલાભાઈ મનસુખ	૫૫	"		૧-૦	વેપાર	
" ચુનીલાલ ત્રીકમ	૩૮	"		૧-૦	બિક્ષાવૃત્તિ	
" શીવશંકર શામળદાસ	૨૪	"			નોકરી	
" ભુલાભાઈ મોતીરામ	૪૦	"			બિક્ષાવૃત્તિ	
ભટ પુનમરામ મનસુખ		કસ્યપ	કુની		ધરકામ	
" માણેકલાલ પુનમરામ	૨૮	"		૨-૦	રામલીલા	
" ચતુર પુનમરામ	૨૩	"	નર્મદા		નોકરી	
" શામળ મનસુખ	૪૬	"			બિક્ષાવૃત્તિ	
" પુંજભાઈ મનસુખ	૪૯	"				
" મોહોલાલ પુંજભાઈ	૨૩	"	ડાહી	૦-૧	નોકરી	
" મગનલાલ રણછોડ	૪૪	"		૨-૧	બિક્ષાવૃત્તિ	
" હીરાલાલ નાથજી	૨૦	"			અભ્યાસ	
" મોહનલાલ દાજી	૫૦	"	ચંચળ		વેપાર	
પંડ્યા મગનલાલ ગૌરીશંકર	૪૬	આદમીન	રૂક્માણી	૧-૨	"	
" છોટાલાલ ત્રીકમ	૪૯	"			પેનસન	
" હરગોવન ત્રીકમ	૪૪	"	મણી		વેપાર	
" અંબાલાલ હરગોવન		"	ડાહી		ધરકામ	
" છોટાલાલ ઉત્તમરામ	૫૩	"	પરસન	૧-૨	બિક્ષાવૃત્તિ	
" ગણુપત મોતીરામ	૪૫	"	પાર્વતી	૦-૧	જ્યોતિષ	
" ભુલાભાઈ ડાહ્યાભાઈ	૫૮	"			"	
" છોટાલાલ ડાહ્યાભાઈ		"	કુલકોર	૧-૦	ધરકામ	
" શામલ ડાહ્યાભાઈ	૫૫	"	મહાકોર	૧-૦	જ્યોતિષ	
" અમૃતલાલ જીભાઈ	૫૩	"			"	
" માણેકલાલ જીભાઈ	૨૮	"	મણી		બિક્ષાવૃત્તિ	
" માણેકલાલ મથુર	૧૮	"			"	
" શંકરલાલ મથુર	૧૪	"			"	
" વલ્લભરામ ગોવંદરામ		"	જીવકોર		ધરકામ	

નામ.	જન્મ ક્રમ	ગ્રામ.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
પંડયા વૈજનાથ વલ્લભરામ	૨૬	આલમીન	ચંચળ		બિલાવૃત્તિ	
„ મોહનલાલ લલ્લુ+		„	સુરજ		ધરકામ	
„ ડાહ્યાભાઈ લલ્લુ+		„	કુંભત		„	
„ ગવરીશંકર મહાદેવ+		„	મહાકોર		„	
„ મગનલાલ ઉત્તમરામ	૪૮	„	રેવા	૦-૩	વેપાર	
„ જીવણલાલછગનલાલ+		„	ચંચળ		ધરકામ	
„ વલ્લભરામ હરીજન+		„	સુરજ	૧-૦	„	
જેશી મથુર ત્રિભોવન	૪૮	„	રેવા	૦-૧	„	
„ પ્રભુલાલ પુનમરામ	૨૪	„			બિલાવૃત્તિ	
„ કેવલ નારણ+		„	કંકુ	૧-૦	ધરકામ	
ભટ સોમેશ્વર મુલજી	૨૬	„	મણી		વેપાર	
„ શામળ મુલજી	૩૩	„	રેવા		નોકરી	
પંડયા જીભાઈ જેઠાન		મુદ્દગલ	કાશી	૧-૦	ધરકામ	
„ મથુર જીભાઈ+		„	સુરજ		„	
„ જીવણ મોતી	૨૮	„			નોકરી	
„ ચુનીલાલ શામળ	૨૬	„	મણી	૧-૧	ન્યોતિષ	
„ નાથાભાઈ મયારામ	૬૫	„			અપંગ	
ભટ જેઠાલાલ દાજી	૪૦	કશ્યપ		૧-૦	ન્યોતિષ	
„ વૈજનાથ દાજી	૪૦	„	ડાહી	૨-૦	બિલાવૃત્તિ	
„ છોટાલાલ દાજી+		„	સુરજ		ધરકામ	
„ સોમેશ્વર દાજી+		„	ચંચળ		„	
„ ભુલાભાઈ બાજી	૬૦	„		૨-૦	બિલાવૃત્તિ	
„ પ્રભુલાલ ભુલા	૨૬	„	મણી	૧-૦	„	
„ વસંતલાલ લલ્લુ	૩૬	„			„	
જેશી ચતુરભાઈ ધશ્વર	૫૮	„			„	
„ મગનલાલ ધશ્વર	૫૦	„			„	
„ ચુનીલાલ ડાહ્યાભાઈ	૪૪	„	પરસન	૨-૦	„	
ભટ મણીલાલ ભુલા	૨૦	„			અભ્યાસ	
જેશી ગોકલ રણછોડ	૪૫	„	પરસન	૫-૦	બિલાવૃત્તિ	
ભટ ડાહ્યાભાઈ દાજી+		„	સુરજ	૨-૧	ધરકામ	
„ શનીલાલ ડાહ્યાભાઈ	૨૮	કૌશિક	રૂઢમાણી	૨-૦	બિલાવૃત્તિ	
„ છગનલાલ ભાઈજી+		„	વીજકોર		ધરકામ	
„ મંછારામ ભાઈજી+		„	જેકોર		„	
„ સોમેશ્વર નાથજી+		„	ડાહી		„	
„ હરગોવન ઉત્તમરામ		„	ઉમીયા	૧-૦	„	

સરસવણી.

નામ.	ક્ર.સં.	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધા.	રિમાર્ક.
ભટ સોમેશ્વર ભુલાભાઈ	૨૪	પાતાંજલી	મણી	૦-૦	ભીક્ષાવૃત્તિ	
„ છોટાલાલ દાજીભાઈ+		„	સુરજ	૦-૦	ધરકામ	
„ ગોકલભાઈ મુલજી+		આદ્માન	કુમત	૦-૦	ધરકામ	
જોશી જીવણલાલ જાદેવભાઈ	૨૬	ઝાંગલ	રક્ષાણી		ભીક્ષાવૃત્તિ	
„ શીવલાલ કેવળરામ	૨૬	„	„		„	
દેવે બલદેવ કાલીદાસ+		કૃષ્ણાત્રિ	ભુરિ		ધરકામ	
જોશી મોતીરામ ખેમજી+		વશિષ્ઠ	ઉમીયા		„	
પંડ્યા મોતીરામ લલ્લુ+		આદ્માન	કસન		„	
„ લલ્લુરામ રણછોડ	૬૦	મુદગલ			ભીક્ષાવૃત્તિ	
વ્યાસ મગનભાઈ ચિતુરભાઈ	૪૮	ભારદ્વાજ	જેકાર		„	
જોશી ગરબડ કામેશ્વર	૫૦	„			વેપાર	
ભટ નાથાભાઈ મહાદેવ	૬૮	મુદગલ	કિન્નમ		ભીક્ષાવૃત્તિ	
„ મોહનલાલ નાથાભાઈ	૪૩	„	ચંચંગ	૧-૧	વેપાર	
„ શીવશંકર નાથાભાઈ	૨૫	„	મણી		માસ્તર	
પંડ્યા જીવણલાલ મગન	૨૬	„	ધંધા		ભીક્ષાવૃત્તિ	

સરસવણીમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧૪૯	૧૩૬	૬૦-૪૭	૧

સરસવણીમાં કુલ વડાદ્રાની વસ્તી ૪૨૩ માણસની છે.

કડલાલમાં નાના એકઠાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે?

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧૦૫	૮૯	૫૩-૯	૨૦

કડલાલમાં નાના એકઠાની વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૨૭૬ માણસની છે.

૧ કડલાલના નાના એકઠાની વસ્તીનો સરવાળો પાના ૫૧ મેં છે તે વસ્તીની ગણતરીમાં ભુલ થયેલી છે તેથી અહીં સરસવણીની વસ્તીની નીચે વસ્તી નાંખેલી છે સર્વેએ વાંચી લેવી.

કઠલાલમાં મોટા તથા નાના એકઠાની વડાદ્રાની વસ્તી નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૨૨૨	૧૮૨	૧૨૭-૩૪	૩૪

કઠલાલમાં મોટા તથા નાના એકઠાના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૫૯૯.

ગીરમથા ઉર્ફે જરમઠા.

નામ.	ઉર્ફે	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
હાકોર વિઠ્ઠલ નરભેરામ		ભારદ્વાજ		૧-૦	નોકરી	
” મોતીરામ+		”			ભિક્ષાવૃત્તિ	
એન મંછા વિઠ્ઠલની એન		”			ધરદામ	
વિધવા.		”			ધીરધાર	
હાકોર અમૃતલાલ ભાઈશંકર	૫૫	”	ડિંગમ			
” પરભુલાલ અમૃતલાલ	૨૭	”	મણી	૧-૦	”	
” અંબાલાલ ઉર્ફે શની-		”	મંગી		”	
લાલ અમૃતલાલ	૨૨	”				

તેમજ હાકોર ગોકલ મનમુખનું ઘર હતું તે કઠલાલમાં ગણેલું છે.

આ ગામ અમદાવાદથી ૭ ગાઉ ને બારેઠડી રોશનથી પણ સાત ગાઉપર પીરાણા પાસે છે.

ગીરમથા ઉર્ફે જરમઠામાં વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૪	૩	૨ ૦	૧

ગીરમથા ઉર્ફે જરમઠાના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૧૦ માણસની છે.

કપડવાણ (ગુજરાત વિભાગ).

જેશીસોમેશ્વરદાસકાંદાસભટ ૪૧	મુદ્દગલ	મહાલક્ષ્મી ૧-૦	ન્યોતિષ
” ત્રિભોવન દાસકાંદાસભટ ૨૮	”	સસ્વતી	”
” ઉમીયાશંકર દાસકાંદાસ (ભટ) ૨૫	”	”	”
ભટ ગણપતરામ રણુછોડ ૩૩	કૌશિક	”	બ્યાજ

નામ.	જિલ્લો	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
ભટ રણછોડ પરજીરામ+		કૌશિક	પાર્વતી		ધરકામ	
હાકાર પુરુષોત્તમ બહેચર	૩૦	ભારદ્વાજ	ચંચલ	૦-૧	ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ બહેચર ગોપાલ+		„	ઝવેર		ધરકામ	
જોશી હરગોવિન વણારસી	૭૫	આદ્યમન			રસોઈ	
„ રતનલાલ હરગોવિન	૨૭	„	ભૂરી	૨-૦	નોકરી	
ભટ છોટાલાલ નાથજી	૩૨	કૌશિક			ભિક્ષાવૃત્તિ	
„ ચુનીલાલ નાથજી+		„	કંકુ	૧-૦	ધરકામ	
„ રતનલાલ નાનાલાલ	૩૦	„	રક્ષમાણી	૦-૨	વેપાર	
„ કાલીદાસ લાલદાસ+		„	ઝવેર	૨-૧	ધરકામ	
„ શામળ કાલીદાસ	૨૧	„	જીવી		વેપાર	
„ બલદેવ લાલજી	૪૮	„		૩-૧	ચળમાન	
„ મુલજી વણારસી+		આદ્યમન	સુરજ		ધરકામ	પુત્રી જીવી વિ.
„ રતનલાલ લલ્લુ+		„	ગંગા		„	
ભટ અમરતલાલ કિતમરામ+		„	ભૂરી		„	

કપડવણજ (ગુજરાત વિભાગ) ની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બેરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧૧	૧૩	૮ ૫	૧

કપડવણજ (ગુજરાત વિભાગ) ના વડાધ્રાની કુલ વસ્તી ૩૯ માણસની છે.

કપડવણજ (મેવાડ વિભાગ).

જોશી ભુદર મોતીરામ	૧૦	વસિક		રસોઈ	
„ માણેકલાલ ભુદર	૩૨	„	મહાકાર	૪-૧	ગુમાસ્તી
„ મોહનલાલ ભુદર	૨૯	„	કાશી	૧-૧	નોકરી
„ રતનલાલ રણછોડ	૨૯	„	મણી		નોકરી
„ નાથજી હરજીવન	૫૫	„	ઝવેર	૧-૨	રસોઈ
દેવ પુનમચંદ છગનલાલ	૩૭	કૃષ્ણાત્રિ			ન્યેતિધ
„ કુબેર છગનલાલ+		„	ચંચલ	૧-૧	ધરકામ
„ દાજી		„	જમનાં		ધરકામ
„ નાનાલાલ શીવરામ	૩૫	„			રસોઈ
વ્યાસ જયદેવ ગિરધર	૪૦	ભારદ્વાજ	રક્ષમાણી	૩-૨	ખેતી
„ જગન્નેશ્વર ગિરધર	૩૩	„	ધર્મિયા	૦-૧	વેપાર

પુત્રીજોશી વિ.

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
બ્યાસ અંબાલાલ ગિરધર	૨૦	ભારદ્વાજ			વેપાર	
„ સોમેશ્વર ગિરધર+		„	સુરજ		ધરકામ	
ભટ ભોગીલાલ દાજી	૫૫	કૃષ્ણાત્રિ		૧-૦	વેપાર	
„ ગણપત ભોગીલાલ	૨૫	„	પશી		„	
„ હરિલાલ દાજી	૫૦	„	જીવી		ધીરધાર	
„ શામળ દાજી	૩૦	„	ચંચલ	૨-૧	ખેતી	
„ છોટાલાલ દાજી	૨૫	„	જીવી		„	
„ શામળ લલ્લુ+		„	નાથી		ધરકામ	
દવે કાલીદાસ ખુશાલ+		„	કાશી		„	પુત્રીજોડારવિ.
„ દલસુખ કાલીદાસ	૩૨	„	રેવા	૨-૦	ખેતી	
બેશી છોટાલાલ રણછોડ	૨૦	„			નોકરી	
„ નારાયણ મનસુખ		વસિષ્ઠ			ધીરધાર	
„ મનસુખ+		„	ગંગા		ધરકામ	
„ ગિરધર મનસુખ+		„	ઝવેર		„	
ભટ હરિલાલ રાજારામ	૨૫	કૃષ્ણાત્રિ	મણી		વેપાર	
„ દલસુખ અંબારામ+		„	દિવાલી		ધરકામ	
દવે લલ્લુ ગોવિંદરામ	૫૦	„		૧-૦	ભિક્ષાવ્રત્તિ	
„ રણછોડ લલ્લુ	૩૦	„	રેવા	૨-૦	શુમાસ્તી	
ભટ પરસોતમ રાજારામ+		કૌશિક	ઉગમ		ધરકામ	
„ મણિલાલ મુરારાતમ	૩૫	„	પશી		નોકરી	
દવે શામળ ગોવિંદરામ	૩૨	કૃષ્ણાત્રિ			ભિક્ષાવ્રત્તિ	
„ સોમેશ્વર ગોવિંદરામ	૨૮	„			રસોઈ	
બેશી લલ્લુ+		„	કસન	૨-૦	ભિક્ષાવ્રત્તિ	
„ રણછોડ ત્રિભાવન	૪૨	„	મહાલક્ષ્મી	૧-૨	વેપાર	
„ પરસોતમ ગોપાલ	૫૫	વસિષ્ઠ	ગંગા	૨-૧	રસોઈ	
„ અમૃતલાલ રૂપદેવ		„	વર્ધુ		સન્યાસી	પુત્રીચંચલવિ.
„ પુનમચંદ ગોરધન	૨૫	„	ભૂરી	૦-૧	ભિક્ષાવ્રત્તિ	
„ છોટાલાલ લલ્લુ	૨૮	„	નર્મદા		વેપાર	
„ ચુનીલાલ લલ્લુ+		„	વસતી	૦-૧	„	

કપડવણજ (મેવાડ વિભાગ) ના વડાદ્રાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રીમાર્ક.
૨૧	૩૦	૨૩ ૬	૩

કપડવણજ (મેવાડ વિભાગ) ના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૯૧ માણસની છે.

ડાકોર.

નામ.	ઉં. હ.	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રીમાર્ક.
દેવે નરસિંહ પ્રભુરામ	૫૦	કૃષ્ણાત્રિ		૧-૦	વીશી	
„ વાસુદેવ નરસિંહ	૨૩	„	મણી		„	
„ મથુર પ્રભુરામ	૪૦	„			„	
„ આચ્છવલાલ મથુર	૧૭	„	મણી		„	
„ મોહન પ્રભુરામ	૩૬	„	દિવાળી		વેપાર	
„ આખર કુબેર	૪૫	„		૧-૦	યજમાન	
„ મણિલાલ આખર	૩૦	„	પશી		„	
„ મુલજી આખર	૨૩	„	યશોદા		„	
„ રણછોડ કુબેર+		„	સદા	૧-૦	ધરકામ	પુત્રી પશી વિ.
નેતશી છોટાલાલ દાજી	૩૦	પૌલસ્ત્ય	રેવા		યજમાન	
„ જટાશંકર છોટાલાલ	૧૭	„	ભૂરી		„	
„ મણિલાલ રેવાશંકર	૨૪	„	મણી		વીશી	
„ રેવાશંકર આપુજી+		„	જેકાર		ધરકામ	
„ બદવ વિકૃલ	૫૦	„	સૂરજ		ખેતી	
રણા નારણ હરીભાઈ	૬૫	ભારદ્વાજ			વેપાર	
„ પુરુષોત્તમ નારણ	૧૭	„	પશી		„	
„ મોહન નારણ	૧૫	„	છવી		„	
„ કીરપાશંકર કામેશ્વર	૪૮	„	ચંચલ	૧-૧	„	
દેવે ચમન બળદેવ	૧૮	કૃષ્ણાત્રિ			અભ્યાસ	
રણા શામળપ્રસાદ હરખરામ	૪૫	ભારદ્વાજ			સ્ટેશન	
					માસ્તર.	
„ શંકરલાલ શામળ	૨૦	„	ડાહી	૨-૦	અભ્યાસ	
„ પુનમચંદ હરખરામ	૩૦	„		૧-૧	ગુડસકલાઈ	
„ બાલકૃષ્ણ પુનમચંદ	૧૫	„	અમથી		અભ્યાસ	
નેતશી જગન્નાથ ગોવર્ધન	૩૧	„	પશી	૨-૦	દુકાન	
„ ગોવર્ધન પીતાંબર+		„	માકોર		ધરકામ	
„ શંકરલાલ ગરબડ	૩૫	„			યજમાન	
દેવે મણિલાલ જયશંકર	૩૫	કૃષ્ણાત્રિ			„	
„ ધુલાજી ગોવર્ધન	૩૦	„	ગુલાબ	૦-૧	નોકરી	
„ ગોવર્ધન+		„	લક્ષ્મી		ધરકામ	પુત્રી રેવા વિ.
„ સોમેશ્વર મુલજી	૨૨	„	પરસન		યજમાન	
નેતશી પુરુષોત્તમ નરબેરામ	૫૪	કૌશિક	ગોકલી	૧-૧	પટવાનો	

નામ.	ઉંમર	ગોત્ર.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
નેશી અંબાલાલ પુરષોત્તમ	૩૨	કૌશિક	ઝવેર	૦-૧	પટવાનો	
„ પ્રભુલાલ પુરષોત્તમ	૨૫	„	નર્મદા	૧-૦	નોકરી	
બાઈ દિવાળી	૫૫				ધરકામ	
નેશી ડાહ્યા હામધન		ભારદ્વાજ	ડાહી		„	

ડાકોરમાં વડાદ્રાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બૈરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક..
૨૯	૨૬	૧૧ ૫	૨

ડાકોરમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૭૩ માણસની છે.

અમદાવાદ.

ભટ અંબાલાલ બાપુજી	૨૮	કૃષ્ણાત્રિ	નર્મદા		મિત્રકાર
„ બાપુજી નરભેરામન		„	સદા		ધરકામ
નેશી શામળ દાજી	૪૫	વસિષ્ઠ		૨-૦	ભિક્ષાવૃત્તિ
„ દાજી નરભેરામન		„	ઉજ્જમ		„
„ છોટાલાલ રૂપદેવ	૪૦	„	ધન્યા	૧-૩	નોકરી
ભટ વૈજનાથ નથુ	૩૨	કૃષ્ણાત્રિ	દયા	૧-૦	વેપાર
„ લલ્લુ નરભેરામન		વસિષ્ઠ	દીવાલી	૧-૦	ધરકામ
નેશી શિવશંકર લલ્લુ	૨૫	„	મહાલક્ષ્મી	૧-૦	વીશી
બાઈ ગંગા				૨-૦	ધરકામ
નેશી હગન લલ્લુ	૩૦	„			

અમદાવાદમાં વડાદ્રાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બૈરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૬	૮	૮ ૩	૦

અમદાવાદમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૨૫ માણસની છે.

ઉમરેઠ.

નામ.	ઉં. ઉં.	ગોત્ર.	બૈરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
મણીલાલ ભીખા	૧૯				યજમાન	મા ઉમીયાવિ.
કેશવલાલ મોતીરામ	૧૭				અભ્યાસ	મા ડાહી વિ.
રવિશંકર રણછોડ	૨૫		જમના		યજમાન	
મણીલાલ રણછોડ	૧૭				"	
મુલજી રણછોડ	૩૧				"	
બાપા મહાકાર તે છોટા- લાલની વિધવા					ધરકામ	

ઉમરેઠમાં વડાદ્રાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બૈરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૫	૨	૦ ૦	૨

ઉમરેઠમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૯ માણસની છે.

બારડોલી.

બીજા પરચુરણ ગામેમાં વસતા વડાદ્રા.

જેશી શામળ મથુર	૩૫	ગૌતમ			જ્યોતિષ
" કેશવલાલ મથુર	૨૫	"	૫શી	૧-૦	"
" જ્ઞેડા મોતી	૧૮	"			"
બેન રેવા	૩૫	"			

બારડોલીમાં વડાદ્રાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બૈરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૩	૨	૧ ૦	૦

બારડોલીમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૬ માણસની છે.

સાંખેજ.

નામ.	જૂનું હાથ	ગૌત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
ભટ ભુલા કાશીરામ બાઈ રૂખી મણીલાલ રણ- છોકરી ભોળાઈ	૫૦ ૨૫		જેરી		ખેતી	

સાંખેજમાં વડાદ્રાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧	૨	૦ ૦	૦

સાંખેજમાં વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૩ માણસની છે.

દેશમેવાડ (માંડી.)

માનાવત પ્રભુરામ પ્રેમજી	૩૫	કૃષ્ણાત્રિ	કેસર	૧-૦	ખેતી
„ પ્રેમજી+		„	રૂક્ષમાણી		„
„ ભાણજી પ્રેમજી	૩૨	„			„
રણુ નંદલાલ દયારામ	૩૫	આલ્મીન	નવલ	૧-૧	„
„ જગન્નાથ ચંદુલાલ	૧૪	„	ભૂરી	૦-૧	„
„ ગંગારામ ચંદુલાલ	૧૦	„			„
„ રત્નેશ્વર ચંદુલાલ	૪	„			„
„ જયશંકર દયારામ	૩૦	„	ઝવેર	૧-૨	„
„ રાધાકસન દયારામ	૨૬	„	મહાલક્ષ્મી	૧-૦	„
„ ભગવાન દયારામ	૧૮	„	કસ્તુરી		„
„ રણુછોડ ખેમદાસ	૫૦	„	રૂક્ષમાણી		„
„ નારાયણ રણુછોડ	૩૫	„	કસ્તુરી	૩-૧	„
„ લક્ષ્મીચંદ દલાજી	૩૫	„	રાધા	૨-૦	„
„ દલાજી+		„	જેકોર		„
„ હીરાલાલ દલાજી	૪૩	„	કેસર		વેપાર
„ ગણુપત હીરાલાલ	૨૨	„	ભૂરી		„
„ લાલશંકર હીરાલાલ	૨૦	„	વર્ધુ		ખેતી
„ વાલજી દલાજી	૪૮	„	કાશી		„
„ મથુર વાલજી	૨૭	„	વર્ધુ	૦-૧	„
„ રામચંદ્ર દલાજી	૪૫	„	કંકુ	૧-૩	„

નામ.	હસ્ત.	ગોત્ર.	બરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
કમનાવત લક્ષ્મીચંદ ગો- વિંદરામ	૪૫	કૃષ્ણાત્રિ	રેવા		ખેતી	
„ રત્નેશ્વર લક્ષ્મીચંદ	૨૫	„	ગલાલ		„	
„ ચુનીલાલ લક્ષ્મીચંદ	૧૫	„	ગંગા		„	
„ શીવરામ ગોવિંદરામ+	„	„	ભૂરી		„	
„ રામચંદ્ર ગોવિંદજી	૩૫	„	ગુલાબ	૧-૧	„	
„ ભગવાન રામચંદ્ર	૧૫	„	પશી		„	
માનાવત તારાચંદ કાશીરામ	૪૫	„	ચંચલ	૨-૦	„	
„ પ્રેમચંદ કાશીરામ	૪૭	„			„	
„ ગોવિંદરામ કાશીરામ	૩૮	„			„	
„ કેશુરામ કાશીરામ	૫૦	„	રંગના	૨-૦	„	
ભોજવત હીરાચંદ મોતીરામ	૫૦	અગસ્ત્ય	કેસર		„	
„ કૃષ્ણલાલ હીરાચંદ	૩૦	„	ભૂરી		„	
„ શામળ હીરાચંદ	૨૫	„	દયાલ		„	
આઈ વિસુભાઈ (માનાવત) ની દીકરી.	૬૦	„			„	
ભટ ગોરધન નેત્રનારામ	૫૦	„			„	
લવાવત મોતીરામ+		કૃષ્ણાત્રિ	ચંચલ	૧-૦	„	
રૂપાવત પુનભાઈ આપુજી	૫૦	„		૧-૦	„	
„ વિશ્વનાથ આપુજી	૪૫	„		૦-૧	„	
„ કેશવલાલ વિશ્વનાથ	૨૧	„	વસંતી	૧-૦	„	
નેશી દલાજી સુખદેવ+		„	માલી	૧-૦	„	
„ જગન્નાથ દલાજી	૨૧	„	વસંતી	૧-૦	„	
લવાવત પ્રભુરામ પ્રેમજી	૪૮	„	જીવકેર		„	
„ કિંદયલાલ દોલતરામ	૨૨	„	સરસ્વતી	૦-૧	„	
„ ભગવાન માણેકલાલ+		„	ગેંદી	૨-૦	„	
„ જયદેવ વખતરામ	૨૫	„	પાર્વતી	૧-૧	„	મા રંભા વિ.
„ જયદેવ રામચંદ્ર	૩૦	„		૨-૧	„	
ભટ કિંદયલાલ દોલતરામ	૩૦	„	આહી	૧-૦	„	દેશપાર્વતીવિ.
„ શિવરામ કૃષ્ણરામ	૫૦	„	નાની	૧-૧	„	
„ જગનેશ્વર કૃષ્ણારામ	૫૮	„			„	
„ શામળ જગનેશ્વર	૩૦	„	લક્ષ્મી	૧-૧	„	
„ નારાયણ જગનેશ્વર	૨૮	„	મણી	૦-૨	„	
લવાવત લક્ષ્મીચંદ જગનેશ્વર	૫૦	„	કંકુ	૦-૧	„	
„ વિશ્વનાથ લક્ષ્મીચંદ	૨૩	„	મણી	૦-૧	„	

નામ.	ક્રમં ક્રમ	ગોત્ર.	ઝેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રિમાર્ક.
„ જગનેશ્વર		કૃષ્ણાત્રિ	નંદુ		ખેતી	
માધાવત દેશવલાલ દેવશંકર ૨૧	„	„	નર્મદા		„	
„ પરસોતમ દેવશંકર ૧૫	„	„	ગંગા		„	
લવાવત કસનલાલ પ્રતાપજી ૨૨	„	„	„		„	
ભટ નંદરામ જયકૃષ્ણ ૬૫	„	„	જગદાવ		„	પુત્રી રેવા વિ.
„ રણછોડ નંદરામ ૪૦	„	„	લક્ષ્મી	૧-૧	„	
ભોજાત હરિશંકર અંબારામ ૫૦	અગસ્ત્ય	„	„	૨-૦	„	
„ પુંજરામ હરિરામ ૩૫	„	„	ઝવેર	૧-૦	„	
„ મોહનલાલ અંબારામ ૩૨	„	„	બ્યારી	૧-૦	„	
પંડ્યા ઋષભદાસ જગનેશ્વર ૩૦	„	„	વસંતી	૧-૦	„	
„ જગનેશ્વર+	„	„	લક્ષ્મી	૧-૦	„	
જેશી ખમાણ+	„	„	લાડુ	૧-૦	„	
ભટ દેવશંકર મથુરાદાસ ૨૪	„	„	જીવી		„	
બાઈ અમૃત વિધવા ૪૫	„	„	„		„	
માધાવત શામળ શીવરામ ૪૮	કૃષ્ણાત્રિ	„	જીવી	૧-૦	„	
„ પ્રભુલાલ શામળ ૨૮	„	„	સવાગી	૧-૦	„	
„ નારાયણ શીવરામ ૪૦	„	„	રાધી	૪-૦	„	
„ તુલસીરામ શીવરામ ૪૨	„	„	ધુલી	૩-૧	„	
„ વૈજનાથ તુલસીરામ ૧૬	„	„	દયા		„	
રાધાવત પરમાનંદ આપુજી ૫૦	મદરાત	„	તુલસી		„	
„ કસનલાલ પરમાનંદ ૨૯	„	„	જીવી		„	
લવાવત અંબાલાલ જગનેશ્વર ૪૦	કૃષ્ણાત્રિ	„	મથુરી	૩-૧	„	
„ દયારામ પ્રતાપજી ૩૦	„	„	રેવા	૧-૦	„	
„ મોહનલાલ પ્રતાપજી ૧૦	„	„	તાડુ	૧-૨	„	
„ વૃજલાલ જગનેશ્વર ૪૪	„	„	રૂઢમાણી	૧-૨	„	
„ પરસુરામ જગનેશ્વર ૫૦	„	„	જમના	૨-૦	„	
„ દોલતરામ રામચંદન	„	„	રેવા	૪-૧	„	
પંડ્યા રામચંદ્ર વાલજી ૪૦	અગસ્ત્ય	„	„		„	
„ હીરાલાલ રામચંદ્ર ૨૦	„	„	રેવા		„	
બાઈ ગંગા વિધવા	„	„	„		„	
પંડ્યા રેવાશંકર વાલજી	„	„	„		„	
„ દેવશંકર મોતીરામ ૪૫	„	„	તલસી	૩-૧	„	
„ અતુરલાલ દેવશંકર ૨૨	„	„	„		„	
„ મોતીરામ+	„	„	જમના		„	
વાઝાકત માધવ ૩૯	મદરાત	„	કસ્તુરી	૧-૨	„	

નામ.	ઉંમર.	ગોત્ર.	બેરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધો.	રીમાર્ક.
જેશી પીતામ્બર		વસિષ્ઠ	ધનબાઈ		ખેતી	
„ ભગવાન પીતામ્બર	૪૫	„	કિજળી	૧-૨	„	
„ કિમીયાશંકર ભગવાન	૧૫	„	લલીતા		„	
બાધાવત ડાહ્યારામ જેશંકર	૫૦	ચંદરાત	ચંપા		„	
„ હીરાલાલ ડાહ્યારામ	૩૦	„	કેશર	૧-૧	„	
લવાવત નારાયણ સવકરામ	૫૦	કૃષ્ણાત્રિ	ગડાવ		„	
„ નંદલાલ નારાયણ	૨૫	„	ગમના	૧-૦	„	
લખાવત ગેસીરામ ગોવિંદરામ	૪૦	ભારદ્વાજ	રતન	૧-૨	„	
„ ભગવાન ગોવિંદરામ		„			„	

દેશમેવાડ (માંડી) ની વડાદાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બેરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૮૩	૧૯	૬૫ ૩૬	૬

દેશમેવાડ (માંડી) ના વડાદાની કુલ વસ્તી ૨૬૮ માણસની છે.

દેશમેવાડ (ધાવા.)

જેશી હીરાલાલ ત્રીકમજી	૪૦	વસિષ્ઠ	ભૂરી	૧-૦	ખેતી	ખેત પાણી વિ.
„ રૂખમદાસ ત્રીકમજી	૩૫	„		૦-૧	„	
„ મગનલાલ રૂખમદાસ	૧૩	„	ડાડી		„	
„ શીવરામ પ્રભુરામ	૩૫	„	લક્ષ્મી		„	
„ કુબેર		„	કવલી	૧-૦	„	

દેશમેવાડ (ધાવા) ની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	બેરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૪	૪	૨ ૧	૦

દેશમેવાડ (ધાવા) ના વડાદાની કુલ વસ્તી ૧૧ માણસની છે.

દેશમેવાડ (ઉંઢાળા.)

નામ.	ઉમર.	ગાત્ર.	ઐરી.	પુત્ર, પુત્રી.	ધંધા.	રિમાર્ક.
દેવે નંદરામ શીવરામ	૪૫	દૃષ્ટાન્ત્રિ	રતન	૨-૧	ખેતી	
„ હીરાલાલ નંદરામ	૨૫	„	પાર્વતી		„	
„ હરીરામ કેવલજી	૪૨	„	પાર્વતી	૩-૧	„	
„ દયારામ કેવલજી	૩૫	„	ગંગા	૩-૧	„	
„ કેવલજી+		„	જેડી		„	
„ સેનરામ શીવરામ	૩૫	„		૧-૦	„	
જ્ઞેશી રતનેશ્વર ગોરધન	૩૮	„	ભૂરી		„	
દેવે હરીલાલ+		„	પાર્વતી		„	

દેશમેવાડ (ઉંઢાળા) ની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૬	૧૭	૯ ૩	૦

દેશમેવાડ (ઉંઢાળા) ના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૨૫ માણસની છે.

વાંસવાડા.

જ્ઞેશી ભેળવલાલ કસનલાલ	૪૨	વસિષ્ઠ	૧-૦	વેવ

વાંસવાડાની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.

પુરૂષ.	ઐરી.	પુત્ર-પુત્રી.	રિમાર્ક.
૧	૦	૧ ૦	૦

વાંસવાડાના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૨ માણસની છે.

મહેમદાવાદની વસ્તીનો આંકડો નીચે મુજબ છે.?

પુરૂષ.	ઐરી	પુત્ર-પુત્રી	રીમાઈ
૧૮૭	૨૦૯	૧૧૮-૪૬	૨૩

મહેમદાવાદના વડાદ્રાની કુલ વસ્તી ૫૮૩ માણસની છે.

ગામવાર જુદી જુદી વસ્તી અને જ્ઞાતિની કુલે વસ્તી.

નામ	પુરૂષ	ઐરી	પુત્ર	પુત્રી	રીમાઈ
ખીડીજ	૨૩	૧૯	૧૦	૩	૩
વડથલ	૪૩	૩૦	૨૬	૧૨	૧૩
મહેમદાવાદ	૧૮૭	૨૦૯	૧૧૮	૪૬	૨૩
હાથીજાળ	૧૪	૧૬	૭	૪	૩
કઠલાલ	૨૨૨	૧૮૨	૧૨૭	૩૪	૩૪
સરસવણી	૧૪૯	૧૩૬	૯૦	૪૭	૧
ગીરમથા	૪	૩	૨	૦	૧
કપડવણજ	૪૦	૪૩	૩૨	૧૧	૪
ડાકોર	૨૯	૨૬	૧૧	૫	૨
અમદાવાદ	૬	૮	૮	૩	૦
ઉમરેઠ	૫	૨	૦	૦	૨
ખારડોલી	૩	૨	૧	૦	૦
સાંખેજ	૧	૨	૦	૦	૦
દેશમેવાડ	૯૩	૮૯	૭૬	૪૦	૬
વાંસવાડા	૧	૦	૧	૦	૦
સરવાળો	૮૨૦	૭૬૭	૫૦૮	૨૦૫	૯૨

જ્ઞાતિની કુલે વસ્તી ૨૩૬૩ છે.

૧ મહેમદાવાદની વસ્તીનો સરવાળો પાના ૪૨ મે છે તે વસ્તી મુક-વામાં જુલ થયેલી છે તેથી અહીં વાંસવાડાની વસ્તીની નીચે વસ્તી નાંખેલી છે. તે સર્વેએ વાંચી લેવી.

વિષય ૩ જો,

જ્ઞાતીનાં ગોત્રો, તે ગોત્રોના ઉચ્ચાર, જનોઇ બનાવવાની વિધી અને નિત્ય કર્મ બાબત.

જ્ઞાતીના ગોત્રો બાબત.

આખી જ્ઞાતીનાં બધાં મળી લગભગ ૧૬ ગોત્રો તપાસ કરતાં માલુમ પડ્યાં છે, પરંતુ બાલોપાખ્યાનમાં બધાં મળી ૧૩ ગોત્રોનીજ સંખ્યા વર્ણવેલી છે. પ્રથમના ગોત્રોના નામોમાં, અને હાલના ગોત્રોના નામોમાં અપ બ્રંશ થયેલો સ્પષ્ટ જણાય છે, અને કદાચ એક ગોત્રનાં બેનામો બુદ્ધે બુદ્ધાં આખ્યાં હોય, એમ જણાય છે, જેમ કે પૌલસ્ત અને મૌનસ એ બે ગોત્ર એકજ હોવાં જોઈએ. કશ્યપ અને કૌશીક એ બે પણ એકજ હોવાં જોઈએ. પૌલસ્ત ગોત્રને અપ બ્રંશથી મૌનસ ગોત્રપણ કહે છે. તેવીજ રીતે ચંદ્રરાત, એ ગોત્ર કંઈ શક ભરેલું જણાય છે, બીજા ગોત્રો વિશે કંઈ શક જોવું જણાતું નથી.

સોળ ગોત્રોનાં નામો નીચે મુજબ છે.

મુદ્ગલ, કૃષ્ણાત્રી, આદમન, અગસ્ત, ચંદ્રરાત, વસિષ્ઠ, ભારદ્વાજ, મૈત્રેય, ગૌતમ, કૌશીક, પૌલસ્ત, આદુબર, વાલ્મીક, કશ્યપ, પાતાન્જલી, અને મૌનસ, એ સોળ ગોત્રો છે. ઉપર લખેલા મુદ્ગલ ગોત્રને અપ બ્રંશથી મધુકર ગોત્ર કહે છે, અને ભારદ્વાજને ભાદરવાશી પણ કહે છે અને મૌનસને મૌલસ કહે છે માટે તે અપબ્રંશો હવેથી સુધારીને બોલવાનીરૂચ પાડવી.

ગોત્રોના ઉચ્ચાર.

દરેક વડાદરા જ્ઞાતીનો યજુર્વેદ છે, અને તેની શાખા માધ્યન્દીની છે, નીચે દરેક ગોત્રોનાં નામ છે.

સંખ્યા. ગોત્રનું નામ.

પ્રવર

૧	મુદ્ગલ.	મુદ્ગલ	ભાર્ગવ	ચ્યવન
૨	કૃષ્ણાત્રી,	આત્રેય	આર્યનાનસ	સ્થાવાસ્થ
૩	આદમન,			
૪	અગસ્ત,	આગસ્થ	દાર્દરયુત	મદિમવાહ
૫	ચંદ્રરાત,	ચાંદરાત્રેય	આર્યનાનસ	સ્થાવાસ્થ
૬	વસિષ્ઠ,	વાસિષ્ઠ	દૈદ્રપ્રમદ	આભરદસુ
૭	ભારદ્વાજ,	ભારદ્વાજ	અંગીરસ	બારહસ્પત્ય.
૮	મૈત્રેય,	ગૌતમ	આંગીરસ,	તીથ્ય.

૯	ગૌતમ,	ગૌતમ,	આંગીરસ,	આયાસ.
૧૦	કૌશીક,	કૌશીક,	અધર્મર્ષણ,	વિશ્વામિત્ર,
૧૧	પૌલસ્ત,	પૌલસ્ત	આંગીરસ	અયવન
૧૨	ઔદુંબર,	આંગીરસ	ગૌતમ	શ્રમાન,
૧૩	વાલ્મીક,			
૧૪	કશ્યપ,	કશ્યપ	અવત્સાર	અસિત
૧૫	પાતાંજલી,			
૧૬	મૈત્રેય,	મૈત્રેય	ભાર્ગવ	વેદસ.

ઉપર મુજબ લખેલા ગોત્રાના ત્રીપ્રવરો છે. અન્ય જ્ઞાતીઓમાં કેટલાકના એજ ગોત્રાના પંચ પ્રવરો છે. પરંતુ આપણી જ્ઞાતીમાં સર્વેના ત્રીપ્રવરોજ છે, તેમજ આલ્મન-વાલ્મીક અને પાતાંજલી ગોત્રો માટે પુરતી માહીતી નહી મળવાથી તેનાં પ્રવર મુક્યાં નથી. કચ્ચાર કેમ કરવો તેની માહીતી. પોતાના શુકલ પાસેથી સીખી લેતી.

જ્ઞાતીના ગામવાર ગોત્રોની યાદી.

૧ પિહીજ—ભારદ્વાજ ગોત્ર છે,—મહેમદાવાદ—ભારદ્વાજ, મૈત્રેય, મુદ્ગલ, ગૌતમ, વાલ્મીક, કશ્યપ, અને અગસ્ત એ ગોત્રો છે,—૩ હાથી-જળુ—મૈત્રેય, અને ભારદ્વાજ એ ગોત્રો છે,—૪ વડયલ—ભારદ્વાજ, ઔદુંબર, અને કૃષ્નાત્રી, એ ત્રણ ગોત્રો છે,—૫ કંઠલાલ—કૃષ્નાત્રી, મૈત્રેય, ભારદ્વાજ, ગૌતમ, મુદ્ગલ, આલમન, કૌશીક, પૌલસ્ત, અને ઔદુંબર, એ ગોત્રો છે,—૬ સરસવણી—ભારદ્વાજ, આલમન, કશ્યપ, મુદ્ગલ, કૌશીક, પાતાંજલી, અગસ્ત, કૃષ્નાત્રી, વસીક, છે,—૭ જરમઠા (ગીરમઠા)—ભારદ્વાજ, ગોત્ર છે,—૮ કપડવંજ—મુદ્ગલ, કૌશીક, ભારદ્વાજ, આલમન, વસીક, કૃષ્નાત્રી, અને પૌલસ્ત, એ ગોત્રો છે,—૯ ડાકોર-કૃષ્નાત્રી, પૌલસ્ત, ભારદ્વાજ, અને કૌશીક છે,—૧૦ અમદાવાદ—કૃષ્નાત્રી, અને વસીક, એ એ ગોત્રો છે,—૧૧ મેવાડ—કૃષ્નાત્રી, આલમન, અગસ્ત, અદરાત, વસીક, અને ભારદ્વાજ, એ છ છે—૧૨ ઉમરેઠ—૧૩ સાંખેજ—૧૪ ખારડોલી—વિગેરે ગામેના વસ્તીના ગોત્રોની બરાબર ખબર નહિ પડવાથી આખ્યાં નથી.

જણાવવાની જરૂર એ છે જે આપણી જ્ઞાતિની સ્થિતિ દિનપરદિન વિધાની બાબતમાં અને મંદ્યાદિ નિત્યકર્મની બાબતમાં ઘણી પગલ પડી ગયેલી જણાય છે. અને ધારવા પ્રમાણે કેટલાકોને જનોઈ દેતી વખતે શુર (ગોર) ગાયત્રીમંત્ર શીખવે છે, પરંતુ ભાગ્યેજ મોટી ઉમ્મરે તે ગાયત્રી મંત્રનું સ્મરણ રાખ્યું હોય, એવાઓને કહેવાની કરજ છે કે આપણને

ગાયત્રી રૂપી મહામંત્રનો અમૂલ્ય મણી મળ્યો છે, તેને નિરર્થક ગુમાવવા જેવું થાય છે, માટે જેઓને તે ગાયત્રી મંત્રનું વિસ્મરણ થયું હોય તેવા જ્ઞાતી અંધુઓએ લજ્જા છોડી, અભિમાન રહિત થઈ, ગાયત્રી મંત્રનો શુદ્ધ ઉચ્ચાર પોતાના ગુરૂ પાસેથી, યા જ્ઞાતી અંધુઓ પાસેથી, યા પોતાના શુક્લ (ગોર) પાસેથી શીખી લઈ તેનો જેટલો અને તેટલો નિરંતર જપ કરવો. તે આલોક અને પરલોકનું કલ્યાણકારી સાધન થઈ પડશે, એમ ખાત્રીથી બનણું.

॥ કાર્પાસસમ્ભવંસૂત્રં ધર્મકામાર્થમોક્ષદમ્ ॥

॥ વિપ્રેન્દ્રકન્યાભિશ્ચ નિર્મિતંચૈત્સુશોભનમ્ ॥

ભાવાર્થ—કપાસથી પેદા થયેલું રૂ, ધર્મ, અર્થ, કામને મોક્ષ, એ ચાર પદાર્થોને આપે છે, પવિત્ર બ્રાહ્મણની કન્યા પાસે તે રૂનું સુતર કાઢી તેની જનોઈ કરવી અને પવિત્ર થઈને આસન ઉપર બેસી, માર્ગન, આવાહન, અને ગાયત્રી જપ કરી બ્રાહ્મણોએ પહેરવી શુભ છે.

વેદાદિ નવ બ્રાહ્મણોની સમજ.

દરેક બ્રાહ્મણ વેદાદિ નવ બ્રાહ્મણો ઉત્પત્તિ સાથે સમજતી બેઠાએ. કારણકે તે વેદાદિ બ્રાહ્મણ દરેક વેદાણે પોતાનો ગોત્રોચ્ચાર કરતી વખતે ઉપયોગી થાય છે.

વેદ બ્રાહ્મણ.

૧ જગતના નિયંત્રા બ્રહ્મદેવના મુખથી રૂગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ એ પ્રમાણે. ૪ વેદો ઉત્પન્ન થયા છે. તે ચાર વેદોમાંથી જે મનુષ્યોએ જે વેદ વધારે માન્યો, તે વેદ તેનો કહેવાય છે. આપણી જ્ઞાતીનો યજુર્વેદ છે.

ઉપવેદ બ્રાહ્મણ.

૨ તે ચાર વેદોના અંગીભૂત આયુર્વેદ, ધનુર્વેદ, ગાન્ધર્વવેદ, શિલ્પશાસ્ત્ર એ ચાર ઉપવેદો છે. આપણી જ્ઞાતીનો ઉપવેદ ધનુર્વેદ છે.

ગોત્ર.

૩ જે રૂપિથી પોતાની ઉત્પત્તિ થઈ છે. તે રૂપિનું જે નામ તે પોતાનું ગોત્ર કહેવાય છે.

શાખા.

૪ જે સમયથી ઉત્પત્તિની પ્રસિદ્ધી થઈ તે સમયનું જે નામ તે શાખાનું નામ કહેવાય છે.

સૂત્ર.

૫ યજોપવીતને માટે જે રૂપિએ સૂત્ર આપ્યું તે રૂપિનું જે નામ તે નામ સૂત્રનું કહેવાય છે.

પ્રવર.

૬ જનોર્ધના મધ્યમાં જે ગાંઠો હોય છે, તેને પ્રવર કહે છે. તેના રૂપિઓનાં નામ જુદાં જુદાં હોય છે.

શિખા.

૭ ચોટલીની જે ગાંઠ તેને શિખા કહે છે, તે શિખા કેટલાકની ડાબી બાજુ અને કેટલાકની જમણી બાજુ એ પ્રમાણે એ પ્રકારની છે. તે શીખા આંધવાનો મંત્ર સંધ્યામાં લખેલો છે.

પાદ.

૮ પગને પાદ કહે છે. એ પાદ પણ જમણો અને ડાબો એ પ્રકારનો છે. તેને મંત્રયુક્ત જળથી સ્પર્શ કરવો અને યજ્ઞ વિગેરે કાર્યોમાં જલથી ધોઈને પૂજા કરાવવી.

દેવતા.

૯ જે વેદનો સ્વામી હોય તેને દેવતા કહે છે. જેમકે રુવેદાદિ ચાર વેદોના સ્વામી બ્રહ્મા મહાદેવ વિષ્ણુ અને ઇંદ્ર એ ચારેને દેવતા કહે છે. તેમનો ઉચ્ચાર પણ તે તે વેદના ઉચ્ચારની માફક કરવો. આપણા વેદના સ્વામી અથવા ઇંદ્રદેવ મહાદેવજી છે.

॥ અથયજ્ઞોપવીત લક્ષણમ્ ॥

નારદઉવાચ ॥

॥ ભગવન્શ્રો તુમિચ્છામિ નવસૂત્રસ્ય લક્ષણમ્ ॥

કસ્મિન્ વસતિકોદેવસ્તન્મે બ્રહ્મિજનાર્દન ॥

નારદમુનિ શ્રીભગવાન પ્રત્યે કહે છે કે હે પ્રભુ નવ સૂત્રનું શું લક્ષણ છે. અને કયા સૂત્રમાં કયો દેવ રહે છે. તે મને કહો.

નવ સૂત્રની સમજ.

દરેક જનોર્ધમાં ત્રણ શેરો હોય છે. તે પ્રત્યેક શેરમાં ત્રણ સુતરના દોરા હોય છે. એટલે ત્રણ સેરનાં મળીને નવ સૂત્રો થાય છે.

શ્રીભગવાનુવાચ

પ્રણવઃ પ્રથમે સૂત્રે દ્વિતીયે ઝગ્નિઃપ્રકીર્તિતઃ ।

તૃતીયે તક્ષક ઐવ ચતુર્થે સોમણ્વચ ॥

પંચમે પિતૃદેવશ્ચ ષષ્ઠે ચૈવ પ્રજાપતિઃ ।

સપ્તમે વાસુદેવશ્ચ અષ્ટમે રશ્મિ રેવચ ॥

નવમે સર્વ દેવાસ્તુ इत्येवं नवसूत्रकम् ।

ब्रह्मणोत्पादितं सूत्रं विष्णुना त्रिगुणीकृतं ॥

ग्रंथितंच त्रिनेत्रेण गायत्र्या चाभिमंत्रितं ।

विफलं बहते भारो योनजानाति लक्षणम् ॥

कर्म बाह्यो द्विजः सोयम् नपूज्यो लोकनिन्दितः ॥

ભાવાર્થ—શ્રી ભગવાન કહે છે. હું નારદમુનિ પહેલા સૂત્રથી નવ સૂત્રોમાં અનુક્રમે ઔંકાર ૧ અમ્મિ ૨ તક્ષક ૩ ચંદ્ર ૪ પિતૃ ૫ બ્રહ્મદેવ વિષ્ણુ ૭ સૂર્ય ૮ અને બધા દેવો રહે છે.

તે સૂત્રને બ્રહ્મદેવ ઉત્પન્ન કરે છે. વિષ્ણુ ત્રિગુણુ કરે છે. અને મહાદેવ ગાયત્રી મંત્ર વડે ગાંઠ બાંધે છે. એ પ્રમાણે તૈયાર થયેલી યજ્ઞોપવીત (જનોઽ) ના કર્મને જે બ્રાહ્મણુ જાણતો નથી. તે આ સંસારમાં નિંદવા લાયક છે. તેમજ તે દ્રક્ષત ભાર વહન કરનાર કર્મનો અનધિકારી ને લોકોને ધૂજવા લાયક નથી.

યજ્ઞોપવિત (જનોઽ) ધારણુ કરવાનો વિધિ.

સ્નાન કરી પવિત્ર આસન ઉપર બેસવું અને યજ્ઞોપવીત પાસે રાખવું પ્રથમ આયમન પ્રાણુયામ કરી હાથમાં જલ લઈને નીચે મુજબ સંકલ્પ કરવો.

સંકલ્પઃ ॥ ૐ વિષ્ણુ વિંષ્ણુરિત્યાદિ અમુકગોત્રોઽમુકશર્મા શ્રૌત સ્માર્ત કર્માનુષ્ઠાનસિધ્યર્થ મમચતુર્વિધપાપ ક્ષયાર્થ પ્રાયશ્ચિત્તાંગ ત્વેનપૂર્વ સંસ્કૃત યજ્ઞોપવીત ધારણમહં કારિષ્યે ॥

આ પ્રમાણે સંકલ્પ કરીને યજ્ઞો પવીતની પ્રાર્થનાનો સંકલ્પ કરવો. સંકલ્પ કરવો એટલે આયમનમાં જળ લઈ નીચે પ્રમાણે બોલી છેલ્લાં વિનિયોગઃ એ શબ્દ બોલી આયમનીનું પાણી તરભાણામાં નાંખવું એનું નામ સંકલ્પ.

યજ્ઞોપવીત મિતિ મંત્રસ્ય વામદેવરુષિઃ ઉપવીત દેવતા યજુચ્છન્દઃ શ્રૌતસ્માર્ત કર્માનુષ્ઠાન સિધ્યર્થ યજ્ઞો પવીત પ્રાર્થનાયાં વિનિયોગઃ ॥

સંકલ્પ કરી એ હાથ બેડી જનોઽની પ્રાર્થના કરવી.

મંત્ર-યજ્ઞો પવીતં પરમં પવિત્રં પ્રજાપતે યેત્સહજં પુરસ્તાત્ ।

આયુષ્ય મર્યમપતિ મુંચ શુભ્રં યજ્ઞો પવીતં બલમસ્તુ તેજઃ ॥

એ મંત્રથી પ્રાર્થના કરી. ધારણ કરવાનો (પહેરવાનો) સંકલ્પ,
યજ્ઞોપવીતમસીતિ મંત્રસ્ય હિરણ્યગર્ભ ઋષિઃ પ્રજાપતિ દેવતા
અનુષ્ટુપ્ છન્દઃ યજ્ઞો પર્વાત ધારણે વિનિયોગઃ ॥

નીચેનો મંત્ર બોલી પહેરવી.

ૐ યજ્ઞોપવીતમસિ યજ્ઞસ્યત્વા યજ્ઞોપવીતેનો પનહ્યામિ ॥

આ મંત્ર બોલી એ હાથથી જનોઈ પહેાળી કરીને જનોઈના મધ્યમાં દ્રષ્ટિથી સૂર્યનું દર્શન કરી જમણા હાથથી ધારણ કરી ડાબી ખાંધ ઉપર રાખવી અને ત્યાર પછી પોતાની શક્તિ પ્રમાણે ગાયત્રી મંત્રનો જપ કરવો.

એ પ્રમાણે દર વખતે દોઢ માસ વિતી ગયા પછી નવી જનોઈ પહેરવી અને જુનીનો ત્યાગ કરવો.

ગ્રહણ ગયા પછી, સુતક કહાડ્યા પછી પણ જનોઈ બદલવી.

જુની જનોઈ કાઢાડી નાંખતાં બોલવાનો મંત્ર.

યજ્ઞોપવીતં યદિ જીર્ણવન્તં વિદ્યાદિવેદ્યં પરબ્રૂહસ્ત્વમ્ ।

આયુષ્યમદ્યં પ્રતિમુશ્ચશુભ્રં યજ્ઞોપવીતં વિસૃજસ્તુ તેજઃ ॥

આ પ્રમાણે મંત્ર બોલી જનોઈની કંઠી કરીને માથાથી કહાડી જલમાં અથવા પીપળા કે તુળશીના ઝાંટ નીચે નાંખવી.

સંક્ષેપમાં નિત્ય કર્મ.

દરેક જ્ઞાતિ ભાઈઓએ હમ્મેશાં પ્રાતઃકાલમાં (સવારમાં) ઉઠીને સંધ્યા અવસ્ય કરવી જોઈએ કારણ કે જે બ્રાહ્મણ લાગટ ત્રણ દિવસ સુધી સંધ્યા નથી કરતો તે ધર્મશાસ્ત્રના નિયમ પ્રમાણે શુદ્ધ જેવો થાય છે અને મરણ પછી અધોગતિને પામે છે. એટલે કેતરા જેવી યોનીઓમાં જન્મ લે છે. માટે પોતાથી વિશેષ કંઈ પણ ન બની શકે તો ફક્ત આચમન પ્રાણાયામ આવાહન અર્ધ્ય અને પોતાની શક્તિ પ્રમાણે ગાયત્રી મંત્રનો જપ કરવો.

જેને જનોઈનો સંસ્કાર થયેલો છે. તેને આ પ્રમાણે સંધ્યા કરવાનો અધિકાર થાય છે. માટે જનોઈ દીધા પછી નીરંતર (હમ્મેશાં) સંધ્યા કર્યા વગર રહેવું નહિ.

સંક્ષેપમાં સંધ્યા કરવાની રીત.

આચમનમ્ ॥

ૐ અચ્યુતાયનમઃ ૧ ૐ કૈશવાયનમઃ ૨ ૐ ગોવિન્દાયનમઃ ૩

આ પ્રમાણે ત્રણ વખત બોલી દરેક નામ વખતે હાથમાં પાણી બર્ષ આચમન કરવું. (જપ પી જવું.)

॥ મહાધારણમંત્ર ॥

ૐ ય્યાયુષં જમદગ્નેઃ કુડ્યર્પણ્ય ય્યાયુષમ્ ।

જદેવેષુ ય્યાયુષં તન્નો અસ્તુ ય્યાયુષમ્ ॥

આ મંત્ર બોલી ભસ્મ ધારણ કરવી.

પ્રાણાયામની સમજ.

પ્રથમ ગાયત્રી મંત્ર બોલી જમણા નસકારાથી શ્વાસ ચડાવવો તેને પૂરક કહે છે. પછી મધ્યમાં પણ એક ગાયત્રી મંત્ર બોલાય ત્યાં સુધી શ્વાસ રોકવો તેને કુંભક કહે છે અને ત્યાર પછી ડાબા નસકારાથી ધીમે ધીમે એક ગાયત્રી મંત્ર બોલી શ્વાસ ઉતારવો તેને રેચક કહે છે.

આ પ્રમાણે પ્રાણાયામ કરતી વખતે શુદ્ધ અને એકાગ્ર વૃત્તિ રાખવી.

આવાહન.

ગાયત્રીં વ્યક્ષરાં બાલાં સાક્ષસૂત્રકમણ્ડલુમ્ ।

રક્તાક્ષીં રક્તવસ્ત્રાં ચ હંસવાહનસંસ્થિતામ્ ॥

ઋગ્વેદકૃતોત્સક્ષાં ચતુર્વક્ત્રાં ચતુર્મુજામ્ ।

બ્રહ્માર્ણીં બ્રહ્મદૈવત્યાં બ્રહ્મલોક નિવાસિનીમ્ ॥

આવાહયામ્યહં દેવી માયાંતીં સૂર્યમંડલાત્ ।

આગચ્છ વરદે દેવિ વ્યક્ષરે બ્રહ્મવાદિનિ ॥

ગાયત્રિ છન્દસાંમાત બ્રહ્મયોનિ નમોઽસ્તુતે ॥

આ પ્રમાણે બોલી બે હાથ બેડી ગાયત્રીનું આવાહન કરવું (ધ્યાન ધરવું.)

અર્ધ્ય આખત.

ત્રાંબાના અથવા પીતળના અર્ધીયામાં પાણી ચંદન અને પૂષ્પ લેધને ગાયત્રી મંત્ર બોલી સૂર્યનારાયણને અર્ધ્ય આપવો. એ પ્રમાણે સૂર્યોદયની લગભગ સંધ્યા કરવા બેઠા હોઈએ તો ત્રણ અર્ધ્ય આપવા અને વખત વીતી ગયો હોય એટલે સૂર્યોદય થયો હોય; ત્યારે ચાર અર્ધ્ય આપવા.

ત્યાર પછી ગાયત્રી મંત્રનો પોતાની ઇચ્છા મુજબ ગપ કરવો.

વિસર્જનનો સંકલ્પ.

ૐત્રેત્યાદિ૦ ॥ મમ સકલદુરિતોપશમનાર્થં કૃતેન પ્રાતઃ

સંધ્યાત્મકકર્મણા શ્રીબ્રહ્મસ્વરૂપીસૂર્યનારાયણઃ પ્રીયતાં નમમ્ ॥

આ પ્રમાણે હાથમાં પાણી લેધને માસ તિથી અને વારનું ઉચ્ચારણ કરી સંકલ્પ મુકીને વિસર્જન કરવું.

વિષય ૪ થો.

વડાદરા જ્ઞાતિનું આદિસ્થળ (ઉત્પત્તિસ્થાન) ખાલાપુરનું આધુનીક વર્ણન.

ખાલાઈ જ્ઞાતિનું આદિસ્થાન ખાલાપુર હાલમાં વરાધ એ નામથી ઓળખાય છે. તે વરાધ ગામ ગુજરાતના પાટનગર અમદાવાદથી ઇશાનકોણમાં આશરે સાત ગાઉ અથવા દશ મૈલ પર આવેલું છે. અમદાવાદથી પ્રાંતીજ લાઇનની રેલ્વેમાં મુસાફરી કરતાં, વરાધ જવા માટે મેદરા નામના સ્ટેશને ઉતરી આશરે દોઢ માઇલનો રસ્તો કાપવો પડે છે. સ્ટેશનથી અમીખુલાના માર્ગે ગામમાં દાખલ થવાય છે. અને તેનો છેલ્લો છેડો વાવ્યખુણા ગણાય છે. ગામની પશ્ચિમ દિશાએ સાયરમતી નદી વહે છે. જેથી આ ગામ નદીના કીનારા પર આવેલું છે.

તે સમયના વડાદરા જ્ઞાતીના તપોબળનું વર્ણન.

કહેવાતી દંતકથા પ્રમાણે આપણા પૂર્વજો જ્યારે વરાધમાં વસતા હતા. તે વખતે મંદ્યા વંદનાદિ નિત્યકર્મો કરવા માટે ગંગા (સાયરમતી) કીનારે જતા હતા, તે સમયે પોતાના તપોબળના ભાવથી ધોએલાં વસ્ત્રો આકાશમાં કંઈપણ આધાર વિના સુકાતાં હતાં, જ્યારે ફરીથી ગંગા કીનારે સ્નાન કરવા આવતા હતા, ત્યારે તે અંતરીક્ષ સુકવેલાં વસ્ત્રો તે વખતે પોતપોતાની પાસે નિયમિત રીતે આવતાં હતાં. વરાધ એ તે સમયની ખરેખરી વડાદરા જ્ઞાતીની વસાયલી સાક્ષાત અહમપુરીજ લેખાતી હતી. એમ વણાઓ હળુમુઠી પણ નિઃસંશય કહે છે.

સૂર્યની નહેરની હકીકત.

તે સમયમાં જે સૂર્યની નહેર કહેવાતી હતી તે નહેર પૂર્વ અને ઉત્તર દિશાની વચમાં એટલે ઇશાનખુણામાં હાલપણ એક બેરાના આકારમાં દ્રષ્ટિગોચર થાય છે જ્યારે તે બેરાની કે કોતરોની ભેખડો વર્ષાઋતુમાં (ચોમાસામાં) પહોંચીને ધસી પડે છે. ત્યારે જુદીજ જાતના શિક્કા દેવોની પ્રતિમાઓ, અને જૂના નમૂનાની અનેક સાખીતીઓ હાલ મળી આવે છે, તે ઉપરથી ધણાઓનું માનવું છે કે તે સૂર્યની નહેર છે, અને નદિને કિનારે

પણ બુની મૂર્તિઓ, ખંડેરા, વિગેરે કાંઈ કાંઈ વખતે જોવામાં આવે છે. એમ ત્યાંના વસતા હાલના લોકો પણ કહે છે. એવીજ એક બીજી નહેર બેંગાલરે દક્ષિણ દિશાએ પણ હાલ છે.

સૂર્ય નારાયણનું મંદિર.

નદિના કાંઠા તરફ ગામમાં એક સૂર્ય નારાયણનું જીર્ણ થઈ પડી ગયેલું મંદિર છે. તેમજ ચૂના ઇંટ વગેરેથી મજબૂત કરેલાં કોટડાં હળુપણ દેખાવ દે છે. તે ખંડેરા હળુપણ મોળુદ છે. સૂર્યનારાયણના મંદિર પાસે રામ-ચંદ્રનું એક મંદિર છે. ગામના મધ્ય ભાગમાં અસલના વખતનો એક જૂનો દરવાજો હાલ પણ ખીસમાર હાલતમાં છે, સંવત ૧૮૫૬ સુધી આ ગામમાં (વરાધ) એથી ત્રણ વડાદરાઓનાં ઘર હતાં, હાલ ત્યાં વડાદરાનું એકપણ ઘર નથી. આ પ્રમાણે બાલાઈ જ્ઞાતીનું મુખ્યસ્થળ (વરાધ) હાલની સ્થિતિએ જોવામાં આવે છે.

પૂર્વ દિશાએ આવેલી વાવ્ય.

ગામની પૂર્વ દિશાએ નજીક એક પૂરાતની વાવ્ય છે. તેમાં હાલ પાણી છે. તે વાવ્યમાં આપણી બાલામાતાની પ્રતિમા સ્થાપિત કરી હતી, પરંતુ જ્યારે યવનોની લડાઈ થઈ. સારે તે પ્રતિમાએ વાવ્યના જળમાં નિવાસ કર્યો હતો. અને જ્ઞાતીના કેટલાક જાણકારોનું કહેવું છે કે એ પ્રતિમા હળુ પણ તે વાવ્યમાં ઉઘી પડેલી છે.

જનોધયા તલાવનું વર્ણન.

ગામ બહાર દક્ષિણ દિશામાં જનોધયા નામે એક તલાવ છે. ત્યાં આગળ આપણા પૂર્વજોએ મુસલમાન બાદશાહ સાથે આશરે તેરમા સૈકામાં સ્વધર્મ રક્ષણાર્થે લડાઈ કરી હતી. અને યવનોએ ત્યાં બ્રાહ્મણોની જનોધયા ઉતારી લીધી હતી તેથી તે તલાવનું નામ જનોધયું તલાવ પડ્યું હતું ને તે લડાઈમાં આપણી હાર થવાથી આપણી જ્ઞાતીને વરાધ (બાલાપુર) ગામ છોડવાનો સમય આવ્યો હતો. તે વખતથી વરાધ ગામની અને વડાદરા જ્ઞાતીની અસ્ત-વ્યસ્ત સ્થિતિ થવા પામી છે.

આ પ્રમાણે કપડવંજ નિવાસી જોષી સોમનંદર દ્વારકાંદાસે પ્રથમ વિષયમાં વડાદરા જ્ઞાતીની ઉત્પત્તિનું આલોપાખ્યાન, બીજા વિષયમાં જ્ઞાતીની વસ્તી, ત્રીજા વિષયમાં જ્ઞાતીનાં ગોત્રો, તે ગોત્રોના ઉચ્ચારો, બ્રાહ્મણોનાં ગોત્રો

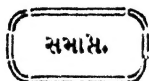
ત્રોની યાદી જનોઈ બનાવવાનો વિધી અને નિત્યકર્મ, એથા વિષમાં વડા-દરા જ્ઞાતીના આઘસ્થળ વરાધનું વર્ણન, એમ ચાર વિષયથી આ લઘુ ગ્રંથ સંવત ૧૯૭૫ ના વૈશાખ સુદી ૧૫ ને ગુરુવારે પૂર્ણ કર્યો છે.

આ પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું નીચે મુજબ છે.

જેપી સોમેશ્વર દ્વારકાંદાસ,

જીલ્લો ખેડા, કે. મોટા રામજી મંદિર, મું. કપડવંજ.

તથા કે. ફકીરદારશેઠ બાઈ જીવલુજી ગણી, ઘર નં. ૪ મુંબઈ.

જ્યોતિષનો એક અમૂલ્ય ગ્રંથ.

જેમાં બે હજાર શ્લોકનો સમાવેશ કરીયો છે, અને ફલાધીશની ઘણી બાબતોથી ભરપૂર છે. તમારે ફલાધીશમાં ઉત્તમ જ્યોતિષ વિદ્યાનું જ્ઞાન મેળવવું હોય તો આ પુસ્તક જરૂર ખરીદો, તેનું નામ

જાતકપારીજાત

છે અને તેનું શ્લોક સાથે શુદ્ધ ગુજરાતી ભાષાનું આપેલું છે. એટલે શીખનારને સારી સગવડ પડે તેમ છે.

આ પુસ્તક

નામદાર મહારાજ ગાયકવાડ સરકારની શાળા, લાયબ્રેરી અને સેન્ટ્રલ લાયબ્રેરીમાં મંજૂર થયેલું છે.

મળવાનું ઠેકાણું.

જેપી સોમેશ્વર દ્વારકાંદાસ.

ડે. ઠાકોરદ્વાર ભાઈ જીવજીની ગલી-મુંબઈ.

અને મોટાસમજી રાવળપોળમાં-કુપડવંજ.

જ્યોતિષમાં ગણિત અને ફલાધીશ

ગીતાની મેળે શીખનારને એક ઉત્તમ તક.

જ્યોતિષ કલ્પતરુ.

ગણિત ને ફલાધીશથી ભરપૂર છે. એક ચોપડી ગણિત વિભાગની છે. બીજીમાં ફલાધીશ ને એમ પુસ્તકનાં બે વોલ્યૂમ છે, વાંચનાર જ્યોતિષની ઘણી બાબતો ગીતાની મેળે શીખી શકશે. આના જેવું ગુજરાતીમાં જ્યોતિષ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાનું બીજું એક પુસ્તક હજી સુધી પ્રગટ થયું નથી.

આ પુસ્તક

નામદાર મહારાજ ગાયકવાડ સરકારની શાળા, લાયબ્રેરી અને સેન્ટ્રલ લાયબ્રેરીમાં મંજૂર થયેલું છે.

મળવાનું ઠેકાણું.

જેપી સોમેશ્વર દ્વારકાંદાસ.

ડે. ઠાકોરદ્વારભાઈ જીવજીની ગલી-મુંબઈ.

અને મોટાસમજી રાવળપોળ-કુપડવંજ.

જાહેર ખપર.

અમારે ત્યાં જ્યોતિષના કામને લગતા તૈયાઃ
કાગળો તેમજ વૃષફલ વિગેરે નીચે મુજબ મળે છે

૧	જન્મચત્રિકાના ત્રણ અંધના કાગળો.	....							
૨	ગણપતિ છાપના બુકના કાગળો.	....							
૩	ગણપતિ વિનાના સાદા કાગળો.	....							
૪	નવઅંધના ટપકા.	....							
૫	પડ્વર્ગી ટપકા.	<table> <tr> <td rowspan="3">}</td> <td>મથાળાવાળા.</td> <td>....</td> </tr> <tr> <td>વેલવાળા.</td> <td>....</td> </tr> <tr> <td>સાદા.</td> <td>....</td> </tr> </table>	}	મથાળાવાળા.	....	વેલવાળા.	....	સાદા.	....
}	મથાળાવાળા.	....							
	વેલવાળા.	....							
	સાદા.	....							
૬	જરથોસ્તી ટપકા (પારસી કોમ માટે.)								
૭	સંસ્કૃત વૃષફલ.	....							
૮	ગુજરાતી વૃષફલ.	<table> <tr> <td rowspan="2">}</td> <td>હિનાંશા.</td> <td>....</td> </tr> <tr> <td>મુદા.</td> <td>....</td> </tr> </table>	}	હિનાંશા.	....	મુદા.	....		
}	હિનાંશા.	....							
	મુદા.	....							
૯	સંસ્કૃત જન્માક્ષરને માટે ટપકી.	....							
૧૦	ગુજરાતી.	....							

ઉપર લખેલા ભાવો ચાલુ વખતના છે,
આછા કે વધુ ભાવના આધારે ઉપર લખેલી કિંમત
ઘટાડો દરવખતે કરવામાં આવે છે.

